

ЎН ЎФИЛАГА

Тадбиркорлик давр талаби

ТАТИЙДАЙГАН ҚИЗ

Сурайё - оиладаги тўрт қизнинг учинчиси. Отаси - "Республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи", "Қори Ниёзий" медали совриндори, туманда донғи кетган математик Очил ака Наврўзов қизларини ўн ўғилнинг ўрнини босадиган қилиб ўстирди. Шу боисми қизлар ҳам оғзидан чиққан сўзларига жавоб берадиган, дангал, оққўнгил ва саховатпешаликлари билан одамларнинг ҳурматини қозондилар. Сурайё эса отанинг йўлидан бориб, Самарқанд Давлат педагогика институтининг математика-физика факультетини тугатди. У ўн беш йил давомида Нурота туманидаги 6-, 27-, 28-мактабларда ўқитувчи, "Нилуфар" болалар богчаси мудири бўлиб фаолият кўрсатди. Аммо Сурайё отасининг "Ўғлим йўқ" деб армонда кетишини истамади. Давлатдан ер олиб, отасининг номи билан аташга, хайрли ишлар қилиб, одамларнинг кўнглини олишга, падари бузрукворининг дуосига мушарраф бўлишга аҳд қилди. Тақдирни қарангки, Очил ота ҳаётининг сўнгги дамларида Сурайёга "Очил Наврўзов" фермер хўжалигини очиш тўғрисидаги аризаси қаноатлан-тирилгани ҳақида ҳокимликдан хабар келди. Отанинг юзлари ёришиб, хиёл кулимсираганча бу дунёдан кўз юмди. Ҳа, бу - Очил отанинг қизига берган "оқ фотиҳа"си эди!

Сурайёнинг биринчи иши - қирга артизан қудуғи чиқариб, 10 гектар сувли ер ва 60 гектар яйлов ташкил қилиш бўлди. Тоғли жойга сув чиқариб, дехқончилик қилиш эса ҳамманинг ҳам қўлидан келар-вермайдиган. Сурайё - буни уйдалади. Чўл ҳудудда ҳар гектар ердан 45 центнердан ғалла олишга эришди. (Бу - сувли ҳудудда 90 центнер ҳосил олиш билан баробар эди.) Давлат пиланини 150 фоизга бажарди. Даласидаёқ 90 км. узоқда - Қизилча ҳудудидан 7 км. юқорида эса мингга яқин қўй-қўзини парваришlash учун шароит яратди. Нурота ва Абай наслчилик заводларидан ургочи ва эркак қўйларни олиб, чатиштириб, сифатли қоракўл терилар олишни йўлга қўйди. Қанчалар қийинчилик туғдирмасин, Сурайё бу икки тармоқни баб-баравар олиб боришга, ишни тўғри режалаштиришга ҳаракат қилди. Чорвадан чиққан чикиндиларни маҳаллий ўғит сифатида экинзорларига ишлатди. Ғалладан қолган хас-хашаклар билан эса чорвани боқди. Эпласанг, элакда сув, деганлари шу экан-да. Сурайё бу борада ўғли Олимжонга суянди. У Самарқанд Давлат Қишлоқ Хўжалиги институтини тугатган, тажрибали мутахассис эди. Ўғил жамоада иш юритувчи, онасига ҳаммаслақ, мададкор бўлди. Кичик ўғли Азимжон ҳам шу жамоада чўпонлик қилди. Отарнинг бутун юки унинг бўйида эди. Албатта,

чўпонлик ҳам ҳазилакам иш эмас. Жонворларнинг еми, парвариши, уларни кишининг аёзли кунларидан эсон-омон олиб чиқиш, қўзилаштиш давридаги бедорликлар... тулки-ю, бўрилар ҳамласидан асраш... Сурайё бу масалада Азимжонга ишонади. Қизи Зебинисо-ўқитувчи, ўғли Орифжон-тадбиркор бўлишса-да, оналарига ҳар бир ишда камарбаста. Ундан кейин 15 ишчининг заҳматли меҳнатини Сурайё жуда қадрлайди. Раҳбар уларнинг ҳаёти, оилавий шароитига бефарқ эмас. Маощдан ташқари, ҳар ҳафта ишчиларига гўшт таркатади, тўй-маъракаларида қўлидан келганча ёрдамлашади, рўзгорларига зарур маҳсулотлардан етказиб беришга ҳаракат қилади. Шунингдек, Навоий шаҳридаги Меҳрибонлик уйи болалари билан ҳам даббо-дам бориб суҳбатлашиб, уларни ҳам маънавий, ҳам моддий томондан қўллаб-қувватлаб туради...

Навоий вилояти Нурота тумани "Очил Наврўзов" фермер хўжалиги бошлиғи Сурайё Наврўзова билан суҳбатлашганимда сўзида қатъий, дунёқараши кенг, юртбошимиз кутаётган "юраги ёниқ" - ижодкор фермерни кўргандек бўлдим...

Эски мактабда ўқирдик, бир нуктага тикилиб сўз бошлади Сурайё опа. - Ўқитувчимиз Шухрат Фармонов ҳар кунни доскага "ИШЛАМАГАН ТИШЛАМАЙДИ" деб катта ҳарфлар билан ёзиб қўярди.

Ўша пайтда ўқитувчимиз бизга тўғри йўлни кўрсатган экану, биз қулиб, бепарво ўтираверган эканмиз. Ўша гапга жавоб берадиган давр мана энди келди. Бугун Президентимиз: "Ишланг, томорка қилинг, фермер хўжалик очинг, ўзингизни таъминланг, жамиятга ҳам фойдангиз тегсин", - деб одамларга катта имтиёзлар бериб қўйди. Букун қўл қовуштириб ўтирган одам осмондан тушадиган "олтин ёмғир"га ишонмасин! Барча ҳузур-ҳаловат бедор тунлар, заҳматли меҳнатлар орқасидан келади. Мен бу гапни ишчиларимга ҳам, болаларимга ҳам бот-бот такрорлайман. Истагим: ҳар бир ишчим енгил машина олиш имкониятига эга бўлсин, жамғармасига оиласи билан чет элларда дам олиб келсин, меҳнатининг роҳатини кўрсин. Чунки улар яхши яшаса, иш фаолиятлари ҳам янада яхшиланади - демак менинг ишим ривожланади - бу бизнинг ютуғимиз бўлади!

Орзуларим кўп - алоҳида "Наслчилик" фермер хўжалиги ташкил қилиб, жаҳон бозорига сифатли терилар чиқарсам, ғаллачиликни кенгайтириб, қишлоқ ахлига арзон ва юқори навли ун етказиб берадиган тегирмон куриб берсам, дейман. Паррандачиликка ҳам илҳосим баланд. Уй шароитида юзта товۇқ боқаяпман, шуни кўпайтириб, кичик паррандачилик фермаси очиш ниятидаман. Президентиимиз тадбиркорларни, фермерларни қўллаб-қувватлаб, қатор Фармонлар чиқардилар, имтиёзлар бердилар. Уч фозли кредитлар ҳақида эшитиб, жуда хурсанд бўлган эдик. Аммо банклар бизга фақат ўн тўрт фозли кредитни тавсия қилишяпти. Бу эса бизга оғирлик қилади... Бизнинг ҳудудда сув масаласи қаток. Сув чиқариш учун электр кучи ҳаводек зарур. Бу ҳам фермер учун оғирлиқ нукта. Қанийди, электр тўловлари борасида ҳам бизларга бироз имтиёзлар берилса... Агар шу орзуларим амалга ошса, мен нафақат 15-20 та, балки 50-60 та оилани иш билан таъминлардим, иқтисодий шароитини яхшилашга қурбим етарди. Иншооллох, ўша манзилларга ҳам етиб борамиз, деб ўйлайман!

Мен бу шижоаткор фермер ва унинг жамоасига омад тилаб, хайрлашарканман, Сурайё опанинг онаси - 84 ёшли Солиҳа аянинг: "Вой жониворлар-ей!" - деб товۇқларга дон сеипб юрганларининг гувоҳи бўлдим. Собик ўқитувчи Солиҳа ая мени кўриб: "Харакатдан баракатда, болам!", - дедилар қувноқлик билан. Ҳа, бу онанинг фарзандлари қамда Сурайё опадек бўлиш тайинлигига ишондим!

Санобар ФАХРИДИНОВА

ОИЛА ФАРОВОНЛИГИ — ЮРТ ТИНЧЛИГИ

2008 йилнинг "Ёшлар йили" деб аталishi кўпчилик қатори бизни ҳам суюнтирди. Юртбошимизнинг "Ёш оилаларни моддий ва маънавий қўллаб-қувватлашга доир

қўшимча чора-тадбирлар тўғрисидаги" Фармони, "Оила манфатлари Давлат Дастури" эндигина катта ҳаётга қадам қўяётган ёшларимиз учун бекиёс орзулар эшигини очди. Улар букун ўз оиласини ҳам маънавий, ҳам моддий жиҳатдан таъминлай олишларига ишониб никоҳ уйларида кириб келишяпти.

Мамлакатимиз аҳолисининг аксарият қисmini 30 ёшлилар ташкил этади. Демак, 18-30 ёшгача бўлган ҳар бир фуқаро мустақил қадамини бизнинг даргоҳдан бошлар экан, биз ҳам уларга имкон қадар йўлланма беришга ҳаракат қиламиз. Аввало оила мустаҳкамлигини таъминлаш ва унда соғлом муҳит-

ни барқарорлаштириш учун ёшларни "Тиббий кўрик"дан ўтишларини, йўлга қўйганмиз. Бу эса ёшларни тўйдан олдин бир-бирларини яхшироқ билиб олишларига-ирсият билан боғлиқ касалликка чалинган - чалинмаганлик ҳақида маълумотга эга бўлишларига имкон беради. Масканимизда ташкил қилинган "Ёш оила мактаби" машғулотларида ҳам йигит-қизларимизни руҳан оилавий ҳаётга тайёрлаб борамиз. Семинарларимизда республика "Оила" илмий-амалий маркази ходимлари, шифокор, руҳшунос, ҳуқуқшунос ҳамда отинойилар иштирок этишиб, уларнинг ҳақ-ҳуқуқлари, имтиёзлари, келин

ва қуёвнинг китобда ёзилмайдиган ахлоқ нормалари ҳақида тушунчалар берадилар. Шу кунга қадар "Никоҳ уйи"миз томонидан ана шундай 150 мингдан зиёд оилаларнинг никоҳлари қонунлаштирилди.

Аммо... қувончларимизга баъзан ота-оналарнинг, йигит-қизларнинг ўз ҳаётларига масъулиятсизликлари соя соляпти. Улар аввал шаърий никоҳдан ўтиб, ногоҳ бирор ҳужжат зарур бўлиб қолгандан сўнг қонуний рўйхатдан ўтиш ҳаракатига тушиб қилишяпти. Албатта тартиб бўйича уларни "тиббий кўрик"дан ўтказганимизда, ачинарли ҳолларга дуч келаяпмиз. Уларда ирсият билан боғлиқ касал-

ликлар аниқланаяпти. Бу эса болаларининг нуқсон билан туғилишига сабаб бўлишини улар кеч англашяпти. Шу ўринда ота-оналарга мурожаат қилишни истардим: "Азиз ота-оналар! Фарзандингизнинг оиласи мустаҳкам, набираларингиз соғлом бўлсин, десангиз уларнинг тақдирига лоқайд бўлманг! Ҳатто кўшнингиз, маҳалладошингиз ёхуд қариндошингиз ҳам келажак авлодимизнинг, миллатимизнинг баркамол бўлишига дахлдордирлар!

Гўзалхон УСМОНОВА,
Тошкентдаги "Шодлик"
Никоҳ уйи раҳбари.

МАСЛАХАТЧИЛАР— ТАЯНЧИМИЗ

Дилбар ДАВЛАТОВА—
Навоий вилояти, Навоий шаҳри ҳокими ўринбосари, хотин-қизлар кўмитаси раиси:

Бир болага етти кўшни ота-она, деб бекорга айтишмаган. Демак инсон ёнидаги одамга бепарво бўлмаслиги керак! Биз ҳамма жойда ишни ана шу шиор билан юритишни жорий қилганмиз. Бу масалада аввало маҳалла маслаҳатчиларига талабчанроқмиз. Маҳалла болалари ҳаётини яқиндан ўрганган маслаҳатчи қийналмайди. "Оғрик нуқтасини билиб, малҳам суради". Шу боис маслаҳатчиларга шароит яратишга ҳаракат қилаяймиз. 1,5 млн сўм маблағ ажратилиб, уларнинг хоналарини тўлиқ жиҳозладик, телефон ўтказдик, уларни кўргазма куруллар билан таъминладик.

Шаҳар хотин-қизлар кўмитаси ташаббуси билан ма-

ҳалла маслаҳатчилари иштирокида "Аҳил оила", "Ибратли қайнона", "Келинчак", "Кувноқ оила" деб номланган кўрик - танловлар ҳам оилаларни кашф қилишда катта рол ўйнапти.

Шунингдек, Дастур-режа асосида ташкил қилинаётган "Жиноятчи бўлиб туғилмайдилар", "Аёл ва қонун", "Жамият ва аёл", "Аёл ва шарият" мавзуларидаги кечалар ва давра суҳбатларида йиғилганлар ўз саволларига жавоб топаётдилар.

Бундан ташқари маслаҳатчилар якка-ёлғиз, тўшақда ётиб қолган 27 нафар қариюрлар ҳолидан хабар олиш, кам таъминланган оилаларга моддий ёрдам уюштириш, урушда хизмат қилган жангчиларнинг туғилган кунларига бориб табриклашни ҳам йўлга қўйганлар. Кувончилиси, "Чинор" маҳалласидан Матлуба Ҳамроева, "Баҳор" маҳалласидан Гулноз Аслонова, "Орзу" маҳалласидан Раъно Болиевалар сидқидилдан қилган хизматлари учун ҳукуматимизнинг юксак мукофотларини олишга муяссар бўлдилар...

Ўзингизга маълум, шахримиз кўп миллатли ҳудуд эканлиги билан ажралиб туради... Шу боис бу ерда турли миллат марказлари фаолият юритади. Жумладан, татар миллий маркази ташкил қилган М. Жалилнинг таваллуд айё-

ми кечасида фольклор ансамбли ранг-баранг чиқишлар қилди. Айниқса, улар уюштирган "Сабан тўйи" да татар халқининг миллий урф-одатлари ва таомлари намойиш этилди.

Рус миллий маркази томонидан ўтказилаётган давра суҳбати, викторина ўйинлари, фольклор ансамбли аъзолари ижросидаги қўшиқ ва рақслар одамларни яқинлаштириб, янгиликлар яратишга қўлдамда. Шунингдек, корейс, қозоқ, қорақалпоқ ва бошқа миллатлар марказларида ҳам жўшқин ҳаёт ҳукм сурмоқда. Бу - дегани, ҳар бир инсон кўнгли тўлиб яшасагина, унда келажакка ишонч, ижодкорлик барқарор бўлади. Унга эришиш учун барчамиз ҳамжиҳат бўлмоғимиз лозим.

С. ФАХРИДИНОВА
ёзиб олди.

фойдаланиб қолиш, кўпроқ китоб ўқиш, ҳаётни кузатиш, кўпроқ ёзиш ва вақтни қадрига етиш зарурлигини ўқитиб ўтди.

Ўз ўрнида клуб қатнашчилари учрашувдан маънавий озуқа олганликларини айтиб, сеvimли адибга чексиз миннатдорчиликлар билдирдилар ва келгусида сўз қадрини биладиган ижодкор бўлишга сўз бердилар.

Учрашув нўхоясида бир фикр айтилди - ижод юкини қисмат деб билган ва ана шу юкни елкаларида кўтариб яшаётган ижодкорларимиз бор экан, адабиёт мангу яшайди. Мана шу мангулик бағрида яражажак ҳар бир асар ҳар бир юракка гўзаллик, эзгулик ва муҳаббат олиб кирсин.

оила аъзоларига яратилган шарт-шароитлар, вазирлик томонидан ҳарбий қисмларда ёш аскарлар ўртасида олиб борилаётган маънавий-маърифий тадбирлар ҳақида фикр-мулоҳазалар, савол-жавоб тарзида қизгин ўтди.

Хусния САПАЕВА,
Зумрад САПАЕВА,
Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси қошидаги "Ёш мухбирлар клуби" аъзолари.

Ушбу саҳифа Ўзбекистон мустақил босма ОАВ ва Ахборот агентликлари қўлаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди томонидан ажратилган грант асосида тайёрланди. Лойиҳа номи: «Оналик ва болалик муаммолари, Хотин-қизларнинг мамлакат иқтисодий-саноий ҳаётидаги ўрнини ошириш, оиладаги ўзаро муносабатлар»

Турли касб эгалари

Янги тандир қуриб, сира ёлчимадим. Нонларимнинг орқасига нуқул тандир кесаклари ёпишиб қолади. Устаси яхши эмас экан, - деди уй бекаси хижолат чекиб, хонадонлардан бирида бўлганимизда дастурхон ёзаркан. Ҳа, қип-қизариб пишган, бўрсилдоқ нонни тановвул қилганимизда, уни ёпган киши меҳнатига тасаннолар айтмиш. Лекин нон сифати бир чеккаси тандирсоз меҳнатига ҳам боғлиқ экан-да.

Албатта, - дейди Шўрабод маҳалласида истиқомат қилувчи ромитанлик тандирсоз уста Рустам Ҳақимов. - Тандирсозлик ҳам нозик, ҳам машаққатли касб саналади. Рисоладагидай тандир ясаш учун аввало унинг тупро-

ишлов беришда бир дақиқалик узилиш ҳам унинг сифатига салбий таъсир этади. Яхшилаб ийланган лойдан тандир деворлари тикланиб шакл берилади. Энг сўнггида тандир оғиз қисми ишланар экан, бу ҳам бир қадар диққат-эътиборни талаб қиладиган нозик иш. Тандир сояда қуриши учун анча муддат керак. Хуллас, 6 та тандирни тайёр ҳолга келтириш учун қамида бир ҳафта вақт талаб қилинади.

Тандирсозлик мавсуми тўрт ой давом этади. Шу муддат ичида Рустам ака хонадон 200 дан зиёд меҳнат маҳсулини ҳаридорга етказиб беради. Бу эса 1-1,5 миллион сўм топилиди

МЕҲНАТДАН КЕЛСА БОЙЛИК...

гини танлай билиш керак. Таркибига қўшиладиган ишқор, сомон миқдори меъёрга бўлиши, энг муҳими лой яхши ишланиши лозим. Лой сақинчдай ҳолатга келиши учун вақтни ҳам, меҳнатни ҳам аямаслик керак. Асрлар оша шаклланиб, ривожлантириб келинган бу ҳунармандчилик турини давом эттираётганлардан бири - Рустам ака доврўкли тандирсоз бўлган Истам бобонинг тўнғич ўғли. Бир умр ардоқлаб келган ҳунари сирини бобо олти ўғлига ҳам ўргатган. Бугунги кунда уларнинг учтаси шу ҳунар орқасида рўзгор тебратиб келмоқда.

Ёз бошланиши билан Ҳақимовлар хонадонининг 30 метрлик узун айвони остида иш қайланади. Иккинчи 6 аъзоси - уй бекаси ва тўрт фарзанд хонадон соҳиби бошчилигида бирваракайига олти тандирни ясаши киришади. Шундай кунлар бўладики, андаккина хордиқ олишга қўл тегмайди. Негаки лойга

дегани. Шу маблағ ҳисобига йилнинг қолган уч фаслида рўзгор тебратиш мумкин. Аммо ҳаловатни бегона билган Ҳақимовлар энди ақчанинг бир қисмига 5-6 та бузқот сотиб олиб, қуздан бошлаб май ойигача уларни семиртиришади ва бозорда сотишади. Шу тарика даромадни икки баробарга қўлайтириш имкони туғилади. Ана шу маблағ эвазига ҳовлида янги иморат барпо бўлиди, замонавий рўзгор жиҳозлари сотиб олинди. Тандирларни қишлоққа-қишлоққот сотиш учун трактор харид қилинди. Оиланинг икки қизи университетда ва зардўзлик курсларида ўқиди. Энди навбат - бирин-кетин улғайиб, вояга етаётган фарзандларни уйли-жойли қилишга.

"Меҳнатдан келса бойлик, турмуш бўлар чиройлик", деган нақлнинг нақадар тўғрилиги тандирсоз Рустам Ҳақимов оиласи билан танишгач, яна бир қарра иқдор бўлди.

ИБРАТЛИ УМР

Ромитаннинг Тўшмачит қишлоғида яшовчи Муборак Кенжаевага тақдир беваликни раво кўрганида ҳали суяги қотмаган беш нафар гўдагини бир ўзи оёққа тургаза олишини тасаввур ҳам қиолмасди.

Айрилиқ, ғам-аламлардан анчагача ўзимга келолмай юрдим, - дея ўша кунларни эслайди опа. - Шундай пайтда қайнуқаларим, отам ёнимда далда бўлишди. "Ўзингни иш билан андармон қил, қолган умрингни болаларингга бағишла", дедилар отам.

Муборак опа ота насихатига кулоқ солди. Боғчада ишлаш билан бирга игнани қўлидан қўймай, кўни-қўшни, ҳамқишлоқларига кийим-кечак тикди. Томорқасидаги 15 сотих ерининг биор қаричини бўш қолдирмай, картошка, сабзи, пивёз, қўқат етиштирди, ўзларидан ортганини бозорда сотиб, рўзгори яратди. "Қуш уясида кўрганини қиладим", деганларидек, қизлари Зилола билан Нафосат она қанотиға кириб, тикувчилик сирасорларини ўргана бошлашди. Ўғли Зафар дурадгорга шоғирд тушиб, яхшигина ҳунар эгаси

бўлди. Она-болалар биргалиши анча уринган иморатларини қайта ростлаб, келин туширишди. Қизлар тўйга керакли сарпаролини ўз меҳнатлари билан топиб, сандикни тўлатиб сеп йиғишди. Бугун Муборак опа икки куёв, бир келиннинг қайнонаси, набиралари бор. Бироқ қарилик гаштини суришга ҳали эрта деб билади. Биз бу хонадонда бўлган кўни опа плёнка остига сабзи экаётган экан.

Ерга меҳрим бўлакча, - дейди у жилмайиб. - Отамдан "юққан" бўлса керак. 80 ёшга кирган бўлсалар ҳам далани бир айланиб келмасалар кўнгиллари тўлмасди. Мен ҳам томорқада сабзавот етиштириш билан чекланмай ҳар йили бир гектар пахта ерида болаларим билан оилавий пудрат асосида ишлайман. Ҳали орзу-хавасларим кўп. Кичик ўғлимни уйлантиришим, бир қизимни турмушга узатишим керак. Қолаверса, набираларим улғайиб қолишди, биби бўлиб қараб ўтирсам уят бўлар. Умрини фақат ҳалол меҳнат билан беэаб келаятган Муборак опа каби аёлларга ҳар қанча ҳавас қилса арзийди.

Зуҳра ҚУРБОНОВА,
Ромитан тумани.

ФЕРУЗА ОЛАМ

Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси ҳузуридаги "Ёш мухбирлар клуби"нинг навбатдаги машғулотида сеvimли ёзувчимиз Тоҳир Малик билан ижодий учрашув бўлиб ўтди.

"Алвидо болалик", "Сомон йўли элчилари", "Мурдалар гапирмайдилар", "Фалак", "Шайтанат" сингари қатор асарларнинг муаллифи, "Ўзбекистон Халқ ёзувчиси", сеvimли адибимиз Тоҳир Малик билан бўлган суҳбат бўлажак журналистлар учун муҳим аҳамиятга эга бўлди. Зотан, ёзувчининг фаолияти, ҳаёти ҳар бир ижодкор учун қизиқ. Ёзувчи болалик хотира-

лари, яратилган асарларидаги қаҳрамонлар тақдири, ижод машаққати ва йиллар давомида сайқалланган меҳнат асосидаги асарларининг туғилиши ҳақида гапириб берди. Биламизки, Тоҳир Малик ўзбек детектив ва фантастик адабиёти тарихида сезиларли таъсир кўрсатган ижодкорлардан. Жумладан, унинг "Шайтанат" романи ҳаммамиз сеvim ўқийдиган асарлардан бириди. Мазкур асар теграсида берилган саволларга мазмунли жавоб берган ёзувчимиз "Ёшлар йили"да ёшларга уйғоқлик тилади. Ёшлик - бу имконият. Ёшликнинг ўша бебаҳо имкониятларидан

Ахборот

АЁЛ—МИЛЛАТ ТАЯНЧИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримовнинг 1998 йил 23 февралда "Ўзбекистон Республикаси ҳарбий қисмларида ҳарбий интизомни мустаҳкамлашга қаратилган чора-тадбирлар тўғрисидаги" Фармони бажариш юзасидан Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси томонидан бир қатор тадбирлар амалга оширилмоқда.

Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси Мудофаа вазирлиги билан ҳамкорликда "Аёл-миллат таянчи"

мавзусида давра суҳбати ўтказилди. Мазкур тадбирда Мудофаа вазирлиги таъсирфидога ҳарбий қисмларда ҳарбий оилалар билан ишлаш бўлими хотин-қизлар кенгашлари раислари, Мудофаа вазири ўринбосари Т. Ҳамроқулов, Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси раиси ўринбосари М. Зуфарова, Республика ҳарбий прокурори ўринбосари С. Жўраев иштирок этидилар.

Давра суҳбати аёлнинг жамият ҳаётида тутган ўрни, ҳарбий хизматчиларнинг

Тошкентда бўлиб ўтган тўйларнинг бирида Хоразм халфалари бирин-кетин қўшиқлар айтиб, даврани роса қиздиришди, лекин...

- Нимасини айтасиз, мен ҳам қатнашгандим. "Лангур-лунгур" қўшиғини эшитиб, оғзим ланг очилиб қолди. Халфа қўшиғига рақсга тушаётган аёлнинг хатти-ҳаракатларидан уялиб, биров тескари қаради, яна биров дўпписини ечиб, юзини бекитди...

(“Дамас”даги суҳбатдан)

ХАЛФАЧИЛИК САНЪАТИНИ КИМЛАР ЕРГА УРМОҚДА?

Дарвоқе, айрим халфалар орасида Хоразмнинг бетақор қўшиқларини ҳар хил тузуруқсиз сўзлар билан бузиб қўйлаш ҳоллари кўплаб учрамоқда. Тан олмасдан илож йўқ. Гўзал халфачилиқ санъати бир ёқда қолиб, беандиша гаплар билан “обрў топаётганлар” афсус бор. Бир қарашда дав-да жуда қизгин, аммо қўшиқларнинг беҳаёлларча сўзларига тоқат қилиб бўлмайди.

Тўғри, бир-биридан гўзал халфалар ўзларининг жозибали ашулалари билан бутун республикамиз аҳлини донг қолдириб келмоқдалар. Зеро, халфачилиқ фақат Хоразмга хос санъат тури эканлигини яхши биламиз. Халфалар қўлга сози (гармон)ни олиб қўйлашса, уларнинг жарангдор, оҳанграб овозига маҳлиё бўлиб қола-сиз. Албатта халқнинг бу ноёб қўшиқчилиқ санъати ўзига хос тарихга эга. Энг аввало халфа-чилиқ санъатининг ўзига хос-лиги шундаки, унда халқнинг орзу-умидлари, қувонч ва ташвишлари ўз ифодаси-ни топган. Аммо

МУНОЗАРА
МУНОЗАРА
МУНОЗАРА

бугунга келиб, ана шу самимият ва ана шу бетақор жозоба ўрнини ҳар хил беандиша ашула ва қўшиқлар эгаллаётгани тари-хий аъёнларимизга ҳурмат-сизликдан бошқа нарса эмас. Хоразм халфачилиқ санъати тарихи ва унинг кўзга қўри-нган йирик намоёндалари фа-олиятига, ижодига бир назар солиб кўрайлик. Халфачилиқ санъати тўғрисида гап кетган-да Хивада узок йиллар ижод қилган Хонимжон Саидмадат кизи (Хоним суви), Онажон Солбир кизи (Анаш чўлок), Онабиби Отажон кизи (Ожи-за), Назира халфа Бойжон кизи (Назир халфа), Амина халфа Қуриёз кизи (Амина халфа) сингари ажойиб санъаткорлар кўз олдимизда намо-ён бўлади. Бу беандиш овоз соҳибларининг ижоди, фао-лияти билан ақинроқ тани-шиб, уларни ўрганиш бугун-ги ёш халфалар учун ҳам қарз, ҳам фарз. Аъёнларнинг ўрни-ни ва уларни давом қилди-риш - халққа, унинг ижодкор аҳлига ҳурмат ва эътиборнинг намунасидир.

Онабиби Отажон кизи Ожи-за тахаллуси билан ижод қил-ган. Онабиби халфанинг кўзи ожиз бўлса ҳам қалб кўзи би-лан дунёни кўрган, жуда зеҳ-ни ўткир инсон бўлган. Меҳ-ридарё, камтарин ва инсонлар-вар Ожи-за доимо кишиларга яхшилик қилишдан қарчама-ган. Қўшиқларига ўзи сўз ёзиб, уни давраларда қўйла-ган. Қиз йиғини, суннат тўйи, фарз тўйи ва гушанга тўйла-рида айтаётган қўшиқлари билан эл-юрт ҳурмат-эътибо-

рини қозонган. Қўшиқ айтиб, гармон чалганда ҳақиқий шо-диёнага айланиб кетган. Ожиза-нинг узок йиллар давомида олиб борган изланишлари, ас-тойдил меҳнатлари билан хал-фачилиқ санъати Хивада янада гуллаб-яшнаган. Санъаткорлар ичида устоз ва шогирд аъёна-ларига ҳурмат билан қараш яхши бир удумга айланган. Ле-кин ҳаммиса ҳам бу гўзал аъна-нага амал қилинавермайди. Ус-луб бир хил, аммо сўзда бузиш ва уни бемаза, маънисиз гаплар билан қўйлаш ҳолларига чек қўймоқ керак.

Хоразмда тўйлар жуда қизиқар-ли ўтади. Раққосага қолган дав-ра роса қизийди. Унинг беҳаё-ларча ҳаракатларига тўйнинг охиригача чидаб ўтиришга тўғри келади. Яшириб нима қилдик. Ҳозир тўйларимиз фақат раққо-санинг ана шундай муқомлари-ни томоша қилиш билан ўтмоқ-да. Тўй сўнггида ўтадиган таंगा сози эса ортиқча. Раққоса 5000 ёки 10000 сўм билан кифоялан-майди. Камроқ берган эркакнинг

чўнтагини бўшатмагунча на-ри кетмайди.

Санъатни пулга со-тиш, қолаверса, ўз шаъ-нини ерга уришга ҳечам ор-но-мус қилмасдан рақсга тушаве-ради. Тўғри, ҳа энди тирикчи-лик-да, дейиш мумкин. Лекин ҳар қандай санъаткор беандиша-ликка йўл қўймаслиги, ўз қадр-қимматини поймол қилмаслиги лозим. Созанда ёки раққоса-нинг санъатига тўғри баҳо бе-радиган энг аввало халқ, ўрни келганда уни яхшигина тақдир-лайдиган ҳам шу эл-юрт. Батзи санъаткорларимиз орасида ана шундай бачкана ҳаракатлар ва кўзи тўймаслик ҳолатларини кўрсангиз, уялиб кетасиз. Ўзим хоразмлик бўлганим ҳолда шун-дай воқеаларга дуч келсам юра-гимда бир нарса “шир” этиб узилгандай бўлади. Шу эл, унинг меҳнаткаш инсонларига ҳаққи-ҳурматини унинг шаънига зиён етишини хоҳламайман. Биринг қасри мингта бўлмас-лиги керак. Айниқса, санъат оламида яхшигина обрў-эъти-бор топган устозлар ва шогирд-лар номини булгаётган айрим санъаткорлар бу тўғрида ўйлаб қўрсалар яхши бўларди.

Ҳа, ҳар қандай ҳолда ҳам ас-рий маънавиятимизга, гўзал ва бетақор санъатимизга пўтур ет-казмаслик зарур. Уни кўз қора-чигидек авайлаб-асраб кейинги авлодларга бус-бутун етказмоқ қораларини қўриш керак. Қадим момоларимиз ўғит ва насихатла-ри, шарқона одоб-ахлоқ, ўзига хос тарбия доимо кундалилик ҳаётимизга айланиши керак.

Ҳурматли газетхон, бу бора-да сизнинг фикрингизни би-лишни истардик.

Дилбар БЕКЖОНОВА,
Хоразм вилояти.

Болали уйнинг ҳеч нарсага алишиб бўлмайдиган шодлик-лари, ўзига хос ташвишлари бўлади. Уларнинг гўдаклиги-да бир хил алла айтилгани билан вояга етгач, турфа феъ-ли инсонлар бўлиб қамол топадилар. Бунга сабаб нима?

фатида меҳрдан кўра моддий томондан уларни таъминлаб туришни ўзига эп кўрган. Шун-данми, болалар ҳам онасини соғиниб эмас, қўлига қараб улғайишган. Йиллар оқар сув-дек ўтиб кетди. Ҳожар ана энди аёл бўлиб, она бўлиб

бир аёл шу гапларни айтиб уришиб-уришиб, эшикни қўллаб, катта сумкани ортмоқлаганча олдимда кетган эди. Де-мак, ўшанда шу қизчани уришган экан-да.

Яна бир мисол. Ҳожар хола кўп йиллар «про-водник» бўлиб узокқа катнаган, деб эшитган-ман. Ёшлик шавқими ёки табиатан шаддо-роқ бўлганиданми шу ишнинг бошини тутган. Бўш -баёвгина эри Султонали ҳам уни бу ишдан қайтара олмаган. Уч-тўрт боласининг тар-бияси ҳам уни қизиқтир-маган чоғи. Кекса қайно-наси бир нави эплаб катта қилган. У она си-

чилик учун пул керак. Нима ўғирлик қилаяпмизми? Нега ўдағайлайсан?

- Ахир бу жиноят - ку, оғу-ку бу... - холага тушунтирмоқчи бўлди милиция ходими.

Ҳожар она эса уни туртиб юборди. Ёнидаги шериги ёрдамга шошилди. Хола уни ҳам ҳақорат қилди. Болала-ри ёнига кириб, улар билан теппа-тенг олишди. Лекин қонун-барибир қонун-да. У ҳаммага баробар.

Аёл, она, бека- бу сўзлар оддийгина айтилса, ёзилса-да, маъноси олам қадар, ил-дизи бақувват. У яратувчи зот, насли давом эттирув-чи мўътабар инсон. Шундай экан, бадхулқлик уларга хос эмас. Эртага у жамиятга яна ўзидай бир аёлни етказиб беради. Айтади-ку: “Онаси-ни кўриб қизини ол”, деб. Мана, юқорида айтилгандай кичкинагина қизча онаси бўлиб қўғирчоғини қойип-ти. Онаси бўлиб қарғаяпти. Демак у “андоза” олиб улғай-япти. Ҳожар хола-чи? Нега у

ЯХШИЛАРНИ ИЛМЛИ

Тарбия соати

қаноатни билмади? Нега ёши бир жойга борганда гиёҳвандлик моддасини етишти-ришда айбланди. Унинг хатоси нима-да? Нега ор-номус ун-дан юз ўгирган? Нега аёл, оналигини ҳар недан улғу билмайди? Савол-саволни етак-лаб сизни, бизни ўйга толдираверади.

Бу оналар мени ке-чирсинлару, уларнинг бу хулқ-атворини сингдирмадим. Ахир фарзанд тарбиясида кўпроқ онанинг, ка-молотида эса оила-нинг роли устивор эмасми?

КИШИЛАР ЯРАТАДИ

Сабаб улар яшаган муҳит, ота-она тарбияси... Мен шундай деб биламан.

Бир кун ишдан қайтаётсам муқолишда бир қизалоқ пах-моқ сочли қўғирчоғининг со-чидан тортиқлаб: “Хей, бола бўлмай адо бўлгур, сен қиз-гина ўлгурга неча марта айта-ман, уйни ичидан қўллаб олгин, ҳовлига бировнинг на-зари тушмасин, деб. Мен кўчага чиқаману, сенгина ўлгур ҳам дарвозани ланг-очиб, кўчада ўтирасан-а. Мана аҳвол, ахир биров уйдаги нар-саларни кўтариб қиқиб кетса нима бўлади-а”, деб у ер-б ерини чимчилаган бўлади. Кейин пана қилиб ясаган уй-часига қўлидан тортиқлаб, олиб кирди-да: “Кани, мана шу уйда бир ўзинг ўтириб кўр, кейин ақлинг қиради”, - деди-да қамаб қўйди.

Қизчани бир зум қузатиб тур-дим. Бу гапларни қаерда эшитганман. Таниш сўзлар, қизчага ҳам разм солдим. Унинг ваҳоҳоти ҳам таниш. Қизик, йўл-йўлакка кетаял-ману хаёлим уларда, ҳа, топдим. Тунов кун ишда шу уйдан

уйда ўтириб қолди. Топган-тутганини жамлаб, ўғил уй-лантириб, қиз чиқарди. Бироқ дангаллиги, чўртқесарлиги билан қуда-андачиликни жой-ига қўя олмай қийналди. Қиз-лар ҳам борган жойларида кўним топмади. Тайёрига-ай-ёрлик қон-қонига сингиб кет-ганлиги панд берди. Ҳожар хола бунга ҳам қўниқди. Фа-қат қариганда яна меҳнатга кун қолди. Кўп пул топиб ўрганиб қолганиданми, дав-латнинг берган нафақаси ҳам уни қониқтирмади. Ўғли би-лан уйда кўкнори эки. Уни пуллашни кўнглига тугди. Орган ходимлари ҳам доимо танбалашиб турадиган бу ҳо-лидан негадир шуб-ҳаланишмади. Бир кун эса... хабар топишди. Пишиб етил-ган кўкнорига Ҳожар хола уларни яқинлаштиради. “Агар уларни олиб қиқиб кет-санглар ўзимга ўт қўяман”, - дея уларни қўрқитди. Ёнига солярка ҳам қўйиб олган.

- Бу нима жиннилик, хола, эсингиз жойидими? - деди орган ходимларидан бири. - Ҳа, жойида. Лекин тирик-

Ҳадиси Шарифда: “Аёл динёти, молу дунёси ёхуд ҳусну жамоли учун никоҳ қилинади. Сен динёлати-сини танлагин, барака топ-гур!”- дейилади. Бундан му-род, уйланиш ниятидаги киши ўзига жуфти-ҳалол танлаш вақтида, қиз (аёл) ўнинг фақат хуснига ёки бой-лигига алданиб қолмасин, балки хулқ-одоби, дину-динётига ҳам албатта аҳами-ят бериши лозимлиги таъ-кидланган. Шу боис, дини-мизда ахлоқ-одобли, оқила, шарму-ҳаёли, аёллик иффа-ти, нафосатига эга бўлган жуфту-ҳалол танлашликка буюрилади. Чунки қиз бола бўлгуси рўзгор соҳибаси ва ўз фарзандларининг суқоли, меҳрибон онаси бўлиши учун албатта, оилада мураб-бий яъни ота-оналарнинг ва-зифаси беқиёсдир.

Шундай экан, ҳар бир ота-она, ахлоқий фазилатларни аввало ўзларида мужассам этишлари билан бошқалар-га ва фарзандларига намуна бўлмоқлари керак.

Зумрадхон АБДУЛЛАЕВА.

- Исмиб Робия! Наманган вилоятиданман. Балки менга ёрдам бера олмайсизлар, лекин ҳеч бўлмаса менга бирор маслаҳат берайсизлар, деган умид билан кўнғироқ қилаётгандим... - дея гап бошлади аёл.

- Бирор ташвишингиз борми?

- Эҳ, бўлганда ҳам менинг ташвишим ҳеч кимнинг бошида йўқ бўлса керак. Икки нафар эгизак фарзандларим бор. Боғчада ишлайман. Турмушга чиққанамга ҳам ўн икки йилдан ошди. Умид билан яшаётгандик. Уйимиз битса, ўғлимизга тўй ҳам қиламиз, дея ният қилгандик. Аммо, бандасининг эмас, балки Оллоҳнинг айтгани бўлар экан. Уйимиз

ўтирадиган Хожар хола мени чақириб қолди.

"Робия, уйингда тураётган қиз ким? Кўзингга қара, уни тезда уйига жўнатиб юбор. Эринг билан ҳар куни эрталаб хиринглашганча ўтиб кетишди... Бир-бирига ҳимо билан қарашларини айтмайсани? Мени дўст деб билгин. Оилангни бузиш ниятим йўқ. Яна ўзинг биласан", - дея юрагимга чўғ ташлади. Бу чўғ уйга етганда ҳам, кейин ҳам юрагимнинг бир четини куйдираверди...

- Сиз бу гапларни эрингизга айтмадингизми?

- Қандай айтай? Чунки ана шундагина эримни жуда-жуда яхши кўришимни, бошқалардан қизганишимни тушунгандим.

Кўнғироқларингиз...

мизга кириб бирпас ётмоқчи бўлдим. Сумкамни ховлига қўйиб уйга кирдим, эшик тутқичини ушлаб, энди эшикни очмоқчи бўлганимда Зумраднинг, "Қўйиб юборинг, Акмал ака, ишдан тушгача сўрагандим...", - деган овозини эшитиб қолдим.

Эрим ҳам нималардир деди-да, кейин жимиб қолишди. Алам қилиб шахт билан эшикни очдим. Иккиси ҳам сапчиб тушишди. Эрим кийиниб олди-да, узун сочларимдан бураб мени ховлига судради. "Нимага пойлайсан, нимага?", - дея роса урди. Зумрадин кейин кўрганим йўқ. Қаердан чиқиб кетди, билмадим.

Ишдан қайтарканман, кўчамизнинг бошида турадиган Хадича опокига рўбарў келдим. Саломимга алик олиб, чуқур "ух" тортиди. Хол-аҳвол сўрасам, хасратидан чанг чиқди.

- Эй, нимасини айтайин, қизим?! "Келин олсанг, келин бўласан", деб тўғри айтишган экан. Келин олдим, қайтадан келин бўлдим-қолдим.

- Нега ундай деясиз, опокижон?! - дея сўрадим мен.

- Дардим ичимда, қизим. Бировга айтсам: "Бу кўнғиндан баттар бўл!" - деб устимдан кулиши тайин. Сен ўз

ўйланиб қолди. Бироздан кейин қизини ёнига чиқиб, ўзаро нималарнидир сўхбатлашишди. Бироқ келиним ҳеч кимнинг гапини кулоғига илмаяпти. "Ахир шу қайнона-ку ё онам-ку", деб одамнинг хурматини ҳам жойига қўя олмайди. Мен келин олмадим, бошимга бало орттирдим, холос! Бир қарасангиз, идиш ювадиган ёғли латта билан столни артади, бир қарасангиз тоғорада кийимлардан кейин қўл сочқиларни ювади. Ух-х!..

Шу пайт кеч тушиб қолганига қарамай, Хадича опокининг ке-

Йўл-йўлакай сўхбат

КЕЛИНИМ УҚУВСИЗ ЧИҚДИ...

сам тушунасан. Келиним уқувсиз чиқди. Бир иш буюрсам, "хўп" дейди-ю, ўз билганидан қолмайди. Бетга чопарлигини айтмайсани?! Фарзандлик бўлмасдан ажратиб юборай, дейману, яна ўғлимнинг кўнғлига қарайман. Ўғлим кургур хотинини севади. Аслида шундай аҳволга тушишимга ўзим сабабчиман. Чунки бошида: "Бировнинг эркагина боласи", деб жуда эркалатиб юбордим.

Тунов кун бир-иккита дугоналарим келишувди. Келиним меҳмонларнинг олдида мени тоза изза қилди. Ювқисиз пиёла олиб келиб, чойнакдаги чой билан "тўқ" этиб олдимга қўйиб чиқиб кетди. Шунча тушунтирдим, лекин барибир фойдаси бўлмапти. Онасини уйимга чақиртириб: "Қудажон, қизингиз турмуш қуришга ҳали тайёр эмас экан. Ҳеч бир ишни уйдасидан чиқолмайди. Рўзгордаги юмушларни қўя туринг, ҳаттоки катта-кичикни хурмат-иззат қилишни ҳам билмайди. Қанча ўргатмайин, бари бефойда. Мен фарзандимни бахтли бўлишини хоҳлайман!" - дедим. Бу гапларимни эшитган қудам

лини супурги кўтариб чиқди. Бизга эътибор ҳам бермай, чангитиб супура бошлади. Опокининг гапи бўғзида қолди. Бироз ўзига келиб:

- Хай-хай, келинпошша! Кеч тушиб қолди-я! Эрталаб барвақтроқ туриб супурасиз, болам, - деди шошганча у.

Келинининг эса парвоёи фалак. Қайнонасига қовоғини уйиб бир қараш қилди-ю, супуришда давом этаверди. Хадича опоки менга маъноли қараб қўйиб, келинининг қўлидан супургини олди-да, мен билан наридан-бери хайрлашиб, шиддат билан уйига кириб кетди. Келини нималардир деганча қайнонасининг кетидан югурди.

Бир-икки қадам юргандим, ўша хонадондан қайнона-келинининг қаттиқ-қаттиқ товушларини эшитила бошлади... Мен шу тобда келинга ачиндим. Чунки у ўзининг бу тақабурлиги ва фахмсизлиги билан бахтини эмас, бахтсизлигини йўқлаётганини билармикан?...
Латофат САЪДУЛЛАЕВА

УЙ ҲАМ ҚОЛАДИ,

ҳам қолди, тўйимиз ҳам...

- Нима учун?

- Биласизми, биз шаҳарда яшардик. Қишлоқдаги қариндошимизнинг қизи Зумрад ТошМини битириб, шаҳримиздаги туғруқхонага ишга жойлашди. Табиийки, бизниқда яшай бошлади. Унинг вақти бемалол бўлгани учун "Тез ёрдам!" га ҳам, кечки сменага ҳам ишга жойлашди. Баъзан хизмат юзасидан бизнинг маҳалламизга ҳам келиб кетишарди. Шундай пайтларда кўпинча уйимизга кириб, бозордан олган майда-чуйдаларини ташлаб кетарди. Мен бу вақтда лойга ботиб, эримча челақда лой ташиб бераётган, кўринишим абгор ва ҳорғин бўларди. Тиззасидан шимини қайириб олган эрим эса Зумраднинг ортидан, ўзига ярашиб турган оппоқ халатига ва

ТҮЙ ҲАМ ҚОЛАДИ...

бўлиққина оёқларига тикилиб қоларди. Мен-ку, ўзим билан овора, тезроқ ишни битириш пайидан бўлар ва эътибор ҳам қилмасдим. Уйимга, бола-чакамга олиб келган бир кило гўшт, қанд-курс ва нонлари учун Зумрад кўзимга жуда ҳам оловдек кўриниб кетар, ичимда ундан миннатдор бўлардим. Тўғри-да, ахир биз уйга қурилиш ашёлари олиш учун тийинлаб пул йиғардик, қора қозоним эса ҳафталаб гўшт кўрмасди.

- Кейин-чи, нима бўлди?

- Очигини айтмай, ўзим у қадар кўхлик бўлмасам ҳам эримнинг бўйи баланд, жуда келишган йигит. Унинг онаси отамнинг ҳамкасби бўлгани ва мени ёқтириб қолгани учун уйланганимди, ишқилиб, шу кунгача ёмон яшамаётгандик. Эгизак фарзандларим эса қуйиб қўйгандек отасига ўхша-шди. Эрим менинг хурматимни жойига қўярди. Мен ҳам уни оқ ювиб, оқ тараб, ишдан келишга л. затли таомлар пишириб қўйишга ҳаракат қилардим. Лекин...

- Орангиз бузилдимми, ёки?..

- Нимасини айтай? Ҳар кун эрталаб эрим ишга Зумрад билан бирга жўнард. Мен эса сал олдинроқ, болаларимни етаклаб кетардим. Чунки боғчада ишлаганим учун ишим етидидан бошланарди. Хуллас, бир кун ишдан ҳориб, толиб келаётсам эртадан кечгача дарвозасининг ёнида pista сотиб

Унинг жаҳлини чиқаришдан кўрқардим. Шу боис уларни кузата бошладим. Эрим бутунлай ўзгариб қолганди. Шуни билдимки, мен идиш-товолларни ювиб, болаларимни ухлатганимча эрим Зумрад билан сўхбатлашиб, кулишиб ўтирарди. Илгарй овқатни еб бўлиши билан тап этиб, ётган жойида ухлаб қоларди.

Яна эрим кийимларига эътибор қила бошлади. У лой-пой ишларини қилаётганда янги, калта шимини кийиб оларди. Қўйлақ киймагани учун иш қилаётганда бакувват қўлларининг мушаклари уйнаб турарди. Ўзи пул танқисроқ бўлиб турган бўлса ҳам, уйда кийиш учун чиройли спорт кийими сотиб олган экану, мен гўл шунга ҳам эътибор қилмаган эканман. Кейин эрим мени Зумраднинг олдида камситиб, устимдан кула бошлаганди. Зумрад эса ёнимга тушиб ўрнига, мамнулик билан кулиб ўтириши газабимни қайнатарди.

- Зумраднинг ота-онасига буларни айтсангиз бўлмас-миди?

- Айтдим ҳам. Лекин Зумрад уларга кўп пул юбориб тургани учун ўзимни ёмонга чиқаришди. Бир кун боғчада мазам бўлмай қолди. Соат бирларда уйга қайтдим. Дарвозамизга ичидан омонатгина илгак олиб қўйилган, демек эрим уйда. Илгакни очиб, уйга кирдим. Ҳамаёк жим-жит. Келин ётоқхона-

- Шундан сўнг нима қилдингиз?

- Мен яна боғчага қайтдим. Кириб мудирамизга бўлган воқеани гапириб бердим. Унинг бир хонали уйи бўш эди. Шунинг калитини бериб: "Мен ўзим эрингиз билан гаплашаман, ҳозирча кўринмай туринг", - деди. Эрим билан гаплашганим борса эшикни очмабди. Ичкаридан аёл кишининг овози келганим...

- Сиз ўзингизга қайтмоқчи эмасмисиз?

- Қани эди, эрим келиб олиб кетса?... Ундан дом-дарак йўқ! Мен эса Зумраддан шубҳалана-яман. У уйимга кириб олган бўлса-чи? Эрим шунинг учун мендан ва эгизакларимдан воз кечиб, Зумрадин танласа-чи? Унда нима қиламан? Ёки ўзим уйимизга қайтиб борсаммикан? Лекин эримни кечира олармиканман? Эрим-чи? У мени, болаларини қабул қилармикан? Нима қилишни билмагипман, менга маслаҳат беринглар...

Зумрад! Фарзандларингизнинг бахти, келажаги олдида гурур нима бўпти, мағрурлик нима бўпти? Эҳтимол, эрингиз қилган ишдан пушаймондир? Бошингизни эгиб, уйингизга боринг. Шу билан оилангиз сақланиб қолар?

Азизлар! Робияга берган маслаҳатимиз шундай эди. Сиз нима деб маслаҳат берган бўлардингиз? Мақтубларингизни кутамиз.

ГУЛБАШАКАР

ЧИҚҚАН ҚИЗ ЧИГИРИҚДАН ТАШҚАРИ

- Ҳа қўшни, яхши юрибсизми? Укангиз ҳам оиласи билан тинчиб кетдимми?

- Э, нимасини айтасиз, кўпайишмасдан ЗАГС қоғозини кестириб ташладик. Бошқа тузукроқ қиз излаямиз. Ҳадемай уйлантириб қўямиз.

- Келин ёмонмиди, қўшни, - сўз қотди яна ўша аёл.

- Келин қолиб онаси қўймади. Нима эмиш, биз қизини хизматкор қилиб қўйган эканмиз. Бизнинг пулимиз экин-текинлари-миздаги даромадни суриштиргани-суриштирган. "Шунча пул қилдиларинг, қизимга нима обертдиларинг, ё яхшилаб қаратмайсанлар", - деб уйга жанжал қилиб келаверади. Э, бор-е, дедигу қизини олиб кетгандан кейин шартта ариза бериб, қоғозни кестириб қўя қолдик.

Икки аёлнинг сўхбатиға гувоҳ бўлар эканман. Бир ёш гўлдек оиланинг бузилганлигига амин бўлдим. Оила бу муқаддас ва улуғ даргоҳ. Билмадим, айб қай бирида кўпроқ бўлганки, ёш оила бузилиб, икки томонга ажралиб кетса. Қайси она қизининг бахтини топиб, тиниб-тинчиб кетишини хоҳламайди, дейсиз? "Чиққан қиз чигириқдан ташқари" нақли бежиз айтилмаган. Бахт - бу оч бўлса ҳам, юпун бўлса ҳам оиласи билан тинч-тотув яшаш эмасми? Энг олий бахт эса тўрт мўчаннинг соғлигидир. Айрим ота-оналарга шуни айтмоқчиманки: қизим ундай иш қилади, бундай иш қила-

Кулоққа чалинган гап

ди. Кеча-кундуз тинмайди. Чарчаб қолаётти, деган нарса бу - меҳнат. Аминманки, ана шу меҳнат, тинимсиз ҳаракат қизингизни бахт оstonасига етаклайди. Сиз эса аксинча ўша меҳнатдан қочмасликни бахтининг макони фақат меҳнатда, ширин сўзликда эканлигини айтиб, чарчаманг. Ана шундагина фарзандларимиз ўзининг меҳнати орқали топган бахт аталмиш уйинг беку бекаси бўлиб қолаверади.

Зеро,
**Бахт сурури эй дўстим,
Ўғлингиз-қизингиздир.
Саодатнинг куйлари
Ҳар ширин сўзингиздир.
Бахт... қўлдангиз оқ каптар,
Гурбат қилсангиз, пир учар.
Бахтли бўлиш-чун камтар
Бўлсангиз у сени қучар.
Бўлсангиз излама йўқдан,
Бесуяк тилингдадир.
Сақлангин ўт-балодан,
Савобли йўлингиздир.
У яшайди бир қадам
Тевдан олис нарида.
Тавозеда бўл мудом,
Бахт уйингиз тўридадир.**
Дилфуза ХОТАМОВА,
Бўқа тумани.

“Унга нима дейсиз?” - 6-сон

ЭСЛАТМА: Поччам алдаб, номусимни поймол қилди. Қамалиб чиққан ўғимга мердим. Аммо у бир одамни пуchoқлаб, яна қамалиб чиқди. Сил хасталигини орттирибди. Энда у билан бирга яшасамми, ўўқми?

Муаллиф: Гулбашакар

У тирик экан, болам етим бўлмайди. Фарзандим учун уни кечирман. Бу ердан қорангизни ўчиринг.

Хотинининг жасоратидан, мардлигидан лол қолган эр шу захотийк аёлларнинг жавобини бериб, хотинидан кечирим сўрайди. Сўзининг устидан чиқиб, ўғлининг туғилган кунда уй олди. Ақлли аёл бир маротаба бўлса ҳам

бети билан пишса чиройли, мазали чиқади. Тушунимча, яқинларингиз эрингизни ёқтиришмайди, эрингиз ҳам уларни хушламайди. Сиз икки ўт орасида қолгансиз. Бу вазиятда одам қай томонни танлаш учун юрагида қулоқ тутиши, ақлига суяниши лозим. Қайси томонни танласангиз ҳам олдинда юз бериши мумкин бўлган кўнгилсизликларга руҳан тайёр турунг, соғлигингизни асранг, ўғлингизни ўйланг. Эрингизга инсоф, тавфиқ сўранг, яқинла-

Акс-сано

Ушбу мақолани ўқиб, ниҳоятда таъсирландим. Бемор юрагим бир қалқиди-ю, бутун борлигим титраб кетди.

Қарийб бир йилдан бери ёзишни тўхтатиб қўйган эдим. Қон босимининг доимо кўтарилиб-тушиб туриши, турли дори-дармонлар, бунинг устига чап кўзнинг хиралашуши ёзишга қўймасди. Ниҳоят ўзимга бир куч топдим-у, ушбу мақолага ўз фикр-мулоҳазаларимни ёзишга қатъий аҳд қилдим...

Ёш улғайган сайин, кўнгил ниҳоятда нозик бўлар экан. Хонадонимдаги кишиларнинг бир оғиз гапи менга тегишли бўлмаса-да, кўнглимга уларнинг гапини олавераман. Отабоболаримиз айтганларидек, “тегма нозик” бўлиб қоларкансан киши.

2006 йил декабр ойида Бухоро вилояти асаб касалликлари касалхонасида ётганимда Шофиркон туманидан Рустам Содиков деган йигит билан бир палатада даволандик. Эштигишча,

- Тўй яқинда бўлади. Албатта сизни таклиф қиламан. Уйимнинг тўри сизники, - деди Рустамжон.

Ха, ҳаётда нималар бўлмайди? Ҳар бир инсон ишлаб, соғ-саломат юрганида унча эътибор бермайди. Боши ёстиққа етганида атрофга секин назар ташлайди. Палатада ётганларга қарайсан. Уларнинг элу авлодлари, хешу таборлари, дўстлари, касбдошлари устма-уст келаверишади. Ҳатто бир кунда 50-60 киши келиб кетади. “Нима дори керак”, деб

“Кўнгил кўнгилдан сув ичсин” - 1-сон

ЭСЛАТМА: Инсон саломатлигида яхшилик қилишга, одамларнинг кўнглини олишга улғуриши керак. Боши ёстиққа етганда бировга қилган кўмаги, саховати, мадади ўзига қайтади.

Муаллиф: З. Қурбонова

ОИЛАНГИЗНИ БУЗМАНГ!

Зумрадхон, сизга маслаҳат беришдан олдин бир воқеани сўзлаб бермоқчиман.

Бир дугонам бор эди, ақлли, одобли, ширинсўз, кўркем, бокира. Шу қизни бирга ишловчи ҳамкасби севиб қолди. Ошиқ йигит икки бор ажрашган, камига қамалиб ҳам чиққанди. У қизнинг йўлини тўсавериб, изидан соядек юравериб, охири ўзига қаратиб олди. Йигит ўзи ҳақидаги бор гапларни қизга пардалаб гапириб берди. Уни севишини, оила қуриб бахтли қилишини айтиб чарчамади. Самимий, раҳмдил ва тарбияли қиз ниҳоят унга турмушга чиқди. Йигитнинг ўз уйи йўқ, укасиникида яшарди. Келин эрининг пул жамғариб, уй олиши учун ортиқча харажатга қўймай ота уйида яшади, ўша ерда кўзи ёриди. Хотиннинг қадами қутлуғ бўлса, уйга давлат оқиб киради, деганлари рост. Йигитнинг ҳам ишлари юришиб кетди. Бир йилдаёқ уйга етарли пул йигди. Бирок яхшилар ичиде ёмонлар ҳам анчагина. Унинг дови юрганини эшитган собиқ ўйнашлар йигитнинг оstonасига бош қўйиб, ётиб олишди, минг хил макру алдовлар билан йўлдан оздиришди. Бора-бора бу гаплар йигитнинг хотинига ҳам етди. У дарров ўйилчасини олиб, эрининг ёнига келди. Қараски, ахвол чатоқ, бир эмас нақ иккита кундош ўртасида қолиб кетган. Аёл ақл билан иш тутди. У болани эрининг қўлига тутқазиб, аёлларга шундай деди:

- Мабодо эрим мени қўйса ҳам, менинг қўядиган эрим йўқ.

унинг ўтмишини, қора кунларини юзига солмади. Сабру тоқати орқасидан улар бахтли, тинч яшаб кетишди.

Зумрадхон! Кўрдингизми, бир аёлнинг ақли билан бир инсон изга тушди, бахт қошонаси қурилди. Сизга аввалом бор айтдиган гапим шунки, эрингиз билан очикчасига, самимий гаплашиб олинг, унинг юрагида нима бор, келажак режалари қандайлигини билинг. Хайдаб солиш учун ҳамisha вақт топилади, чунки уй-жойи, боласи бор хотин учун эрни кўчага ҳайдашдан-да осон иш йўқ. Сиз аввало ўғлингизни етим қилмаслик, оилангизни сақлаб қолиш ҳаракатини қилинг, чунки нон ҳам бир

рингизга меҳр-оқибат тиланг.

Менимча, сиз у билан самимий гаплашишингиз, иложи бўлса касалини даволатиш ҳақида сўз очиб кўришингиз керак. Ёстиқдошингизнинг хилантини кечирсангиз, ўғлингизга ўз отаси кераклигини таъкидласангиз, меҳр-шафқат тиласангиз балки ўзига келар. Шунинг нунатангки, эркаклар ўзига юқори баҳо берилган мактот гапларни, ширин сўзларни, очик айтилган севиғи изҳорларини яхши кўрадилар. Айниқса, булар сиз каби гўзал аёлларнинг оғзидан чиқса, ҳар қандай эркакни элтиб, гуппа йиқитади.

Барно ЖУМАНОВА, Самарқанд вилояти, Булунғур тумани.

Кизим Зумрадхон! Аввало шунинг айтиш, инсон бошига не кунлар тушмайди. Мана ўзингиз ишонган поччангиз сизга бир умр доғ бўлиб қоладиган хиланат қилибди. Ўйлаётганим, бу ердан сизнинг ҳам оз бўлса-да, айбонгиз бор. Чунки сиз рози бўлсангиз, у мақсадига эришса олмасди. Иккинчидан, у сиз билан яна учрашиб юрган бўлиши керак, бўлмаса биринчи учрашувдан бола бўлиши 99 фоиз ҳолларда учрамаслиги керак.

Сиз ҳозирги эрингиз билан учрашиб унга бўлган воқеани айтиб тўғри қилгансиз. Фақат у сизга яқин киши эканлигини сир сақлашингиз лозим эди. У йигит ҳам қамалиб келганлигидан сизни хабардор қилган. Шундай қилиб, иккинчи ҳам севи-

шиб, келишиб турмуш қургансизлар. Эрингиз яна жиноят қилибди, қамалиб, ниҳоят қайтиб келибди. Сиз уни “хайдаб юборсам бўларкан”, дебсиз.

Зумрадхон! Аввало сил касаллигининг тури кўп. Унинг ҳамма тури ҳам юқавермайди. БК+ ёки БК- хили юқумли. Сиз сил касалликлари диспансерига бориб фтизиатрлар билан суҳбатлашинг, улар сизни бу касалликдан сақланиш йўлларини тушунтирадilar. Бу касалликдан оилангизни муҳофаза қилиб, эрингиз билан бирга яшанг. Чунки орада фарзанд бор. У отасиз ўсмасин. Эрингиз билан яхши муомалада бўлинг. Ҳозир у ҳам олдинги қилган ноҳўя хатти-ҳаракатларига пушаймон бўлса ажабмас. Эрим силга чалинган, мен у билан яшайман десангиз, бола тирик етим бўлиши аниқ.

Зумрадхон! Сиз яна турмушга чиқишингиз мумкин, аммо у одам қандайлигини билмасиз, балки у бир гиёҳханд бўлиб чиқса, унда нима қиласиз? Бу даҳшатку! Шунинг учун ҳозирги рўзгорингизни бузманг. Сил билан касалланиб, рўзғори билан тинч-тотув яшаётганлар ози?

Сиз эрингиз билан суҳбатлашинг, у бирор жойга ишга кирсин. Чунки сил билан оғриганлар ўз вақтида калорияли овқат ейишлари керак, бунинг учун албатта маблаг керак, демак ишласан. Ичкиликка эса пул сарфламансиз. Сиз ана шулар ҳақида суҳбатлашингиз лозим. Ота-онангиз ва яқинларингиз билан борди-келдини йўлга қўйинг. Бу билан уларнинг қалбидаги шубҳалар ҳам йўқолади.

Раззоқ ҲАКИМЙИ, Навоий вилояти, Қизилтепа шаҳри.

тумандаги бир лавозимда ишлар экан. Шу лавозимни олиш учун унга тўхмат уюштирилиб, машинасини пачақлабдилар, ўзини урибдилар. “Орқаси зўр”лар акт тузишиб, унинг ишини ҳатто судгача оширибдилар. Туман касалхонасида яхши даволана олмаган йигит вилоятда даволанди. Меҳрибон шифокорлар яхши ёрдам берилиши, унинг ўқис қалбига маҳкам бўлишди. Мен бу йигит билан қалин дўстлашдим. Унинг чин қалбидан айтаётган гапларига ачиндим. Унга ниҳоятда кўп насихатлар қилдим.

- Қингир ишининг қийиғи қирқ йилдан кейин ҳам чиқади. Сен сабрли-қаноатли бўл. Оллоҳим яхши-ёмонни кўриб турибди. Албатта сен ғолиб чиқасан, - деб уни ишонтирдим.

Рустамжон ниҳоятда бу ерда ҳам қисилди. Уст-устига сигарет чекар, камбағаллигидан нолариди. Қачон бу қора кунлар ўтиб кетаркин, деб оҳ урарди. Ниҳоят, ҳақиқат галаба қилибди...

Қарийб бир йилдан кейин кеч соат ўнларда дарвозамизнинг тақиллашидан уйғондим. Чиқиб қарасам, Рустамжон ва яна бир йигит велосипедда келишибди. Рустамжон ўзини бағримга отди. Қуюқ сўрашиб, уйга таклиф қилдим. Меҳмонхонага кирдик. Эрталаб тонгга қадрар суҳбатлашдик. Маълум бўлишича, ўша лавозим учун курашганларнинг ҳаёли пунча чиқибди. Ҳақиқат галаба қилибди.

Рустамжон менга миннатдорчилик билдирди.

- Ҳайрият, сиз бор экансиз, сиз мени яшашга, курашишга ундадингиз. Ҳаётдан безган эдим. Меҳрибон онажоним, сингилмиз ва сиз мени бу кунда ёлғизлаштиб қўймадингиз. Сизлардан бутун умрим давомида қарздорман, - деди хаяжонлиб.

- Арзимаиди, мен ўз бурчимни бажардим, сизга тўғри йўлни кўрсатдим, холос. Буларни қўйинг, тўй қачон? - деб сўрадим.

қайта-қайта сўрашади.

2007 йилнинг декабр ойи бошида мени Фижидувон тезтиббий ёрдам бўлимида операция қилишди. Меҳрибон шифокор Абубақир Эгамов бошчилигида операциядан яхши чиқдим. Палатамиздаги Баҳодиржон исмли йигит буйрағи оғриб тушибди. Шифокорлар тиним билмай “осма уқол” қўйишяпти. Отанаси, ака-укалари, элу авлодлари ҳар кун 3-4 мартагача хабар олишяпти. Турмуш ўртоғи эрига гиргиттон. Ҳатто кечқурунлари ҳам элу авлодлари келиб, хабар олишади. Ҳаво салқин бўлишига қарамай, акси машина ичиде дам олди. Ана меҳрибончилиғи, ана қадр-қиммат!

Мен бу билан нима демокчман? Азиз инсонлар, бир-биримизга меҳрибон бўлайлик. Бу ўтар дунё ўзи тўрт кунлик. Бир-биримизга суяна-чиқ бўлайлик. Қадр-қиммат деган нарсаси бор-ку!

Азиз одамлар! Атрофингизга бир назар ташланг. Яқинларингизми, кўчангизданми, танишингизми, устозингизми, каттами-кичими, беморми, кексами ҳолидан бир хабар олинг. Яхши гапингиз билан унинг кўнглини овланг. Бир камбағалга ёрдам бериш, бир касални бориб кўриш - Маккани зиёрат қилиш билан баробар дейишади. Кучимиз, бойлигимиз Мақкага бориб келишга етмаси-да, бир ғарибнинг кўнглини олайлик.

Биламан, ҳозир бозор иқтисодиёти даври. Ҳамма ўзини ўтга-чўққа урган. Аммо одамийликни ҳам унутмайликда, биродарлар. “Одамнинг тафтини одам олади”, дейдилар. Бир оғиз ширин сўзимиз билан одамийлик бурчимизни бажарган бўламиз.

Ғайбулла АБДУЛЛАЕВ, Бухоро вилояти, Фижидувон тумани.

[illegible]

иб дам олинг. **Р** Хаё

иштитишдан кунглингиз кувончга тўлади.
юдликларини қадрланг.

Мўмин ХОЛМУРОДОВ

Синалган ҳақиқатлар

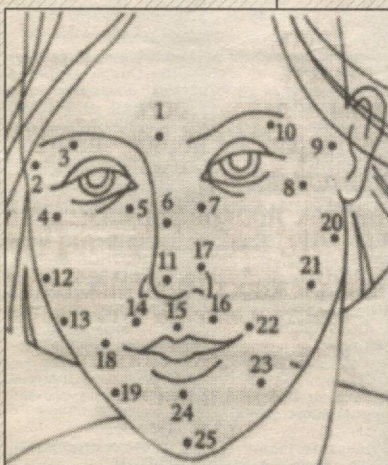

- 8 — чегарасиз ҳиссиёт. Оилавий ҳаётда турли воқеалар бошдан кечирилади.
- 9 — асосиз равишда ўзини айбдор деб билиш ва жанжалга мойиллик нишониси.
- 10 — ажойиб хотира, устамонлик, амалиётчилик.
- 11 — ишқий муносабатларини ва барча таъқиқланган нарсаларни мураккаблаштиришга мойиллик.
- 12 — чалқаш сентементал алоқалар, бундай инсон бутун борлиги билан эҳтиросга берилади.
- 13 — тез-тез жанжаллашиб туриш ва тезгина ярашиб олиш.

БАШОРАТНОМА

ХОЛЛАР

Физиогномика услуби бўйича юз тузилишига қараб инсоннинг характери ўрганиш жараёнида холларга ҳам алоҳида эътибор қаратиш лозим. Куйидаги расмда юздаги хол учраши мумкин бўлган маълум нуқталар акс этган ва уларнинг изоҳлари берилган.

- 1 — машхур "учинчи кўз" нуқтаси. Кимнинг шу нуқтасида хол учраса, у чексиз ички сезги (интуиция)га, идрокка эга ва билим олишга чанқоқ бўлади.
- 2 — рашкчи, кўнглига осон озор етатидан, эҳтиросли кишилар.
- 3 — ақлий меҳнатни ёқтирадиган шоиртабиат инсон.
- 4 — бу ўриндаги хол самимий севги ва турмуш ўртоғига вафодорлиқни, шунингдек қўли очикчи ва ҳиссиётлиқни англатади.
- 5 — ўзгарувчан, чалқаш темперамент соҳиби, улар киска муддатли севгига мойил бўладилар.
- 6 — саёхатларга ишқибозлик, фантазия ва ижодга мойиллик.
- 7 — эгоцентризм (худбинлик), асосиз рашк белгиси.

АЁЛЛАР ХОЛЛАРИ

- **Кўз атрофидаги хол.** Кўз бурчатидаги доғга ўхшаб турган хол бу аёлнинг босиқ ва вазмин характерли эканини билдиради.
- **Қошлардаги хол.** Агар хол ўнг қошда бўлса - эрта турмушга чиқиш ва бахтли ҳаётдан, чап қошда бўлса - бунинг аксидан дарак беради.
- **Кўкракдаги хол.** Агар хол ўнг томонда бўлса - сиз ўзингизни турли қўйларга солиб юрасиз, ҳаётингиз ютук ва муваффақиятсизликларнинг навбатма-навбат келишидан иборат тарзда кечади. Чап томондаги хол эса салгина енгилтабиатли ва бағри кенг характерли аёлларда учрайди.

Жинсий алоқа кўнгил муҳаббатидан устунлик қилади.

- 14 — ўзига хос тақдир, етти ўлчаб бир кесадаган ақл.
- 15 — мустақиллик, саёхатлар ва хузуур-ҳаловатга интилиш.
- 16 — қўли очиклик, вафодорлик, она (ота) бўлишга интилиш.
- 17 — ҳаммани ҳайрон қолдирадиган хатти-ҳаракатларга ва жанжалли воқеаларга мойил, хилма-хилликни ёқтиради, аммо оилавий ҳаётга жиддий қарайди.
- 18 — ҳиссиёт бошқа барча туйғулардан устун келади. Ўзига ҳослик ва фантазия.
- 19 — рашкчи мойиллик, ягона ва катта муҳаббатга, севгига интилиш.
- 20 — оғир характер, тез-тез тушкунликка тушиш.
- 21 — ҳам интеллект, ҳам ишқий муносабатларда ўзгаришлар қилиб туради, бу эса чалқаш муносабатларга олиб келади.

- 22 — ишқий муносабатларга ўта мойиллик, хиёнаткорлик.
- 23 — тиниқ ақл, тартиблилик, ҳам маънавий, ҳам моддий ўсишга, бойишга интилувчанлик.
- 24 — ҳимоясизлик, руҳият ва соғлиқнинг нозиклиги.
- 25 — аънаванавий, мустаҳкам оила қуриш хоҳиши. Мулоқотда самимий, босиқ одам. Тинч ҳаётни ёқтиради, консерватив (эскича, қарор топиб юлтурган) қарашларга мойил.

- **Лаблиларда.** Қувноқ характер белгиси. Сиз ҳиссиётсиз, ўз зиммангизга ортиқча масъулият олишни ёқтирмайсиз. Юқори лабдаги хол сизнинг жуда ҳам инжиқ ва нозиктаб аёллигингизни, лаблар остидаги хол эса муҳаббат борасида сизнинг ўзингизга хос қарашларингиз борлигини англатади.
- **Бармоқларда.** Қоп-қора хол - бахт, бойлик, ажойиб амалга эришиш нишониси.
- **Панжа (кафт)да.** Мустақиллик, меҳнатсеварлик ва чаққонлик.
- **Бурунда.** Қандай ишга қўл уршингиздан қатъий назар омад сиз томонда бўлиши тайин.

(Давоми бор)

ДАРМОН тайёрлади.

Анойи ва анвойи хангомалар

Болалигимда ёзувчи ва шоирларнинг тирганиги кўриш орзусида яшардим. Мен уларни фаришталарга ёки рассомлар тасвирлаган қумуш қанотли париларга менгизардим. Орадан йиллар ўтиб, ўсиб-ўлғайиб худо ёрлаган буюк ёзувчилару шоирларни нафақат учратиш, балки уларнинг баъзилари билан мулоқот қилиб туриш, улфату ҳамфироқ бўлиш бахти ҳам насиб этди. Етказганига шукр! Бироқ ўша

бошланди. Такаллуфлару шарқарғуторликлар авж пардага чиққанда тошкентлик буюк ёзувчининг ранги кўкимтир тусга кирди. Манглайдан шоҳда шер оқиби, мазаси қоча бошлади. Меҳмон-ёзувчи шоҳа-пиша мактаб директори-нинг қулоғига нимадир деб зорланди. Директор "ҳозир!" дея сапчиб ўрнидан турди-да, мени

ҳам уларни яқин-яқингача фаришталардан-да зиёд кўришар эди. Бугунги кунга келиб, адабиётимиз юксалиш баробарида тан олиш керак, хашаки ёзувчи-шоирлар ҳам шундай кўпайишдики, ҳаёт улар орасида атоқли от билан турдош отнинг фарқиға бормайдиганлиги, исм-шарифини-да кичик ҳарфлар билан

ЁЗУВЧИ ҲАМ ШУ ЁҚҚА ҚАТНАСА...

масъум болалик тасаввурим билан боғлиқ бир воқеа ҳечам ёдимдан ўчмайди...

Мактабимизга Термизу Тошкент тарафлардан катта ёзувчи, шоирлар келармиш деган овоз тарқалди. Ўша бахтиёр дақиқаларни қутиб тунларни тонларга улاردик биз мурғак муҳлислар. Шеърлар ёдлаганимиз қайсимизу, сахна асарларидан кичик кўринишлар тайёрлаганимиз қай биримиз биланмай шошиб, ҳовлиқиб қолганмиз. Ниҳоят ўша саодатли кун ҳам келди. Сув сеппилган тошли, тупроқли қўчалардан оққушдек иккита "волга" келиб мактабимиз ҳовлисига бурилганда севинчдан қийқариб юбордик. Сўнгра, тантанали бадиий қисмлар бошланиб кетди. Дил изҳорлари, мушоиралару савол-жавоблар тугаб, ўқувчилар ўй-ўларига тарқалган, мезбонлар бўлиш устозларимиз ёзувчиларни дастурхонга таклиф этишди. Эсамолроқ деб мени ва яна тўрт нафар ўғил болани дастурликка олиб қолишди. "Олинг-олинг" авжига чиқди. Турфа гўшти тазомлару кетмакет "нўш"- "нўш"лардан ичига олов кирган шоирларнинг чаққонлиги очилди. Мушоираю айтишувларнинг зўри ана энди

имлаб қақирди ва: "Тезда йўл бошлаб, ёзувчи ақани ановий томонга олиб бор, бир шамоллаб келсинлар!"-дея амр этди. Зиммамга юкланган вазифани қўйилмақом қилиб бажардим. Ёзувчи амакини "кўнгли тусанган" ерга кузатиб қўйиб, то чиққунларча пойлоқчилик қилиб турдим. Ёнимда пайдо бўлган синчков ва қизиқувчан синфдошим Самад ҳовлиқиб ҳожатхона томонга имо қилганча сўради:

- Бу киши ким эди?
- Пойтахтлик ёзувчи ... еви!
- Алдамаясанми ўзи?
- Бирор марта алдаганимиди?
- Одамнинг ҳеч ишонганис келмайдими-да...
- Нимага?
- Шу... ёзувчиларнинг ҳам шунақа иш қилишига-да.
- Нега, энди ёзувчилар ҳам ўзимизга ўхшаган одамлар экан, кўрдик, — дедим мен ўзимни Самаддан кўра билимдонроқ кўрсатишга уриниб. — Овқат ейишлари ўзимизникига ўхшар экан. Ҳа энди, шошилиб, аралаш-қуралаш еганидан сўнг, "у томонга" ҳам югуради-да!..
- Алқисса, бу гаплар муҳтарам ёзувчилар ҳақида биз болаларнинг азбаройи ихлос билан чиқарган ҳулосаларимиз эди. Нафақат биз, балки катталар

ёзадиганлари ҳам бор.

Яқинда "сарик матбуот" туркумига кирувчи, "Бир боғдан, бир тоғдан" лоф аралаш хабарлару, эркакшода хонанда хонимларнинг қувё танлаш мавсуми бошлангани ва асосан шунга ўхшаб мавзуларни ёри-тадиган газета қўлимга тушиб қолди. Не кўз билан кўрайки, унда бир нусханинг сурати берилиб, тахатида улар ўқувчиларга ёзувчи дея таништирилган ва "муҳтарам адиб"нинг ҳаёт ва замондошлари ҳақида "пурмаъно" фикрлари берилган эди. Ҳайратдан қўлим ёқамга етмай қолди. Ўн йиллардан буён Алининг қалпоғини Валлининг дўпписига алиштириб, авом одамларни чўв тушириб юрган, адолат мезони ила баҳоланса бир варақ ёзувни юз элликта имло хатоси билан ёзадиган сохта адибнинг аллақачон иккита китоби нашрдан чиқиб, ўзи эрта-индин уюшма аъзоси бўлиш арафасида эмиш. Ногоҳ "ёзувчи ҳам "ўша ёққа" бораркан-да" дея ҳайратланган ўсмирлик даврим ёдга тушди. Лаблирим беихтиёр пичирлади:

—Хар ким ҳам ёзувчи бўлаверар экан-да?!

Бахтиёр ОЛЛОМУРОД

ЧИҚ-ЧИҚ

Ҳайдовчи-ю йўловчиларнинг ҳаммаси қўл телефонларини қўлоқларига қапиштириб, қизгин гаплашиб кетишяпти. Ҳайдовчи: —Шоҳ бекатга чиқиб тур, ярим соатда бекатга етиб бораман, бекатда қўришамиз. Ҳа, ўша "Дамас"даман. Йўқ, ҳали алмаштирганим йўқ. Аввал Ҳурини сенга алмаштириб олайчи, "Дамас" ҳам бир гап бўлар. "Дамас" эски бўлсаям, бир амалласа бўлади, лекин... Ҳи-хи-хи... Бўпти, телефонда ўлиб қоламан. Нима...

Биринчи йўловчи: —Чиқолмайман, деб баҳона қилма, бир амаллаб чиқишга ҳаракат қил. Шунча йўлдан сени деб келаяпман-ку, ахир. Бошқа гапирма, ўша бар ёнида қутиб тураман. Иккинчи йўловчи: —Онанг боғлаб қўймагандир ахир, бир нарсани баҳона қилиб чиққин-да энди. Носфуршнинг ёнида бўламан. Учинчи йўловчи: —Чиқаман, деган гапингни қайтиб эшитмайин, нима бўлсаям энди ўша билан ашайсан. Даданг ҳам шундай деяпти. Тўртинчи йўловчи: —Кўчага чиқа кўрма, борганимча қимирламай уйда ўтир. Даданг қўнғироқ қилмадимми? Бўпти, жилмай ўтир. Бешинчи йўловчи: —Тез кетаяпмиз, етиб бораман, бемалол

улгурамиз. Соқолингни қиртишлаб, тайёр бўлиб туравер.

Олтинчи йўловчи: —Э, э, вой, кўзга қаранг! Телефонни ташланг, йўлга қаранг, рулни буринг, машинага уриласиз. Вой-дод, ҳозир ағдариламиз! Айтмадимми, ағдариламиз де... Еттинчи йўловчи: —Дадаси... Ҳа, менман. "Дамас"нинг ичидамиз. Кетаётганимиз йўқ, ағанаб ётибмиз. Қаеримга нима бўлганини ҳали билмайман. Машинадан чиқиб олай, яна кўнғироқ қиламан.

ДОРИ

Кўчадан келган эр чўнтагидан ароқ шишани чиқариб, апилтапил қопқоғини очди-да, хон-тахта устида турган пиёлага тўлдириб қуйди-ю, тик турган ҳолда ичиб юборди. Бу ҳолатни ошхонадан туриб кузатаётган хотини кинояли ва қаҳрли оҳангда деди: — Ичаётганингиз нима, жинниларнинг дориси эмасми мабод-да? — Йўқ, бу бошқа дори, —бамай-лихотир деди эр. — Лабораторияда ишлайдиган дўстим ит қутуришига қарши дори ихтиро қилибди. Бир шиша берганди, шундан ичиб қурапман. Бу доридан одам ичиб юрса, қутурган ит ҳамласидан ҳимояланаркан, тишлаб олган тақдирдаям

захарланмаскан. Қутурган итга ичирилса, ит шу заҳотиёқ тил тортмай ўларкан.

— Қани менга бир пиёла беринг-чи, ордонангиздан.

— Эсинг жойидами ўзи, айтдим-ку, тил тортмай ўларкан, деб!

ЎРИНДИҚ ҚУЛАЙ

— Қандай берахм эркаксиз ўзи. Манови сумканинг бирини кўтариб олсангиз ҳақингиз кетадими? Ёлкам узилди кетди-ку, ахир.

— Қўп гингшима, бекатга яқин қолди-ку.

— Эркак зотиға ишонч йўқ экан. Ўйланаётганда, қафтимда олиб юраман, деб лоф урганди. Энди бўлса, қўлимдаги сумканинг бирини кўтариб олишгаям қурби етмайди. Одам дегани ҳам шунчалик номард бўладими-а?!

— У замонларда эшак аравадан бошқа улов йўқ эди. Ҳозир энди техника замони бўлди, ҳар қадамда такси, автобус, маршрутқа дегандай тикилиб ётибди. Шундай бўлганидан кейин сени қафтимда олиб юришимга бало борми. Яна озгина чидасанг, маршрутқага ўтирамиз. Менинг қафтимдан маршрутқанинг мулоийи ўриндиғи қулай эмасми, эси паст хотин?

Нормамат TOFA.

ДУШАНБА 7

6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
7.00 "Сарой жавоҳири".
Т/с.
7.35 "Минг бир ривоят".
7.40 "Дилхуш наволар".
7.55 ТВ анонс.
8.00-8.45 "Тахлилнома".
8.45 "Олтин мерос".
8.45 "Жаҳон Отин Увайсий".
В/ф.
9.30 "Юртим бўйлаб" дастури: "Муқаддас қадамжолар".
9.50 ТВ анонс.
10.15 "Кўх сичон ва мушук".
М/с.
10.35 "КиноТеатр".
1.00 "Ахборот".
1.10 "Ватанпарвар".
12.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
13.00 "Олам ва одам" дастури: "Фазодаги Эйнштейн".
13.50 "Олтин мерос".
14.00 "Ахборот".
14.15 ТВ анонс.
14.20 "Соҳибқирон". Спектакль.
16.40 "Юртим бўйлаб" дастури: "Муқаддас қадамжолар".
17.00 "Ахборот".
17.10 ТВ анонс.
17.15 "Олтин мерос".
17.20 "Агар Сиз".
"Болалар сайёраси".
17.40 "Эртақлар - яхшилик-"

ка етаклар".
18.00 "Сизнинг адвокатингиз".
18.05 "Изҳор".
18.10 "Дунёнинг ишлари".
Т/с.
18.40 "Минг бир ривоят".
18.50 "Бир кун".
19.15 "Оҳанглар оғушида".
19.30 "Ахборот". /рус/.
20.05 "ТВ шифокор".
20.10 "Ачиқ ёлгон". Т/с.
20.50 "Минг бир ривоят".
21.00 "Ахборот".
21.35 "Одамфурӯшлар".
21.55 "Сўнгги қиролича".
Т/с.
23.00 "Қўшиғимсан, муҳаббат". /SMS/.
23.10 "Вихдон". Т/с.

15.55 "Ахдодлар садоси".
16.00 "Давр".
16.10 "Шерлок Холмс". Т/с.
16.45 "Тасвир ва таассурот".
17.00 "Давринг бола-син".
17.10 "Болалар баҳори".
17.15 "Темурхон на-слига".
17.20 "Зулфат издош-лари".

17.30 "Ёшлик баёзи".
17.40 "Соғлиқ-бойлик".
18.00 "Мулки мумтоз".
18.20 "Бир само остида".
18.55 "Юрт тинчилиги".
19.00 "Давр".
19.30 "Алия". Т/с.
20.10 "UzEX хабарла-ри".
20.15 "Ватаним!".
20.20 "ТВ-банк".
20.30 "UzEX хабарла-ри".
20.40 "Кўклар навола-ри".
21.00 "Ватан меҳри".
21.10 "Жумонг". Т/с.
21.55 "Телехуфа".
22.00 "Давр".
22.30 "SMS-музыка".
23.00 "Хаёт-мамонт".

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Мультифильм: "Маугли". 5-қисм.
18.10 "Телекурьер - маркет".
18.25 "Биласизми?".
18.30 "Пойтахт" ахборот дастури.
18.45 "Анонс".
18.50 "Эсмеральда".
Телесериал.
19.20 "ТВ юрист".
19.25 "Музыка SMS".

19.50 "Саломат бўлинг".
/рус/.
20.00 "Пойтахт" ахборот дастури /рус/.
20.15 "ТВ юрист".
/рус/.
20.20 "Милларос". Телесериал. /рус/.
20.50 "Интервью".
21.00 "Жозиба".
21.25 "Анонс".
21.30 "Пойтахт" ахборот дастури.
21.45 "Уларим".
21.50 "Телекурьер - маркет".
22.10 "Аёл қалби".
22.30 "Пойтахт" ахборот дастури /рус/.
22.45 "Кино SMS со звездами".
22.50- 00.35 Кино: "Флешка".

7.00 "Бодро утро".
8.00 "Талкин".
8.25 "Малахов +".
9.30 "Версия".
10.00 "Татьянин день".
11.30-12.00 Спортная гимнастика. Чемпионат Европы.
18.00 "Полночь".
18.20 "Тет-а-тет".
18.30 "Хабарлар".

18.55 "Музыка тайм".
19.20 "Ким нимага қодир?".
19.50 "Спортлото".
20.00 Баскетбол. Евролига. 1/4 финал. "Олимпиада" (Греция) - ЦСКА (Россия).
20.40 "МЕНИНГ ЕРИМ". Сериал.
21.30 "Хабарлар" (Ўзб. тилида).
21.55 "Жди меня".
22.45 "Бизнес-ревью".
22.55 ЕВРОФУТБОЛ. ИСПАНИЯ ЧЕМПИОНАТИ. "БАРСЕЛОНА" - "ХЕТАФЕ".

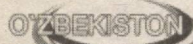
TV-MARKAZ

07.00 Ўзбек навалари
08.00 Сериал «Жасига ухшаши йук» 108-серия
08.30 Мировые хиты
09.30 Сериал
10.30 Ўзбек навалари
11.30 «Скала» худ.фильм
14.00 Ўзбек навалари
14.30 «ПРЕМЬЕРА» (Ўзб)
15.00 Baby hits
15.30 Мультифильм
17.00 «Baby Terra Landiya»
17.30 «Кинокурьер»
18.00 Мировые хиты
18.30 Ўзбек навалари
19.30 Сериал «ЖАСИГА УХШАШИ ЙУК» 109-серия
20.00 Ўзбек навалари
21.00 Мировые хиты
21.30 Сериал «24 часа»
22.30 Комедия по понедельникам: «ЛИЗЗИ МАК-КУАЙЕР» худ.фильм
00.20 Миксер

4.00 Телеканал «Доброе утро»
8.00 Новости
8.05 Телеканал «Доброе утро». Продолжение
8.25 «Малахов +»
9.25 «Контрольная закупка»
10.00 «Убойная сила». Многосерийный фильм
11.00 Новости
11.15 «Модный приговор»
12.20 «Детективы»
13.00 Другие новости
13.25 «Понять. Простить»
14.00 Новости (с субтитрами)
14.20 «Звездный отряд». Фильм 1-й
15.00 «Огонь любви». Многосерийный фильм
15.55 «Федеральный судья»
17.00 Вечерние новости (с субтитрами)
17.2. Жди меня
18.10 «След»
19.00 «Принцесса цирка». Многосерийный фильм
20.00 Время
20.30 «Апостол»
21.25 «Самосуд»
22.25 Владимир Познер и Иван Ургант в проекте «Одностаян Америка»
23.20 Ночные новости
23.35 Искатели. «Молодая гвардия». По следу предателя
0.20 Брюс Уиллис. Деми Мур в детективе «Смертельные мысли»
2.00 Время
2.30 Триллер «Рой»

4.00 «Доброе утро, Россия!». 7.55 Анатолий Котенев в фильме «Синяя борода». 9.45 ВЕСТИ. 10.00 ВЕСТИ. 10.25 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. 10.45 Сергей Юшкевич в сериале «Частный детектив». 11.40 Наталья Бондарчук в экранизации романа Стендала «Красное и черное». 13.00 ВЕСТИ. 13.00 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. 13.40 Дмитрий Мартынов в телесериале «Мачеха». 14.35 «Суд идет». 15.30 «Кулагин и партнеры». 16.00 ВЕСТИ. 16.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. 16.50 ВЕСТИ. 17.05 «Женщина без прошлого». Телесериал. 18.00 «Родные люди». Телесериал. 19.00 ВЕСТИ. 19.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. 19.50 «Спокойной ночи, малыши!». 20.00 Любовь Германова в телесериале «Две сестры». 21.55 «Дежурный по стране». 22.50 «ВЕСТИ+». 23.10 «Честный детектив». 23.40 «Синемания». 0.05 «Дорожный патруль». 0.25 Скарлетт Йоханссон и Стив Бушеми в фильме «Мир призраков». 2.30 «Комната смеха». 3.20 «ХА». Маленькие комедии. 3.45 ВЕСТИ.

СЕШАНБА 8

6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
7.00 "Сарой жавоҳири".
Т/с.
7.35 "Минг бир ривоят".
7.40 "Дилхуш наволар".
7.55 ТВ анонс.
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 "Олтин мерос".
8.45 "Жаҳон Отин Увайсий". В/ф.
9.25 "Юртим бўйлаб" дастури: "Муқаддас қадамжолар".
"Болалар сайёраси".
9.50 "Уйла, Изла, Топ!".
10.30 Ф.Тошматов номидаги дуторчилар ансамблининг концерти.
10.50 "Сизнинг адвокатингиз".
10.55 ТВ анонс.
11.00 "Ахборот".
11.10 "ТВ шифокор".
11.15 "Ачиқ ёлгон". Т/с.
11.50 "Ахборот". /инглиз/.
12.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
13.00 "Сўнгги қиролича". Т/с.
13.55 "Эски альбом".
14.00 "Ахборот".
14.15 ТВ анонс.
14.20 "Олтин мерос".
14.30 "Дунёнинг ишлари". Т/с.
15.00 "Юртим бўйлаб" дастури: "Муқаддас қадамжолар".
15.25 "Интеллектуал ринг".
16.10 "Обод манзиллар".
16.30 "Шахсий фикр".

17.00 "Ахборот".
17.10 ТВ анонс.
17.15 "Олтин мерос".
17.25 "Эзгулик".
"Болалар сайёраси".
17.40 "Эртақлар - яхшилик-ка етаклар".
18.00 ТВ анонс.
18.05 "Изҳор".
18.10 "Дунёнинг ишлари". Т/с.
18.40 "Минг бир ривоят".
18.45 ТВ анонс.
18.50 "Зийнат".
19.10 "Оҳанглар оғушида".
19.25, 19.55, 20.55, 21.30 Эълонлар.
19.30 "Ахборот". /рус/.
20.00 ТВ анонс.
20.05 "ТВ шифокор".
20.10 "Ачиқ ёлгон". Т/с.
20.50 "Минг бир ривоят".
21.00 "Ахборот".
21.35 "Қишлоқ ҳаёти".
21.55 "Сўнгги қиролича". Т/с.
22.55 ТВ анонс.
23.00 "Қўшиғимсан, муҳаббат". /SMS/.
23.10 "Вихдон". Т/с.

6.55 "Ахдодлар садоси".
7.00 "Мультипанорама".
7.40 "Сув ҳам тугайдимиз?"
8.00 "Ёшлар майдони".
9.00 "Қамолот".
9.10 "Қадрдон қўшиқлар".
9.20 "Алия". Т/с.
10.00 "Давр".
10.10 "Ёшлар ила саҳнат".
11.00 "KINOMANIYA".
11.30 "Нафосат олами".

11.40 "Мулки мумтоз".
12.00 "Жумонг". Т/с.
12.40 "Юлгал".
13.00 "Давр".
13.10 "Ватанпарвар".
14.00 "Пуаро". Т/с.
14.50 "Ёшлар йили".
15.00 "Ёшлар майдони".
16.00 "Давр".
16.10 "Шерлок Холмс". Т/с.
16.45 "Тасвир ва таассурот".
17.00 "Давринг бола-син".
17.10 "Болалар баҳори".
17.15 "Болалар табассуми".
17.20 "Мультипанорама".
18.00 "Мулки мумтоз".
18.20 "Панох". Т/с.
18.55 "Юрт тинчилиги".
19.00 "Давр".
20.15 "Тафаккур чироғи".
20.20 "Автопатруль".
20.40 "Кўклар наволари".
21.00 "Ватан меҳри".
21.10 "Жумонг". Т/с.
22.00 "Давр".
22.30 "Футбол-2008".
23.00 "Хаёт-мамонт". Т/с.

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Мультифильм: "Маугли". 6-қисм.
18.10 "Телекурьер - маркет".
18.25 "Биласизми?".
18.30 "Пойтахт" ахборот дастури.
18.45 "Анонс".
18.50 "Эсмеральда". Телесериал.
19.20 "ТВ юрист".
19.25 "Музыка SMS".
19.50 "Хумоя".
20.00 "Пойтахт" ахборот дастури /рус/.
20.15 "ТВ юрист" /рус/.

20.20 "Милларос". Телесериал. /рус/.
20.50 "Репортаж".
21.00 "Жозиба".
21.30 "Пойтахт" ахборот дастури.
21.45 "Уларим".
21.50 "Телекурьер - маркет".
22.10 "O'zbektelefilm" на мойш этади: "Ташкент ҳайвонот боғи".
22.30 "Пойтахт" ахборот дастури /рус/.
22.45 "Кино SMS со звездами".
22.50- 00.30 Кино: "Радио".

7.00 "Бодро утро".
8.00 "Хабарлар" (рус тилида).
8.25 "Малахов +".
9.30 "Хабарлар" (Ўзб. тилида).
9.50 Сериал "Татьянин день".
11.20 Миллий эстрада симфоник оркестрининг концерт дастури.
11.40-12.10 Спортная гимнастика. Чемпионат Европы.
18.00 "Болалар спорти".
18.15 "Мир природы". Документальный фильм.
18.30 "Хабарлар" (рус тилида).
18.55 "Музыка тайм".
19.15 "Жаҳон спорти қолдурлари".
19.35 "Олимп сари йул".
19.50 "Кино, Superlotto".
Телелотерея.
20.00 Оғир атлетика. Ўзбекистон чемпионати якунларига доир.

20.40 "МЕНИНГ ЕРИМ". Сериал.
21.30 "Хабарлар" (Ўзб. тилида).
21.50 Смешное кино: "Моя свекровь монстр". Художественный фильм.
23.30 "Бизнес-ревью".
23.40 ФУТБОЛ. ЕВРОПА ЧЕМПИОНАТИ ЛИГИСИ. 1/4 финал. "ЛИВЕРПУЛЬ" - "АРСЕНАЛ". Тўридан-тўри олиб кўрсатилади. Танлафусда "Спорт салтанати".

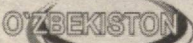
TV-MARKAZ

07.00 Ўзбек навалари
08.00 Сериал «Жасига ухшаши йук» 109-серия
08.30 Ўзбек навалари
09.30 Сериал «24 часа»
10.30 Мировые хиты
11.30 «Лиззи Маккуайер» худ.фильм
13.20 Ўзбек навалари
14.30 «Кинокурьер»
15.00 Baby hits
15.30 Мультифильм
17.00 Мировые хиты
17.30 «ПРЕМЬЕРА» (рус)
18.00 Мировые хиты
18.30 Ўзбек навалари
19.30 Сериал «ЖАСИГА УХШАШИ ЙУК» 110-серия
20.00 Ўзбек навалари
21.00 Мировые хиты
21.30 Сериал «24 часа»
22.30 «ЧЕЛОВЕК ГОДА» худ.фильм
00.35 Миксер

8.25 «Малахов +»
9.25 «Контрольная закупка»
10.00 «Убойная сила». 11.00 Новости
11.15 «Модный приговор»
12.20 «Детективы»
13.00 Другие новости
13.25 «Понять. Простить»
14.00 Новости (с субтитрами)
14.20 «Звездный отряд». Фильм 2-й
15.00 «Огонь любви». 15.55 «Федеральный судья»
17.00 Вечерние новости
17.20 «Путь говорят»
18.10 «След»
19.00 «Принцесса цирка». 20.00 Время
20.30 Николай Фоменко в многосерийном фильме «Апостол»
21.25 «Наказание талантом»
22.25 «Код жизни». Фильм 5-й
23.20 Ночные новости
23.40 Ударная сила. «Супер-глаз»
0.25 «Доброй ночи»
1.25 Тиль Швайгер в комедии «Что делать в случае пожара?»
2.00 Время
2.30 Комедия «Что делать в случае пожара?» Продолжение

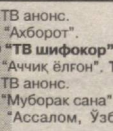
10.45 «Опера. Хроники убойного отдела». ТЕЛЕКАНАЛ «БИБИГОН» ПРЕДСТАВЛЯЕТ: 11.40 ЗОЛОТЫЙ ФОНД. Николай Еременко-мл., Наталья Белохвостикова и Наталья Бондарчук в экранизации романа Стендала «Красное и черное». 1976г. xoooooooox 13.00 ВЕСТИ. 13.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. ТЕЛЕКАНАЛ «БИБИГОН» ПРЕДСТАВЛЯЕТ: 13.40 Екатерина Кабак, Мария Климова, Степан Старчиков, Галина Польских, Олег Морозов и Дмитрий Мартынов в телесериале «Мачеха». xoooooooox 14.35 «Суд идет». 15.30 «Кулагин и партнеры». 16.00 ВЕСТИ. 16.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. ЧАСТЬ. 17.05 «Женщина без прошлого». Телесериал. 18.00 «Родные люди». Телесериал. 19.00 ВЕСТИ. 19.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. 19.50 «Спокойной ночи, малыши!». 20.00 Любовь Германова в телесериале «Две сестры». 21.55 ПРЕМЬЕРА. «Ничто не вечно... Юрий Нагин». 22.50 «ВЕСТИ+». 23.10 Мэнди Мур в комедии «Как быть» (США). 2003г. 1.00 «Дорожный патруль». 1.15 «Горячая десятка». 2.20 СЕРИАЛ ДЛЯ ПОЛУНОЧНИКОВ. Телесериал «Закон и порядок» (США). 3.15 «Астрология. Жертвы звездной лжи».

ЧОРШАНБА 9

6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
7.00 "Сарой жавоҳири".
Т/с.
7.35 "Минг бир ривоят".
7.40 "Болалик қўшиқлари".
7.55 ТВ анонс.
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 "Олтин мерос".
8.40 "Жаҳон Отин Увайсий". В/ф.
9.20 "Муборак сана".
9.25 "Юртим бўйлаб" дастури: "Мозий сирлари".
"Болалар сайёраси".
10.00 "Бизнинг кутубхона".
10.10 "Кўх сичон ва мушук".
М/с.
10.20 "Ягона оилада".
10.40 "Қорақалпоқ навалари".

10.55 ТВ анонс.
11.00 "Ахборот".
11.10 "ТВ шифокор".
11.15 "Ачиқ ёлгон". Т/с.
11.50 ТВ анонс.
11.55 "Муборак сана".
12.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
13.00 "Сўнгги қиролича". Т/с.
13.55 "Эски альбом".
14.00 "Ахборот".
14.20 "Олтин мерос".
14.25 "Дунёнинг ишлари". Т/с.
14.55 "Муборак сана".
15.00 "Юртим бўйлаб" дастури: "Мозий сирлари".
15.35 "Оддий ҳақиқатлар". Ток-шоу.
16.20 "Зийнат".
16.40 "Эркин иқтисодиёт".
17.00 "Алия". Т/с.
17.10 ТВ анонс.
17.15 "Олтин мерос".
17.20 2008 йил - Ёшлар

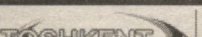
6.55 "Ахдодлар садоси".
7.00 "Мультипанорама".
7.40 "Сув ҳам тугайдимиз?"
8.00 "Ёшлар майдони".
9.00 "Қамолот".
9.10 "Қадрдон қўшиқлар".
9.20 "Алия". Т/с.
10.00 "Давр".
10.10 "Ёшлар ила саҳнат".
11.00 "KINOMANIYA".
11.30 "Нафосат олами".

йили. "Таълимга эътибор - келажакка эътибор".
"Болалар сайёраси".
17.40 "Эртақлар - яхшилик-ка етаклар".
18.05 "Изҳор".
18.10 "Дунёнинг ишлари". Т/с.
18.40 "Химмат".
18.55 "Бир асар тарихи".
19.15 "Оҳанглар оғушида".
19.25, 19.55, 20.55, 21.30 Эълонлар.
19.30 "Ахборот". /рус/.
20.05 "ТВ шифокор".
20.10 "Ачиқ ёлгон". Т/с.
20.50 "Минг бир ривоят".
21.00 "Ахборот".
21.35 "Муборак сана".
21.40 "Самарқанднинг мовий гўмбазлари".
21.55 "Сўнгги қиролича". Т/с.
23.00 "Қўшиғимсан, муҳаббат". /SMS/.
23.10 "Вихдон". Т/с.

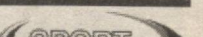

6.55 "Ахдодлар садоси".
7.00 "Мультипанорама".
7.40 "Сув ҳам тугайдимиз?"
8.00 "Ёшлар майдони".
9.00 "Ёшлар йили".
9.10 "Қадрдон қўшиқлар".
9.20 "Алия". Т/с.
10.00 "Давр".
10.10 "Ёшлар ила саҳнат".
11.00 "Футбол-2008".
11.30 "Хазина".
11.45 "Мулки мумтоз".
12.00 "Жумонг". Т/с.
12.40 "Чемпион".
13.00 "Давр".
13.10 "Самарқанд жавоҳири".
13.50 "Ёшлик баёзи".

14.00 "Пуаро". Т/с.
14.50 "Келажак эгалари".
15.00 "Ёшлар майдони".
16.00 "Давр".
16.10 "Шерлок Холмс". Т/с.
16.45 "Тасвир ва таассурот".
17.00 "Давринг бола-син".
17.10 "Болалар баҳори".
17.15 "Болалар табассуми".
17.20 "Мультипанорама".
18.00 "Мулки мумтоз".
18.20 "Панох". Т/с.
18.55 "Юрт тинчилиги".
19.00 "Давр".
19.30 "Алия". Т/с.
20.15 "Тафаккур чироғи".
20.20 "Автопатруль".
20.40 "Кўклар наволари".
21.00 "Ватан меҳри".
21.10 "Жумонг". Т/с.
21.55 "Телехуфа".
22.00 "Давр".
22.30 "SMS-музыка".
23.00 "Хаёт-мамонт". Т/с.

7.30 Салом, Тошкент!
8.35 "Эсмеральда".
9.00 "Телекурьер-маркет".
9.45 "Репортаж".
10.00 "Музыка SMS".
10.40 "Милларос".
11.10 "Саломат бўлинг".
11.30 - 13.10 Кино: "Радио".
18.00 Мультифильм
18.10 "Телекурьер-маркет".
18.50 "Эсмеральда".
19.25 "Музыка SMS".
20.20 "Милларос".
20.50 "Интервью" /рус/.
21.00 "Жозиба".
21.50 "Телекурьер-маркет".
22.10 2008 йил - Ёшлар йили. "Эртами эгалари".
22.45 "Кино SMS со звездами".
22.50- 00.20 Кино: "Последний легион".

7.00 "Бодро утро".
9.50 "Татьянин день".
11.40-12.00 Турон яқажура-ши. Ўзбекистон чемпионати.
...
16.20 ФУТБОЛ. ОСИЕ ЧЕМПИОНАТИ ЛИГИСИ. "ПАХТАКОР" (ЎЗБЕКISTON) - "АРБИЛ" (ИРОК)
19.15 "Вилует спорти".
19.50 "Спортлото".
20.00 "Ёшлик шикоят".
20.15 "МЕНИНГ ЕРИМ" (ЎЗБЕКISTON)
23.00 Войейбол.
23.40 ФУТБОЛ. ЕВРОПА ЧЕМПИОНАТИ ЛИГИСИ. 1/4 финал. "МАНЧЕСТЕР ЮНАЙТЕД" - "РОМА".

TV-MARKAZ

07.00 Узбек наволари
08.00 Серилал «Жас-сига ухшаши йук»
110-серия
08.30 Узбек наволари
09.30 Серилал «24 часа»
10.30 Мировые хиты
11.30 «Человек года» худ. фильм
13.35 Узбек наволари
14.30 «JannatMakon»
15.00 Baby hits

15.30 Мультфильм
17.00 «Baby Terra Landiya»
17.30 Мировые хиты
18.30 Узбек наволари
19.30 Серилал «ЖАС-СИГА УХШАШИ ЙУК» 111-серия
20.00 Узбек наволари
21.00 Мировые хиты
21.30 Серилал «24 часа»
22.30 Киноколлекция: «ВЗВОД» худ. фильм
00.50 Миксер

4.00 «Доброе утро»
8.00 Новости
8.05 Телеканал «Доброе утро». Продолжение
8.25 «Малахов +»
9.25 «Контрольная закупка»
10.00 «Убойная сила»
11.00 Новости
11.15 «Модный приговор»
12.20 «Детективы»
13.00 Другие новости
13.25 «Понять. Простить»
14.00 Новости
14.20 «Звездный отряд»
Фильм 3-й
15.00 «Огонь любви»
15.55 «Федеральный судья»
17.00 Вечерние новости (с

субтитрами)
17.20 «Пусть говорят»
18.10 «След»
19.00 «Принцесса цирка»
20.00 Время
20.30 «Апостол»
21.25 «Я видел тот свет»
22.25 Премьера. Эдвард Радзинский. «Нерон, или Зверь из Бездны». Фильм 1-й
23.25 Ночные новости
23.40 «Ключ от дворца в Багдаде»
0.10 «Доброй ночи»
1.10 Триллер «Ужас Амита-виллы»
2.00 Время
2.30 Триллер «Ужас Амита-виллы». Продолжение
3.05 Мистический триллер «Поверхность»

4.00 «Доброе утро, Россия!»
7.55 «Гуд бай, Америка»
Композитор Зацепин.
8.50 «Опера. Хроники убойного отдела»
9.45 ВЕСТИ.
10.00 ВЕСТИ.
10.25 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
10.45 «Опера. Хроники убойного отдела»
11.40 Наталья Бондарчук в экранизации романа Стендала «Красное и черное»
1976г. хххххххххх
13.00 ВЕСТИ.
13.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
13.40 Екатерина Кабак, Мария Климова, Степан Стар-

чиков, Галина Польских, Олег Морозов и Дмитрий Мартынов в телесериале «Мачеха». хххххххххххххх
14.35 «Суд идет»
15.30 «Кулагин и партнеры»
16.00 ВЕСТИ.
16.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
16.50 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
17.05 «Женщина без прошлого». Телесерия.
18.00 «Родные люди». Теле-серия.
19.00 ВЕСТИ.
19.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБЛАСТЬ.
19.50 «Спокойной ночи, малыши!»

20.00 Любовь Германова в телесериале «Две сестры»
21.50 К 70-ЛЕТИЮ В.С. ЧЕРНОМЫРДИНА. «Председатель»
22.15 «Исторические хроники» с Николаем Сванидзе.
«1966. Брежнев»
23.15 «ВЕСТИ»
23.35 СССР. ЗОЛОТОЙ ЗАПАС. Юрий Григорьев, Людмила Смирнова, Николай Мерзликин, Алексей Ванин и Виктор Ильичев в фильме «Поговорим, брат...». 1978г.
1.55 «Дорожный патруль»
2.10 СЕРИАЛ ДЛЯ ПОЛУНОЧНИКОВ. Телесерия «Закон и порядок» (США).
3.10 «Гуд бай, Америка»
Композитор Зацепин.

ПАЙШАНБА 10

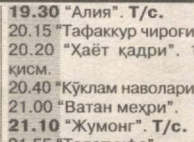

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.00 «Сарой жавоҳири»
Т/с.
7.35 «Минг бир ривоят»
7.40 «Дилхуш наволар»
7.55 ТВ анонс.
8.00-8.35 «Ахборот»
8.35 «Олтин мерос»
8.40 «Жаҳон Отин Увайсий»
В/ф.
9.20 «Юртим бўйлаб» да-
стури: «Муқаддас қадам-
жолар»
9.45 ТВ анонс.
«Болалар сайёраси»
9.50 «Цирк, цирк, цирк»
10.10 «Кўк сичқон ва му-
шук»
М/с.
10.30 2008 йил – Ёшлар
йили. «Таълимига эъти-
бор – келажакка эъти-
бор»
10.50 «Сизнинг адво-
катингиз»
10.55 ТВ анонс.
11.00 «Ахборот»
11.10 «ТВ шифокор»
11.15 «Аччиқ ёлгон»
Т/с.
11.50 «Ахборот»
12.00 «Ассалом, Ўзбеки-
стон!»
13.00 «Сўнгги қиролича»
Т/с.
13.55 «Эски альбом»
14.00 «Ахборот»

14.20 «Олтин мерос»
14.30 «Дунёнинг ишлари»
Т/с.
15.00 «Юртим бўйлаб»
дастури: «Муқаддас қадам-
жолар»
15.25 «Оҳанрабо»
16.10 «Минг бир ривоят»
16.15 «Бир асар тарихи»
16.35 ТВ анонс.
16.40 «Имконият»
17.00 «Ахборот»
17.10 ТВ анонс.
17.15 «Шифокор қабули-
да»
«Болалар сайёраси»
17.40 «Эртақлар – яхши-
ликка етаклар»
18.00 ТВ анонс.
18.05 «Изоҳор»
18.10 «Дунёнинг ишлари»
Т/с.
18.40 «Хаёт манзаралари»
18.50 2008 йил – Ёшлар
йили. «Бу сенинг тенг-
дошинг»
19.10 «Оҳанглар оғуши-
да»
19.25, 19.55, 20.55
Эълонлар.
19.30 «Ахборот»
20.00 ТВ анонс.
20.05 «ТВ шифокор»
20.10 «Аччиқ ёлгон»
Т/с.
20.50 «Минг бир ривоят»
21.00 «Ахборот»
21.30 «Наҳадон»
21.55 «Сўнгги қиролича»
Т/с.
22.55 ТВ анонс.
23.00 «Қўшиғимсан, му-
ҳаббат»
Т/с.
23.10 «Виждон»
Т/с.

6.55 «Аждодлар садоси»
7.00 «Мультипанорама»
7.40 «Сув ҳам тугайди-
ми?»
8.00 «Ёшлар майдони»
9.00 «Зулфия издошлари»
9.10 «Қалдрон қўшиқлар»
9.20 «Алия»
Т/с.
9.50 «Давр»
10.10 «Ёшлар ила саё-
ҳат»
11.00 «Автопатруль»
11.20 «Умр баҳори»
11.40 «Ёшлар навоси»
12.00 «Жумонг»
Т/с.
12.40 «Чемпион»
13.00 «Давр»
13.10 «Эверест»
13.50 «Келажак овози»
14.00 «Пуаро»
Т/с.
14.50 «Yoshlar-FM»
15.00 «Ёшлар майдони»
16.00 «Давр»
16.10 «Шерлок Холмс»
Т/с.
16.45 «Тасвир ва таассу-
рот»
17.00 «Давринг боласи»
17.10 «Болалар баҳори»
17.15 «Болалар табассу-
ми»
17.20 «Мультипанорама»
18.00 «Мулки мумтоз»
18.20 «Панох»
Т/с.
18.55 «Юрт тинчилиги»
19.00 «Давр»

19.30 «Алия»
Т/с.
20.15 «Тафаккур чироғи»
20.20 «Хаёт кадри»
1-
қисм.
20.40 «Кўклам наволари»
21.00 «Ватан меҳри»
21.10 «Жумонг»
Т/с.
21.55 «Телетухфа»
22.00 «Давр»
22.30 «KINOMANIYA»
23.00 «Хаёт-мамонт»
7.30 «Салом, Тошкент!»
8.35 «Эсмеральда»
9.00 «Телекурьер – маркет»
9.20 «Камер оркестрининг
концерти»
9.30 «Пойтахт»
9.40 «Эртақлар – яхши-
ликка етаклар»
10.00 «Музыка SMS»
10.30 «Пойтахт»
10.40 «Милларос»
11.10 «Интервью»
11.20 «Открытая дверь»
12.00-13.30 Кино: «После-
дний легион»
18.00 Мультфильм: «Маугли»
8-қисм.
18.10 «Телекурьер-маркет»
18.30 «Пойтахт»
18.50 «Эсмеральда»
19.25 «Музыка SMS»
19.50 «Икисод-ревью»
20.00 «Пойтахт»
20.20 «Милларос»
20.50 «Интервью»
21.00 «Жозиба»
21.30 «Пойтахт»
21.50 «Телекурьер – маркет»
22.10 «Конун доирасида»
22.30 «Пойтахт»
22.45 «ЮноSMS со звездами»
22.50 – 00.40 Кино: «Успеть
до полуночи»
18.30 «Пойтахт»
18.50 «Эсмеральда»
Теле-
риал.
19.25 «Музыка SMS»
19.50 «Саломат бўлинг»
20.00 «Пойтахт» ахборот да-
стури/рус/
20.20 «Милларос»
20.50 «Репортаж»
21.00 «Жозиба»
21.30 «Пойтахт»
21.50 «Телекурьер – маркет»
22.10 «Мазрифат фидойи-
лари»
22.30 «Пойтахт»
22.50 – 00.25 Кино: «Дом у
озера»

7.00 «Бодрое утро»
8.00 «Хабарлар» (рус)
8.25 «Малахов +»
8.50 «Хабарлар» (узб)
9.50 «Татьянин день»
11.20 Самбо. Ўзбекистон
чемпионати.
11.50-12.10 Турн яккакура-
ши. Ўзбекистон чемпионати.
18.00 «Халқ ўйинлари»
18.20 «Тет-а-тет»
18.30 «Хабарлар» (рус)
18.55 «Музыка тайм»
19.15 «Мониторинг»
19.35 «Жасорат»
19.55 Волейбол.
20.35 Футбол. Обзор Лиги
чемпионов.
21.15 «Бизнес-ревью»
21.25 ФУТБОЛ. КУБОК
УЕФА. «ЗЕНИТ» (РОССИЯ) –
«БАЙЕР» (ГЕРМАНИЯ)
23.25 Семейный экран:
«Игра в прятки». художе-
ственный фильм.

17.30 «ПРЕМЬЕРА»
(узб)
18.00 Мировые хиты
18.30 Узбек наволари
19.30 Серилал «ЖАС-
СИГА УХШАШИ ЙУК»
112-серия
20.00 Узбек наволари
20.30 «СПЕЦ РЕПОР-
ТАЖ»
21.00 Узбек наволари
21.30 Серилал «24
часа»
22.30 – 01.00 «ВОД-
НЫЙ МИР» худ. фильм
4.00 «Доброе утро»
8.00 Новости
8.05 Телеканал «Доброе
утро». Продолжение
8.25 «Малахов +»
9.25 «Контрольная закупка»
10.00 «Убойная сила»
11.00 Новости
11.15 «Модный приговор»
12.20 «Детективы»
13.00 Другие новости
13.25 «Понять. Простить»
14.00 Новости (с субтитра-
ми)
14.20 «Звездный отряд»
Фильм 5-й
15.00 «Огонь любви»
15.55 «Федеральный судья»
17.00 Вечерние новости (с
субтитрами)
17.20 «Пусть говорят»
18.10 «След»
19.00 «Принцесса цирка»
20.00 Время
20.30 Николай Фоменко в
многосерийном фильме
«Апостол»

21.25 «Человек и закон»
22.25 Премьера. Эдвард
Радзинский. «Нерон: Огня»
Фильм 2-й
23.25 Ночные новости
23.40 «Доброй ночи»
0.40 Х/ф «Выпускник»
2.00 Время
2.30 Фильм «Выпускник»
Продолжение
2.55 «Битва за Трою»
4.00 «Доброе утро, Россия!»
7.55 «Их могли не спасти»
Узники Курильского квадрата»
8.50 «Опера. Хроники убой-
ного отдела»
9.45 ВЕСТИ.
10.00 ВЕСТИ.
10.25 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
10.45 «Опера»
11.40 «Красное и черное»
13.00 ВЕСТИ.
13.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
13.40 «Мачеха»
14.35 «Суд идет»
15.30 «Кулагин и партнеры»
16.00 ВЕСТИ.
16.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
16.50 ВЕСТИ.
17.05 «Женщина без про-
шлого». Телесерия.
18.00 «Родные люди»
19.00 ВЕСТИ.
19.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
19.50 «Спокойной ночи, ма-
лыши!»
20.00 «Две сестры»
21.50 «Пятая студия»
22.25 «Ревизор»
22.55 «ВЕСТИ»
23.15 «Космос как предчув-
ствие»
1.00 «Дорожный патруль»
1.20 «Закон и порядок»
2.15 «Их могли не спасти»
3.00 «Городок»
3.25 «Ха»
3.45 ВЕСТИ.
Бондарчук в экранизации
романа Стендала «Красное и
черное». 1976г. хххххххххххххх
13.00 ВЕСТИ.
13.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
ВЕСТИ-МОСКВА.
ТЕЛЕКАНАЛ «БИБИГОН»
ПРЕДСТАВЛЯЕТ:
13.40 «Ну, погоди!»
«Дядя
 Степа милиционер». Мульт-
фильмы. хххххххххххххх
14.35 «Суд идет»
15.30 «Кулагин и партнеры»
16.00 ВЕСТИ.
16.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
ВЕСТИ-МОСКВА.
16.50 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ
ЧАСТЬ.
17.05 «Женщина без про-
шлого». Телесерия.
18.00 «Родные люди». Теле-
серия.
19.00 ВЕСТИ.
19.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБ-
ЛАСТЬ.
19.50 «Спокойной ночи, ма-
лыши!»
20.00 ПРЕМЬЕРА. «Кривое
зеркало. Театр Евгения Пет-
росяна»
22.00 Евгений Ганилин, Алек-
сандр Кулямин, Наталья
Житкова, Владимир Долин-
ский, Марина Голуб и Вла-
димир Литвиненко в острою-
жестком фильме «Ситуация
202. Особый период»
2007г.
0.10 Дэнзел Вашингтон и
Ева Мендес в детективе «Вне
времени» (США). 2003г.
2.10 «Дорожный патруль»
2.30 НОЧНОЙ СЕАНС. Остро-
ужесточенный фильм «Грязная
война» (США). 2005г.
4.10 «Мой серебряный шар»
Юрий Гагарин». Ведущий -
Виталий Вульф.

ЖУМА 11

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.00 «Сарой жавоҳири»
Т/с.
7.35 «Минг бир ривоят»
7.40 «Дилхуш наволар»
7.55 ТВ анонс.
8.00-8.30 «Ахборот»
8.30 ТВ анонс.
8.35 «Олтин мерос»
8.40 «Жаҳон Отин Увайсий»
В/ф.
9.20 «Юртим бўйлаб» да-
стури: «Муқаддас қадам-
жолар»
9.45 «Гузаль Ойсулов ҳақида
ривоят»
Б/ф.
10.55 ТВ анонс.
11.00 «Ахборот»
11.10 «ТВ шифокор»
11.15 «Аччиқ ёлгон»
Т/с.
11.50 «Юртим бўйлаб» да-
стури: «Наманган ширмоилари»
12.00 «Ассалом, Ўзбеки-
стон!»
13.00 «Сўнгги қиролича»
Т/с.
13.55 «Эски альбом»
14.00 «Ахборот»
14.15 ТВ анонс.
14.20 «Олтин мерос»
14.25 «Дунёнинг ишлари»
Т/с.
14.55 «Юртим бўйлаб» да-
стури: «Муқаддас қадам-
жолар»
15.20 «Қишлоқ ҳаёти»
15.40 «Самарқанднинг мо-
вий гўмбазлари»
16.00 «Шукрона»
16.20 «Тарих кўзгуси»

16.40 Ю. Ражабий номида-
ги макон ансамблининг кон-
церти.
17.00 «Ахборот»
17.15 «Олтин мерос»
17.20 «Саломатлик дастури»
«Болалар сайёраси»
17.40 «Эртақлар – яхши-
ликка етаклар»
18.10 «Дунёнинг ишлари»
Т/с.
18.45 «Минг бир ривоят»
18.50 «Зиё» студияси: «Эъти-
қод муқтаҳамлиги йўлида»
19.10 «Оҳанглар оғушида»
19.30 «Ахборот»
20.10 «Аччиқ ёлгон»
Т/с.
20.50 «Минг бир ривоят»
21.00 «Ахборот»
21.35 «Янги наволар»
21.55 «Сўнгги қиролича»
Т/с.
23.00 «Қўшиғимсан, муҳаб-
бат»
Т/с.
23.10 «Виждон»
Т/с.
6.55 «Аждодлар садоси»
7.00 «Мультипанорама»
7.40 «Сув ҳам тугайди-
ми?»
8.00 «Ёшлар майдони»
9.00 «Келажак эгалари»
9.10 «Қалдрон қўшиқлар»
9.20 «Алия»
Т/с.
10.00 «Давр»
10.10 «Ёшлар ила саёҳат»
11.00 «Автопатруль»
11.20 «Соғлиқ-бойлик»
11.40 «Ёшлар навоси»
12.00 «Жумонг»
Т/с.
12.40 «Чемпион»
13.00 «Давр»
13.10 «Бир само остида»

13.45 «Мулки мумтоз»
14.00 «Пуаро»
Т/с.
14.50 «Нафосат олами»
15.00 «Ёшлар майдони»
16.00 «Давр»
16.10 «Шерлок Холмс»
Т/с.
16.45 «Тасвир ва таассу-
рот»
17.00 «Давринг боласи»
17.10 «Болалар баҳори»
17.15 «Болалар табассу-
ми»
17.20 «Мультипанорама»
18.00 «Мулки мумтоз»
18.20 «Панох»
Т/с.
18.55 «Юрт тинчилиги»
19.00 «Давр»
19.30 «Алия»
Т/с.
20.15 «Тафаккур чироғи»
20.20 «Хаёт кадри»
2-
қисм.
20.40 «Кўклам наволари»
21.00 «Ватан меҳри»
21.10 «Жумонг»
Т/с.
21.55 «Телетухфа»
22.00 «Давр»
22.30 «SMS-музыка»
22.50 «Агарда...» Б/ф.
7.30 «Салом, Тошкент!»
8.35 «Эсмеральда»
9.00 «Телекурьер-маркет»
9.20 «Муқаддас қадам-
жолар»
9.30 «Пойтахт»
9.45 «Интервью»
10.00 «Музыка SMS»
10.30 «Пойтахт»
10.40 «Милларос»
11.10 «Икисод-ревью»
11.30 – 13.20 Кино: «Успеть
до полуночи»
17.55 Курсатувлар тартиби.
18.00 «Афиша»
18.10 «Телекурьер-маркет»

7.00 «Бодрое утро»
8.00 «Хабарлар» (рус)
8.25 «Малахов +»
9.30 «Хабарлар» (узб)
9.50 Серилал «Татьянин
день»
10.40 Теннис.
11.30-12.00 Самбо. Ўзбеки-
стон чемпионати.
18.00 «Тет-а-тет»
18.10 «Музыка тайм»
18.30 «Хабарлар» (рус)
18.55 «Учрашу»
19.50 «Спортлото»
20.00 Волейбол. Лига че-
мпионов. Женщины. «Финал
четырех». Финал.
20.40 «Формула-1»
21.30 «Хабарлар» (узб)
21.50 «Аптека слушает»
22.35 «Бизнес-ревью»
22.45 Приключенческий
экран: «Грабление по-и-
тальянски». Художествен-
ный фильм.

07.00 Узбек наволари
08.00 Серилал «Жас-
сига ухшаши йук»
112-серия
08.30 Узбек навола-
ри
09.30 Серилал «24
часа»
10.30 Мировые хиты
11.30 «Водный мир»
худ. фильм
14.00 Узбек навола-
ри
14.30 «ПРЕМЬЕРА»
(рус)
15.00 Baby hits
15.30 Мультфильм
17.00 Мировые хиты
18.00 Узбек наволари
19.30 Серилал «ЖАС-
СИГА УХШАШИ
ЙУК» 113-серия
20.00 Узбек навола-
ри
21.00 Мировые хиты
21.30 Серилал «24
часа»
22.30 «ПЛАНЕТА
ОБЕЗЬЯН» худ. фильм
00.50 Миксер
4.00 «Доброе утро»
8.00 Новости
8.05 Телеканал «Доброе
утро». Продолжение
8.25 «Малахов +»
9.25 «Контрольная закупка»
10.00 «Убойная сила»
11.00 Новости
11.15 «Модный приговор»

12.20 «Детективы»
13.00 Другие новости
13.25 «Понять. Простить»
14.00 Новости (с субтитра-
ми)
14.20 «Звездный отряд»
Фильм 5-й
15.00 «Огонь любви»
15.55 «Федеральный судья»
17.00 Вечерние новости
17.20 «Пусть говорят»
18.10 Поле чудес
19.00 «Принцесса цирка»
20.00 Время
20.25 Алла Пугачева, Вале-
рий Леонтьев, Лайма Вайку-
ле, Раймонд Паулс и другие
в юбилейном вечере Ильи
Резкина
23.10 Закрытый показ. Пре-
мьера. Фильм Алексея Бала-
банова «Груз 200»
2.00 Время
2.25 Михаил Глузский, Лео-
нид Филатов, Александр Га-
либин в фильме «Иванов»
Петров, Сидоров...»
3.45 Мистический триллер
«Поверхность»
4.00 «Доброе утро, Россия!»
7.55 «Мусульмане»
8.05 «Мой серебряный шар»
Юрий Гагарин». Ведущий -
Виталий Вульф.
9.05 «Опера. Хроники убой-
ного отдела»
10.00 ВЕСТИ.
10.25 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБ-
ЛАСТЬ
10.45 «Опера. Хроники
убойного отдела»
ТЕЛЕКАНАЛ «БИБИГОН»
ПРЕДСТАВЛЯЕТ:
11.40 ЗОЛОТОЙ ФОНД. Ни-
колай Ермоленко-мл., Наталья
Белохвостикова и Наталья

22.00 Евгений Ганилин, Алек-
сандр Кулямин, Наталья
Житкова, Владимир Долин-
ский, Марина Голуб и Вла-
димир Литвиненко в острою-
жестком фильме «Ситуация
202. Особый период»
2007г.
0.10 Дэнзел Вашингтон и
Ева Мендес в детективе «Вне
времени» (США). 2003г.
2.10 «Дорожный патруль»
2.30 НОЧНОЙ СЕАНС. Остро-
ужесточенный фильм «Грязная
война» (США). 2005г.
4.10 «Мой серебряный шар»
Юрий Гагарин». Ведущий -
Виталий Вульф.

ШАНБА 12

O'ZBEKISTON

6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
7.00 "Меҳрибонлик". Б/ф. 1-қисм.
7.35 "Минг бир ривоят".
7.40 "Дилхуш наволар".
7.55 ТВ анонс.
8.00-8.30 "Ахборот".
8.30 ТВ анонс.
8.35 "Ҳаҳон Отин Увайсий".
В/ф.
9.15 "Шифокор қабулида".
9.40 "Музыка дунёси".
10.00 "Хидоят сари".
10.20 1. "Чинсен". 2. "Маурит".
11.00 "Оналар мактаби".
11.20 "Аччиқ ёлгон". Т/с.
11.55 ТВ анонс.
12.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
13.00 "Сунгит қиролича". Т/с.
13.55 "Эски альбом".
14.00 "Ахборот".
14.15 ТВ анонс.
14.20 "Олтин мерос".
14.30 "Дунёнинг ишлари". Т/с.
15.00 "Бекат".
15.25 "Шурдак". Ҳажвий курсатув.
15.55 "Минг бир маслаҳат".
"Болалар сайёраси".
16.15 1. "Уйла, Изла, Топ!" Телемусобақа.
2. "Эртақлар - яхшиликка етаклар".
17.20 "Одами эрсанг...".
17.40 2008 йил - Ёшлар йили.
"Ёшлик сурури".
18.15 "Саломатлик сирлари".
18.35 "Меҳр кўзда".
19.15 "Оҳанглар оғушида".
19.25, 19.55, 20.55, 21.30 ЁЛОНЛАР.
19.30 "Ахборот" (рус тилида)

20.10 "Аччиқ ёлгон". Т/с.
20.50 "Минг бир ривоят".
21.00 "Ахборот".
21.40 "Кўнгил қўшиқ истаиди".
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Илхом Фармонов.
22.05 "Кинотакдим".
22.30 "Қўшиғимсан, муҳаббат".
/SMS/.
22.45 "Сунгит могикиан". Б/ф. 1-қисм.

6.55 "Аждодлар садоси".
7.00 "Қадаҳ". В/ф.
8.00 "Ёр-ёр". Б/ф.
9.10 "Қадрдон қўшиқлар".
9.20 "Алия". Т/с.
10.00 "Давр".
10.10 "Аршинмодалан". Б/ф.
11.30 "Ватан мадҳи".
11.40 "Ёшлар навоси".
12.00 "Жумонг". Т/с.
12.40 "Айланай".
13.00 "Давр".
13.10 "Дўстлик кўприқлари".
14.00 "Экипаж". Б/ф.
16.00 "Давр".
16.10 "Шерлок Холмс". Т/с.
16.40 "Чемпион".
17.00 "Эверест".
17.40 "Қамолот".
17.50 "Келажақ овози".
18.00 "Мулки мумтоз".
18.20 "Панок". Т/с.
18.55 "Юрт тинчилиги".
19.00 "Давр".

19.30 "Алия". Т/с.
20.15 "Тафаккур чироғи".
20.20 "Умр баҳори".
20.40 "Қўлдан наволари".
21.00 "Ватан меҳри".
21.10 "Жумонг". Т/с.
21.55 "Телетўхфа".
22.00 "Давр".
22.30 "Yoshlar" анкетаси.
22.35 "SMS-музыка".
22.50 "Қочоқ келин". Б/ф.

TOSHKENT

7.30 "Салом, Тошкент!"
8.35 "Эсмеральда". Телесериал.
9.00 "Телекурьер-маркет".
9.30 "Пойтахт" ахборот дастури.
9.40 "Қонун доираси".
10.00 "Музыка SMS".
10.30 "Пойтахт" ахборот дастури.
10.40 "Милграсс". Телесериал.
11.10 "Репортаж" /рус/.
11.20 "Филим детект" "Пожарный пёс".
13.10 "Мушкул" /рус/.
13.20 Живая планета: "Прогулки морскими чудовищами".
14.00 Кино: "Дом у озера".
15.35 "Аёл қалби".
15.50 "Мулоҳаза учун мавзу".
16.00 Кино: "Қайсарнинг қулиши".
18.05 "Телекурьер-маркет".
18.30 "Пойтахт".
18.50 "Эсмеральда". Телесериал.
20.00 "Пойтахт" /рус/.
20.15 "Мысли вслух" /рус/.
20.20 2008 йил - Ёшлар йили: "Тошкент ва тошкентликлар". Бе-васита мулоқот.
21.00 "Жозиба".
21.30 "Пойтахт" ахборот дастури.
21.50 "Тошкентда латифа".
21.55 "Телекурьер-маркет".
22.10 "Истеъдод".
22.50 Кино: "Телехранитель".

SPORT

8.00 "Хабарлар" (ўзб. тилида)
8.20 "Бодроное утро".
9.20 "Смак".
10.00 "Хабарлар" (рус тилида)
10.20 "Соглом оила".
10.50 "Цирк".
12.40 "Поле чудес".
13.30 "Стать ближе". Ток шоу.
14.15-14.35 "Рақибингиз гроссмейстер".
18.00 "Ровесник".
18.15 "Тет-а-тет".
18.30 "Хабарлар" (рус тилида)
18.55 "Военное дело".
19.15 "Тактир чизгилари".
19.35 "Стиль".
19.50 "Музыкальный тайм".
20.15 "Звездный матч".
20.35 "Спортоллекция".
21.00 "Бизнес-революция".
21.10 ФУТБОЛ. АНГЛИЯ ЧЕМПИОНАТИ. "ПОРТСМУТ" - "НЬЮКАСЛ". Тўғридан-тўғри олиб кўрсатилади. **Танлафусда "Хабарлар" (ўзб. тилида)**
23.10 "Ринг қиролилари".
23.40 ФУТБОЛ. ЎЗБЕКИСТОН ЧЕМПИОНАТИ. "НЕФТЧИ" - "ЛОКОМОТИВ".

TV-MARKAZ

07.00 Ўзбек наволари
08.30 Мировые хиты
9.30 "Планета обезьян" худ. фильм
11.50 Ўзбек наволари
12.00 Baby hits
12.30 Мультфильм
14.30 Мировые хиты
15.30 Ўзбек наволари
16.30 Семейное кино:
"МОДНАЯ МАМОЧКА" худ.

фильм
18.50 Мировые хиты
20.00 Ўзбек наволари
21.30 "ПРЕМЬЕРА" (ўзб)
22.00 Блокбастеры по выходным: "ЧУЖИЕ ПРОТИВ ХИЩНИКА. РЕКВИЕМ" худ. фильм
23.50 - 01.30 Другая музыка

5.00 Новости
5.10 Кирилл Лавров в фильме "Угрошение огня". Часть 1-я.
6.40 Искатели. "Молодая гвардия". По следу предателя.
7.25 "Играй, гармонь любви-мая!".
8.00 "Слово пастыря".
8.15 "Здоровье".
9.00 Новости
9.20 "Смак".
9.55 Премьера. "Ирина Винер. Золото железной леди".
11.00 Новости (с субтитрами)
11.15 "Код жизни". Фильм 5-й
12.20 Премьера. "Отец космической разведки".
13.20 Джоди Фостер, Чоу Юн-Фат в фильме "Анна и король".
15.55 "Сами мы не местные... Истории успеха".
17.00 "Времена" с Владимиром Познером
17.55 "Цирк".
20.00 "Время".
20.20 Премьера. Сергей Астахов в фильме "Королев".
22.30 Что? Где? Когда?
23.50 Дженифер Лопес, Бен Аффлек в фильме "Джилли".
1.55 Эд Харрис в комедии "Копирка Бетховена".
3.30 Мистический триллер "Поворотность".
4.10 "Астральные путешествия".

PTV

5.00 "Доброе утро, Россия!".
6.30 "Студия Здоровья".
7.00 ВЕСТИ.
7.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБЛАСТЬ.
7.20 "Военная программа" Александра Сладкова.
7.45 "Утренняя почта".
8.25 "Субботник".
9.05 "Вокруг света".
10.00 ВЕСТИ.
10.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
10.20 "Формула власти". Борис Тадич - Президент Сербии.
10.50 "Очевидное - невероятное".
11.20 ПЛАНЕТА ПРАВОСЛАВИЯ. ПРЕМЬЕРА. "Израиль. Земля Господня".
12.15 "Сенат".
13.00 ВЕСТИ.
13.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
13.30 РОДНОЕ КИНО. Василий Шлыков, Татьяна Скороходова и Евгений Дворжецкий в боевике "Риск без контракта". 1992г.
15.00 "Ты - то, что ты ешь".
16.00 "50 блондинок. Интеллектуальное шоу".
17.05 "Субботный вечер".
19.00 ВЕСТИ.
19.20 СДЕЛАНО В РОССИИ. ПРЕМЬЕРА. Ольга Филиппова, Юлия Маврина, Всеволод Шиловский, Борис Клюев и Анна Легчилова в фильме "Кровные узы". 2008г.
23.00 МИРОВОЕ КИНО. ПРЕМИЯ "СЕЗАР". Одри Тоту, Доминик Пиньон и Джоди Фостер в фильме "Долгая помолвка" (Франция-США). 2004г.
1.30 Роберт Дювалль и Билли Боб Торнтон в фильме "Звезды падали на Генриэтту" (США). 1995г.
3.30 НОЧНОЙ СЕАНС. Юджин Леви и Катрин О'Хара в фильме "Могучий ветер" (США). 2003г.

ЯКШАНБА 13

O'ZBEKISTON

6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
7.00 "Меҳрибонлик". Б/ф. 2-қисм.
7.35 "Минг бир ривоят".
7.40 "Дилхуш наволар".
7.55 ТВ анонс.
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ анонс.
"Болалар сайёраси".
8.40 "Бизнинг кутубхона".
8.50 "Этти япроқ мўъжизаси". М/ф.
9.10 "Саломатлик сирлари".
9.30 ТВ анонс.
9.35 "Сен баҳорни соғинадингму?" Мусликий дастур.
10.35 "Ойдин ҳаёт". Ток-шоу.
11.20 "Аччиқ ёлгон". Т/с.
11.55 ТВ анонс.
12.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
13.00 "КиноТеатр".
13.25 Такрор намоиш: "Сарой жаҳоҳири". Т/с.
15.45 "Заковат".
"Болалар сайёраси".
16.45 "Ёмғир ҳақида эртак". М/ф.
16.55 "Оддий ҳақиқатлар". Ток-шоу.
17.40 "Ҳаҳон ёдидма...".
18.10 "Оқуш". В/фильм.
19.05 "Ёшлик таронаси".
19.25, 20.00, 20.55 ЁЛОНЛАР.
19.30 "Тахлилнома". /рус/.

20.05 ТВ анонс.
20.10 "Оҳанрабо".
20.50 "Минг бир ривоят".
21.00 "Тахлилнома".
21.40 "Кўхна оҳанглар".
Ўзбекистон халқ хофизы Бекназар Дўстмуродов.
22.00 "Азизим".
22.30 "Сунгит могикиан". Б/ф. 2-қисм.

6.55 "Аждодлар садоси".
7.00 "Утган қунарлар". Б/ф.
8.30 "Ҳаёт сўқомлари".
8.50 "Мулки мумтоз".
9.00 "Яқшабна ноқушаси".
9.20 "Алия". Т/с.
10.00 "Ватанпарвар".
10.50 "Келажақ овози".
11.00 "Таранум".
11.50 "Ёшлар навоси".
12.00 "Жумонг". Т/с.
12.40 "Journal".
13.00 "Болалар давраси".
13.30 "Ўзбекистон" намоиши: "Миллий мультфильмлар".
14.30 "Ўзбекистон либослари".
15.00 "Уйин". Б/ф.
16.10 "Чемпион".
16.30 "Денгиз ҳукмдори". Т/с.
18.40 "SMS-музыка".
18.55 "Юрт тинчилиги".
19.00 "Давр". Ҳафта якуни.
19.30 "Қўлдан наволари".
19.50 "Акс". Ток-шоу.
20.20 "Бир само остида".
21.00 "Тунги парвоз".
21.30 "KINOMANIYA".
22.00 "Алоқа". Б/ф.
23.30 "Таскин".

TOSHKENT

7.30 "Салом, Тошкент!"
8.35 "Эсмеральда". Телесериал.
9.00 "Телекурьер-маркет".
9.20 "Адиша".
9.30 "Пойтахт" ахборот дастури.
9.45 "Истеъдод".
9.55 "Музыка SMS".
10.30 "Пойтахт" /рус/.
10.40 "Мысли вслух".
10.45 Мультфильм: "Настоящий Гарфилд" /Премьера/.
12.15 "Телекурьер-маркет".
12.30 "Дорихона зийтади". /рус/.
13.15 Индийское кино: "Моя любимая" 1-2-серии. /Премьера/.
16.05 "Анонс".
16.10 "Телекурьер-маркет".
16.25 "Саргузаштлар ороли".
16.50 Кино: "Лиза Магувер".
18.25 "Жозиба".
18.50 "Тошкентда латифа".
18.55 "Телекурьер-маркет".
19.10 "Нима учун?"
20.00 "КИНОТАКДИМ".
20.25 "Открытая дверь".
20.55 "Мысли вслух".
21.00-23.55 Кино SMS со звездами: "Знакомьтесь, Джо Блэк".
"Лучше не бывает".
"Семьянин".

SPORT

8.00 "Хабарлар" (ўзб. тилида)
8.20 "Бодроное утро".
9.20 "Куёнок стартлар".
10.00 "Хабарлар" (рус тилида)
10.25 "Фазенда".
11.00 ФУТБОЛ. ЎЗБЕКИСТОН ЧЕМПИОНАТИ. "НАСАФ" - "МЕ-

ТАЛЛУРГ".
12.40 "ДУВ-ДУВ ГАП". Шоу-да-стур.
13.35 - 14.35 "ПрофРИНГ".

16.50 ФУТБОЛ. ЎЗБЕКИСТОН ЧЕМПИОНАТИ. "ПАХТАКОР" - "ШУРТАН". тўғридан-тўғри олиб кўрсатилади.
18.50 "Версия".
19.25 "Спорт уик-энд".
20.05 "Музыкальный тайм".
20.25 "Талкур".
20.55 ЕВРОФУТБОЛ. АНГЛИЯ ЧЕМПИОНАТИ. "МАНЧЕСТЕР ЮНАЙТЕД" - "АРСЕНАЛ".
22.55 "Бизнес-революция".
23.05 "Две звезды".

TV-MARKAZ

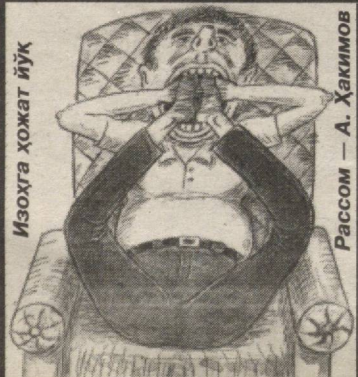
07.00 Ўзбек наволари
08.30 Мировые хиты
09.30 "Чужие против хищника. Реквием" худ. фильм
11.20 Ўзбек наволари
12.00 "BABY TERRA LANDIYA".
12.30 Мультфильм
14.30 Серил "Жассига ухшаши йук" 109-113 сериялар
17.00 Ўзбек наволари
17.30 "Спец. репортаж".
18.00 Концерт
19.00 Мировые хиты
19.30 Ўзбек наволари
20.30 "КИНОКУРЬЕР".
21.00 Ўзбек наволари
21.30 "ПРЕМЬЕРА" (рус)
22.00 Блокбастеры по выходным: "Я ЛЕГЕНДА" худ. фильм
00.00 Миксер

1

5.00 Новости
5.10 Кирилл Лавров в фильме "Угрошение огня". Часть 2-я.
6.40 "Охотники за звездами".
7.40 Служу Отчизне!
8.10 "Умники и умники".
9.00 Новости
9.20 "Непутевые заметки" с Дмитрием Крыловым
9.40 "Пока все дома".
10.25 "Фазенда".
11.00 Новости (с субтитрами)
11.10 Анна Михалкова, Михаил Пореченков в фильме "Связь".
12.40 Воскресный "Ералаш".
13.05 Арнольд Шварценеггер, Дэниел Де Вито в комедии "Джуниор".
15.00 Александр Балуюев, Екатерина Гусева в многосерийном фильме "Охота на Изюбрь".
17.00 Футбол. Чемпионат России. V тур. "Динамо" - "Спартак". Прямая трансляция
19.00 "Две звезды".
20.00 Воскресное "Время". Информационно-аналитическая программа
20.50 "Две звезды". Продолжение
22.10 Премьера. Банда бразильских манекенщиц грабит банк в приключенческой комедии "Нью-Йорское такси".
23.50 Пирс Броснан в остроумном фильме "Матадор".
1.30 Нонна Мордюкова, Олег Меньшиков, Евгений Миронов и Владимир Машков в фильме "Мама".
3.10 "Пока все дома".

PTV

4.40 Никита Михалков, Олег Стриженов, Марианна Вертинская, Татьяна Дороница, Василий Меркулов и Евгений Стеблов в фильме "Переключки". 1965г.
6.30 "Сельский час".
7.00 ВЕСТИ.
7.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
7.20 "Диалоги о животных".
7.55 "Вся Россия".
8.10 "Комната смеха".
9.05 "Сам себе режиссер".
10.00 ВЕСТИ.
10.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. НЕДЕЛЯ В ГОРОДЕ.
10.50 "Городок". Дайджест. Развлекательная программа.
11.20 "Сто к одному". Телеигра.
12.15 "Парламентский час".
13.00 ВЕСТИ.
13.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
13.30 "Фитиль №173". Сатирический тележурнал.
14.15 ВЕСТИ. ДЕКУРНАЯ ЧАСТЬ.
14.50 "Честный детектив".
15.20 ПРЕМЬЕРА. "Семья раздается". Юмористическая программа.
17.10 ПРЕМЬЕРА. "Танцы со Звездами". Сезон-2008.
19.00 ВЕСТИ НЕДЕЛИ.
20.05 "Специальный корреспондент".
20.35 Михаил Присмотрев-Белов в фильме "Свет мой". 2006г.
22.25 "Сто причин для смеха". Семен Лёвков.
22.55 Стивен Сигал в боевике "Наемник" (США). 2006г.
0.50 Николь Кидман, Билли Зейн и Сэм Нилл в триллере "Мертвый шиль" (Австралия - США). 1989г.
2.50 Алек Болдуин в телесериале "Серая форма" (США). 1986г.

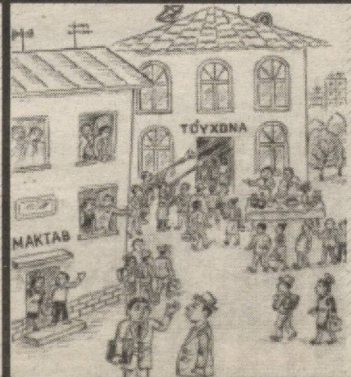

Изоҳга ҳоҳат йўқ

Рассом - А. Ҳақимов

Кўшни, бир-иккита китобларингиздан бериб турсангизми, - Ия, китобхон бўлиб қолдингизми, китоб ўқимас эдингиз шекилли? - Янги мебель олган эдик, шуларнинг тағига қўйишга...

Мактаб директори: - Бу тўйхонадаги тўйлар мактабда ўқитишимизга ҳалакат берапти...

Aziz bolajonlar! Siz ham chizgan rasmlaringiz va yozgan ertaklaringizni o'z suvratingiz bilan birga bizga jo'nating. Yoshingiz va nechanchi sinfda o'qishingizni ham yozishni unutmang. Rasmlaringizni oq qog'ozga chizing. Xatlaringizni kutamiz!

"BINAFAsha" GULCHISI

Zulfiyaxon Samadova poytaxtimizning Hamza tumanidagi 226-maktabda o'zbek tili va adabiyoti fanidan dars beradi. Shu bilan birga u "Binafsha" nomli yosh qalamkashlar ijodiy to'garagiga rahbarlik qilib kelmoqda. Hayrat va ixlos qadamlari bilan adabiyot olamiga endigina kirib kelayotgan o'quvchilarga ijodiy yo'nalish berish, qobiliyatlarini yuzaga chiqartirish,

kelayakda to'g'ri kasb tanlashlariga yordam qilish asosiy vazifam deb biladi u. Shu maktabning madaniy-ma'rifiy tadbirlari, adabiy bahslar, mushoiralar o'tkazish Zulfiyaxon opa zimmasida.

"Binafsha" to'garagi a'zolarining ijod namunalari mazkur sonidagi "Bolalar sahifasi"da havola etilmoqda.

Suratda: Zulfiyaxon Samadova "Binafsha" to'garagi a'zolari bilan.

QANOATSIZLIK

Qadim zamonda bir kambag'al oila bo'lgan ekan. Ular juda-juda qiyalib yashar ekanlar. Oila boshlig'i Rahim aka bir kuni o'rmonga o'tin terishga borsa, bir qush chakalaklar orasida qisilib qolgan ekan. Rahim aka unga ozod bo'lishiga yordam beribdi.

Shunda qush tilga kirib, "Ey inson, men senga yaxshilik qilaman. Ammo, sen boriga shukur qilasan, agar shukur qilmasang, hammasi barbod bo'ladi", - debdi.

Rahim aka boriga qanoat qilishga rozi bo'ladi. Qush unga yuz oltin tanga beribdi. "Agar kerak bo'lib qolsam shu yerdan topasan", - deb g'oyib bo'ladi. Rahim aka xursand holda uyiga qaytibdi.

Ammo, bolalarini onasi uning qo'lidagi

tangalarini ko'rib unchalik ham xursand bo'lmabdi. "Yana yuz tanga so'rab olmadingizmi?", - debdi. Hoziroq qushni oldiga qaytib, qolganini ham so'rashini ta'kidlabdi.

Rahim aka o'rmonga yetib borganda borliqqa tun pardasi yopilmoqda edi. U qushni topibdi, biroq qush uning qanoatsizlikda ayblab ko'zdan g'oyib bo'ladi.

Rahim aka uyiga qaytayotganida o'rmonga zulmat o'z hukmronligini o'tkazmoqda edi. U vahimali o'rmondan tezroq chiqib ketish uchun qadamini tezlatibdi, ammo bir chuqurga oyog'i tushib, tangalari har tarafga sochilib ketibdi. Har qancha urinmasin zimziyo tun bag'ridan tangalarini topib ololmabdi. Shundagina qushning gaplarini esladi...

Ammo, endi kech edi...

Gulzoda ISLOMOVA, 4 "g" sinf o'quvchisi.

BAHOR

Bugun havo boshqacha,
Yomg'ir chak-chak yog'ayapti.
Bahor o'zi shunaqa,
Chaqmoq yomg'or chaqayapti.
Osmonda oppoq bulut
Suzib-suzib ketayapti.
Quyosh ham har zamonda,
Hondon otib kulayapti.

Laylo ZAYNIDDINOVA, 4 "g" sinf o'quvchisi.

BAXT

Baxt bu nimadir? Udirk taxt
Unga kerakdir ishonch ila ahd
Buni demang siz oddiygina naqd,
Baxtga yetishchun kerakdir vaqt.
Quyoshning taftidan gullar ochilar,
Quvonchu-dardlar ham ko'zdan sochilar.
Siz aslo yig'lamang, oqmasin yoshlar,
Hayot hali oldinda, kerak bardoshlar.

Iroda O'LJABOYEVA, 6 "g" sinf o'quvchisi.

YOMON BOLA

Qadim zamonda Xurshid degan bir bola bo'lgan ekan. U qushlarga ozor berar, hatto ragatkasi bilan ularni o'ldirar ekan. Bir kuni u qushlarga rosa ozor beribdi. Tilsiz qushlarning ustidan kulibdi ham. Kech tushguncha qush ovlabdi. U rosa charchab uyiga qaytibdi. Qushlar esa uning ishlaridan g'azablanib qolaverishibdi.

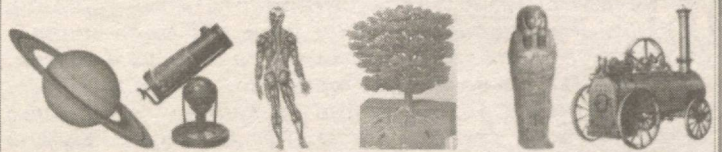
U shu kuni tush ko'ribdi. Tushida qushlar uning uyi tomon bostirib kelayotganmish. Hammasining tumshug'ida loy bormish. Ular loyni Xurshidlarning uyiga otib

ketarmish. Ayrimlari xas-cho'plar ham olib kelib otibdi. Buni ko'rgan Xurshid qo'lga ragatkasini olishi bilan oqunga qushlar hujum qilibdi.

U jon holatda oyisini chaqiribdi. Xurshid o'z ovozdin cho'chib uyg'onib ketibdi. Oyisi tushi haqida eshitib unga shunday debdi:

- Ana ko'rdingmi? Sen qushlarga ozor bergan eding. Ular ham seni ta'ziringni berishibdi. Endu qushlarga ozor berm. Ular seni va bizni qanotli do'stlarimizdir... Xurshid o'z xatosini tushunib yetibdi.

Nigina IRGASHEVA, 6 "v" sinf o'quvchisi.

НИМА? НЕГА? НИМА УЧУН?

УЙҒОНИШ ДАВРИДА ЎРГАНИЛГАН ТИЛЛАР

Уйғониш даврининг барча ўқимишли кишилари латин тилида ўқишни, айримлари эса худди унинг яратувчилари қадимги римликлар каби эркин гаплашишни ҳам билишган. Бу тил ўша даврда халқаро тил ҳисобланган ва аксарият илмий асарлар унда ёзилгани боис турли халқлар ва давлатларнинг олимлари ва ўқимишли кишилари уларни бемалол ўқий олганлар. Шу билан бирга олимлар ўзларининг миллий тилларини ўрганишга ҳам алоҳида эътибор беришган. Масалан, 1492 йилда испаниялик олим Антонио де Небриха кастилл тилининг илк грамматикасини яратди.

БУЮҚ КАШФИЁТЛАРНИНГ САБАБЛАРИ

XV асрда европаликларни (айниқса, испанлар ва португалларни) янги ерлар ахтариб денгиз сафарларига чиқишга ундаган сабаблар кўп эди. Озик-овқат маҳсулотлари, хусусан буғдой етишмовчилиги бу экин кўп микдорда етиштирилмаган Африка шимолидаги давлатларга саёхатларга чиқишга мажбур қилган. Шунингдек, Европада ўша замонларда жуда кам микдорда қазиб олинган тил-

лага, қолаверса, Ҳиндистондан келтирилмаган зирavorларга эҳтиёж катта эди. Бу маҳсулотлар арзонга тушиши учун европалик савдогарлар ишлаб-чиқарувчи мамлакатларга бориб уларни биринчи кўлдан харид қилишга ҳаракат қила бошладилар. Бу борада энг асосий савдо йўли табиийки, денгиз эди. 1497 йилда португалиялик сайёҳ Васко да Гама европаликлар орасида биринчи бўлиб Африка жанубини айланиб ўтиб Ҳиндистонга борди.

Булардан ташқари Ер сайёрасини яхшироқ тадқиқ этиш, насронийлик динини кенг тарқатиш каби истаклар ҳам денгизлар оша сафарларга сабаб бўлгани шубҳасиз. Натижада кemasозликда бир қатор ихтиролар пайдо бўлди. Хусусан, денгиз кенглигини аниқловчи астролябиянинг яратилиши, XIII асрда араблар томонидан хитойликлар яратган компаснинг Европага келтирилиши, денгиз навигация хариталарининг кенг тарқалиши, тезюрак ва бошқариш қулай бўлган кемалар — каравеллаларнинг пайдо бўлиши олим масофаларга сафарлар имкониятини кенгайтirdи.

МАТБААЧИЛИК - ИНҚИЛОБИЙ КАШФИЁТ

Ўрта асрларда китоблар қўлда кўчирилар, бу ишни хаттолар маълум ҳақ эвазига бажаришарди. Табиийки, битта китобдан бир нусха кўчириш узоқ давом этадиган жараён бўлиб, машаққатли меҳнат талаб этарди. XV асрда немис зарғари Иоганн Гутенберг катта тезликда китоб кўчириш технологиясини яратди. У ўз кашфиётини ноширлик деб атади. Кейинчалик эса бу жараён машиналар ёрдамида янада такомиллаштирилди. Бирин-

чи бўлиб тақвимлар ва латин тили грамматикаси чоп этилган. 1455 йилда эса Инжилнинг илк босма наشري чиқди. Матбаачилик тез орада бутун Европага кенг тарқалади. Мазкур кашфиёт боис китоблар сони кескин ортди, китоб ўқийдиган одамлар ҳам шунга яраша кўпайди. Аста-секин турли мавзу ва йўналишдаги китоблар: романлар, шеърлар, илмий ва тарихий асарлар чоп этиладиган бўлди. Натижада ҳарф терувчи, матбаачи, китоб сотувчи, кутубхоначи, таржимон каби янги касблар пайдо бўлди.

НЕГА КОЛУМБ АМЕРИКАЛИКЛАРНИ "ҲИНДУЛАР" ДЕБ АТАГАН?

1451 йилда Генуяда таваллуд топган Христофор Колумб Европа денгизлари бўйлаб бир қатор сафарларидан сўнг Лиссабонда кўним топади, ҳамда португалияликларнинг турли денгиз экспедицияларида қатнашади. У денгиз оша Ҳиндистонга боришнинг ўша давр учун антиқа ҳисобланган усулини тақлиф этади: яъни шарқда жойлашган Ҳиндистонга бориш учун Атлантика океани орқали мунтазам ғарбга қараб сузиш керак. Аммо португалияликлар унинг бу режасини инкор этишди. Бир сўзла одам бўлган Колумб эса энди режаси билан испанлар хузурига боради ва қиролича Изабелланинг қўллаб-қувватлашига эришади. 1492 йилнинг 12 октябрида Колумбнинг учта энгил кemasи (каравелла) кичик бир орол қирғоқларига лангар ташлайди ва уни Эспаньола деб атади. Маҳаллий аҳоли эса бу оролни Гуанахани деб аташарди. Колумб "Ҳиндистонга келдик", деб ўйлайди ва маҳаллий аҳолини Ҳиндулар деб атади. Гарчи Колумб яна уч марта Америка қитъасига сафар қилган бўлса-да, ўз хатосини — Янги ерларни очганини билмайди ва шу ҳолда 1506 йилда вафот этади. Колумб сузиб борган манзил аслида зирavorлар юрти Ҳиндистон эмас, балки шу пайтгача маълум бўлмаган йирик ерлар эди.

АМЕРИКА АТАМАСИНИНГ КЕЛИБ ЧИҚИШИ

1503 йилда бир неча марта испан ва португал сайёҳлари билан денгизлар оша сафарларга чиққан флоренциялик сайёҳ Америго Веспуччи ўз дўстига мактуб ёзиб, Колумб томонидан кашф этилган ерлар аслида Осиё қитъасининг бир қисми эмас, балки шу пайтгача номаълум бўлган янги ерлар, деган тахминни илгари суради. Веспуччи бундай фикрга Жанубий Американинг шимолидаги Ориноко ва Амазонка дарёларининг денгизга қуйилиш жойларида ҳамда Патагонияда бўлгач келади. Веспуччининг дўсти унинг мактубини латин тилига таржима қилади ва Munbus Novus (Янги дунё) номи остида чоп этади. 1507 йилда немис географ олими Мартин Валдземюллер Американинг харитасини чизади ва янги қитъага Америго Веспуччи шарафига Америка деб атади. **ДАРМОН тайёрлади.**

Муаллиф сўзи: Бозор иқтисодига ўтиш даврида қийинчиликларни енгиш учун чет элда ишлаб, оиласига пул юбориб, оёққа турганлар ҳам бўлди, албатта. Таниш-билишлар орасида, маҳалла-қўйда, ишлагани четга кетиб, бойиб кетганлар ҳам, тушиб келганлар ҳам, ҳаттоки изсиз, йўқ бўлиб кетганлари ҳам бор. Шулар ҳақида ўйлар эканман, қўйидаги ҳаётий воқеаларни қозғога туширишга жазм этдим...

1.

- ...Эргаш ака оғирлашиб қолибди, сизни йўқладилар, - деган хабарни эшитиб, маҳалла оқсоқоли Обид ака уни кўргани борди.

Эргаш ака маҳалланинг энг баобру, бойваччаси бўлиб, ўзи ниҳоятда беозор, андишали, диёнатли, мардинсон эди. Хонада Эргаш ака беҳолгина ётар, умр чироғи сўниб, поёнига етганини сезиб, қизларини чақиртирган эди.

- Эргаш ака, бу нимаси? Ястаниб ётиб олибсиз, қизларингизни кўрkitиб? Хали янгам келсалар, дея сўз бошлади Обид ака.

- Э, Обиджон, янгангизни гапир-

курди, дўкон очди, машина олди, қиз болага уйланиб олди. Четга кетиб, хотини хато қилди, ютказди. Фарзандлари ўзга аёлга меҳр қўйиб, она деганини кўрса, ҳали афсус-надоматининг чегараси бўлмайди, армонда ўтади, хонумони қуяди.

- Энди, Обиджон аёлим келгунича омонатимни топширсам, қизларим кўрқиб кетишмасин, куёвларим ҳам яхши йигитлар, фақат ўзингиз уларни бошқариб турасиз. Ота-онамнинг ёнларида жой бор, хилхонамизни биласиз. Аёлимга айтиб қўйинг, ўзи ҳам энди ёш эмас, ўлиги бегона юртларда қолиб кетишини истамаса, энди чет элга қайтиб бормасин. Набираларини бағрига олиб, бориға

устига Тоҳир акаси ўзи доимо бирга борар эди. Авваллари Умида менга ишонмайди, деб жahlи чиқарди. Энди билса,

фарзандлари ёш, йўл олис, қийналмасин, деб Умидани азбаройи аяғанидан, ҳамроҳ бўлар экан. Бу сафар ҳам Тоҳир акаси ишдан чарчаб келганига қарамасдан, Умиданинг кўнглига қараб, машинани ўт олдириди. Дарвозани ширакайф бегона аёл очди. У аёлни кизи Умиданинг қўлидан халталарини олиб, ўпишиб кўришгани унинг гашига тегди. Укаси амакисиникига кетганини эшитиб, Умиданинг ранги ўчди, ўлжасига ташланаётган шердек таралдудга тушди. Кескин вазиятни юмшатиш учун Тоҳир уни ўтиришга ҳам қўймади. "Шошиб тургандик, бошқа сафар келармиз", - деб хотин, бола-чакасини олдиға солиб, жўнаб қолди.

Йўл-йўлакда Умида йўғлаб борарди.

- Шунинг учун укамни ҳайдашибдида, баунинг учун...

- Сас қил, энди онанг келмагунича уйингга келмайсан. Тушунаман, отанг ҳам эркак киши. Аммо онангнинг

Турмуш сабоқлари

роналар айтди ва онасининг тезроқ қайтишини сўраб кўнғироқ қилишни кўнглига туғиб қўйди...

3.

...Ярим тунда телефон жиринглаши Сабоҳат опани хавотирга қўйди. Тинчликмикан, ишқилиб, акасининг анчагина тоби йўқ эди, бирор қорихол бўлмаган бўлсин-да...

- Узр, Сабоҳат опамисиз? Ассалому алайкум. Уйғотиб юбордим, шекилли... Мен Қодиржоннинг онасиман, Америкадан кўнғироқ қилаяман. Қизингиз Нозимахонни ўғлим севиб қолибди, билишимча, қизингизнинг ҳам ўғлимда кўнгли бор экан. Шунинг учун илтимос опа, қизингизни узатиб юборманг, шу баҳорда етиб бораман, тўй қиламиз, хўпми опажон? Ахир, шуларнинг бахти деб юрибмиз-ку, тўғрими опажон?...

Сабоҳат опанинг турмуш ўртоғи автохалокатга учраб, уни бўзлатиб, ташлаб кетганида ҳали 30 га ҳам тўлмаган эди. Учта қизини бағрига босиб, аччиқ қисматига кўниб, йўғлаб қолаверди. Қизларини оқ ювиб, оқ тараб, яхши тарбия берди. Икитасини яхши жойларга узатди. Қуда-андалари ҳам маънили одалар, куёвлари ҳам эсликина, хушликина, қўша қаришсин, ишқилиб,

улардан кўнгли тўқ. Аммо кенжатоғи Нозимадан хавотирда. Нозима кўзга яқин, истарали бўлгани учунми, катта опаларидек тарбияли, чаққон, ўта самимий, муомалали бўлгани учун харидори кўп эди. Совчиларнинг кети узилмасди. Аммо қизи тушмагур, банкда бирга ишлайдиган бошлиғига кўнгли қўйибди. Қодиржон ҳам аслида ёмон йигит эмас, Нозимага узукка кўз қўйгандек мос. Сабоҳат хола бир яхши жойга Нозимани берадиган бўлганида йигит тушмагур, ўзи келиб, Сабоҳат хола билан гаплашиб, сўзини олиб кетганди. Шу кун кечаси онаси Америкадан кўнғироқ қилганди.

Мана, Қодиржоннинг онаси айтган баҳорнинг учтаси ўтиб кетди. Сабоҳат хола қизининг кўнглига қараб ўтирибди. Вақт эса ўтиб кетаяпти. Ҳадемай, Нозима қизи йигирма иккига тўлади. Агар бу йилдан ҳам қолса, қолиб кетади, қолиб кетмаса ҳам эси кириб, қайсар бўлиб қолади. Опалари бу ёшда битта-иккита болали бўлиб ўтиришган эди. Бўлди, Қодиржонни чақиртириб, эртага обдон тушунтиради, онаси келса келсин, тўйни қилса қилсин, аммаси оқ ўраб кетганига ҳам икки йилдан

ошибди, энди гинаси ўзидан. Бир-иккита яхши жойдан сўраб туришибди, узатиб юборади, яхшиси Қодиржон ҳаракатини қилсин...

Мана, азизлар. Сизларга айтганларимнинг бари ҳақиқат. Бундай воқеалар сизларнинг ён атрофингизда ҳам бўлгандир, балким. Сиз нима дейсиз? Аёлларимизнинг пул-бойлик илинжида чет элларда юришлари тўғрими-кан? Ёки эрларининг топанга қаноат қилиб, ўз юртларида бориға шукр қилишлари лозиммикан? Айтишади-ку, "Кўп хоҳласанг, оз топасан", деб. Ахир, бегона юртларда йўқотган қадр-қимматлари, соғлиқларини вақт ўтиб топа олармиканлар?

Сиз нима дейсиз, азиз мухлис? Манзура САФАРОВА, Тошкент вилояти, Зангиота тумани.

КўП ХОҲЛАСАНГ, ОЗ ТОПАСАН

манг, чет эл ёқиб қолган унга. Бормаса, туролмайдиган бўлиб қолган. Авваллари болаларни жойлаш керак, деб баҳона қилар эди. Шукр, мана, ҳаммасини жойлаганмиз. Биласиз, ўзининг ҳам топиш-тутишим ёмон эмас эди, аслида.

Айб ўзимда, аввал бошида дам олишга бекорга чет элга юборган эканман. Тил билгани бошга бўлди. Авваллари бир-икки ойда қайтса, бора-бора олти ойлаб қолиб кетадиган бўлди. Билмадим, унга нима етишмас экан?.. Ёки чет элнинг об-ҳавосини олганларни у ер оҳанграбодек тортиб турар эканми? "Шу сафар бормагин, анча тобим йўқ, кўролмай доғда қолмагин", дедим, йўқ, барибир кетди.

Қизлари онасини чақиртиришган экан, етиб келадими-йўқми, Оллоҳ билади. Омонатимни топшириш вақти етди шекилли, энди у билан дийдорлашиш қийматга қолди. Ахир оз эмас, кўп эмас, ярим аср бирга турмушнинг аччиқ-ширин дамларини баҳам кўрдик. Биз-ку, қаридик, тунов кун нариги маҳалладаги Фани деган йигит маслаҳатга келибди.

- Амаки, учта болам билан қийналиб кетдим, ота-онам ўтиб кетишган, ёлғизман. Э, ўша хотиннинг чет элдан юборган пулиниям... "Қайтиб кел", десам, кўнмайди. Уч йил бўлди кетганига. Кетганида кичкинам ёшига ҳам тўлмаган эди. Болаларини ҳам соғинмасмикан, деб ҳайрон бўлар эдим. Энди билсам, ўша ернинг фуқароси бўлиш баҳонасида бир қўлга тегиб олган эмши, нима қилай? Етимча, деб мени эркак ўрнида кўрмай, йўқ дейишимга ҳам қарамай, хайрлашмай, жўнаб кетган хотинни деб умримни ўтказайми? Қийналиб кетдим, очиги фарзандларимга қасри уради, деб кўрқиб, бирорта аёлга яқинлашмадим ҳам, ўзимни фарзанд тарбиясига, узлуksиз иш гирдобига ташладим. Айтинг, маслаҳат беринг, нима қилай, - деган эди, "Сен ҳам уйлан", дедим.

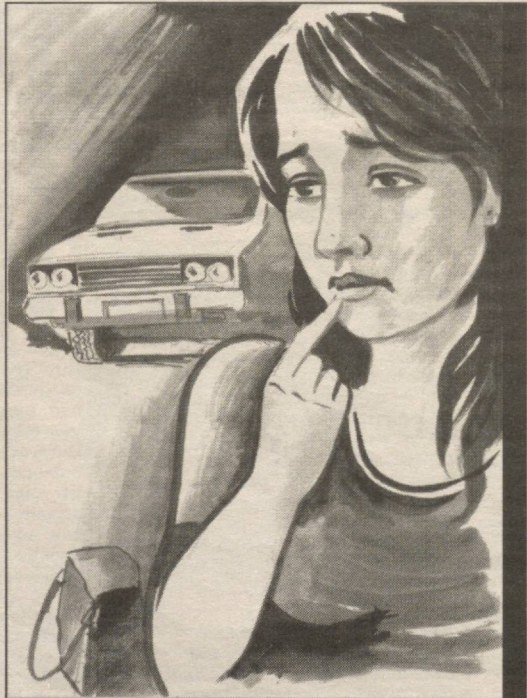
Эшитгандирсиз, уйланиб олибди, кимга денг, қўшниси Холмат дўхтирининг қизига. Болалари ёш эмасми, бетоб бўлса, дўхтир қиз чиқиб, қарашиб, даволаб юрар экан, болалар ҳам у қизга чиппа ёпишиб қўя қолишибди. Чет элга кетган аёл энди оиласини, болаларини йўқотди. Ўзингиз ўйланг, буларни йўқотиб, у ёқда нима топди? У юборган пулларга етимча эри дангиллатиб уй

шукр қилиб, қолган умрини ибодатда ўтказсин, шунда ундан рози бўламан. Шу гапларим сизга омонат, биродар. Қизларимнинг гувоҳлигида, хўшим ўзимдалигида айтдим. Қизларимдан, куёвларимдан, сиздан, сизлардан розиман, сизлар ҳам мендан рози бўлинглар, дея Эргаш ака осонгина жон таслим қилдилар...

2.

...Укасини уйдан кетиб қолганини эшитиб, Умида ўзини қўярга жой топа олмай қолди. Турмуш ўртоғи Тоҳиржондан уйига бориш учун жавоб сўрашини ўйлаб, яна юраги сиқилди. Онаси чет элга ишлагани кетди-ю, отаси ўзгарди-қолди. Уйда отаси билан укаси ёлғиз қолган, сингисининг уйи яқин бўлгани учун улардан тез-тез хабар олиб турар, улардан шунинг учун ҳам Умиданинг кўнгли тўқ эди. Тўртта опа-сингил жойини топиб, ўзидан тинган, шу биттагина укаси қолган - уйланмаган. Отаси билан укаси топиб туришса, амаллаб уйлантириб олишар эди. Қолаверса, опа-сингиллари ҳам қараб туришмас эди. Шартиди, онасининг чет элга ишлагани кетиши? Онасини юборишга юбориб қўйиб, отаси қуда-андаларнинг олдида хижолат ҳам бўлмади-я? Қайтага ишдан ҳам бўшаб олиб, мазза қилиб, ичиб, кайфини суриб юрибди. Онаси бечора ўзини ўтга-чўққа уриб, оила аталмиш кема штурвалини, каптанлики зиммасига олиб, топиб-тутиб, қарз ҳавола қилиб, юртга қатнаб, олиб-сотарлик қилиб, қизларини вақтида яхши жойларга узатиб, қутилди. Онаси борида ундан ҳайқиб турар эканми, узи ҳам ичкиликка суяги йўқ ота аёли кетгач, жиловини қўйиб юборди.

Умида қизларнинг каттаси бўлгани учун отаси унга алоҳида меҳр билан қарар, гапларига қўлоқ тутарди. Шунинг учун тез-тез бориб, укасининг ҳолидан ҳам хабар олгиси келса-да, уйдан ортиб бора олмасди. Бунинг

тўшагига бегона аёлни олиб келмаслиги, айш-ишрат суриб, ичиши керак эмасди. Отанг аввало онангнинг чет элга юбормаслиги керак эди. Белбоғи бор эркак ўзи оилани бошқариши керак. Керак бўлса ўзи кетиши лозим эди. Майли, инсофни берсин, бизнинг уларни муҳокама қилишга, ҳатто гапирришга ҳаққимиз йўқ. Оллоҳим бизни йўлдан адаштирмасин, фарзандларимиз солиҳ фарзандлар бўлиб ўсишсин. Сен йўғлама, хафа бўлма, ойим қайтсалар ҳаммаси ўз изига тушиб кетади. Ота-онам, укаларим, овсинларинг билишмасин, бу ҳақда уларга оғиз очма. Хоҳласанг бирон жойга олиб бораман, болалар ҳам, ўзимиз ҳам бир дам оламиз, шунга нима дейсан?

Умида отасининг уйдаги машамашдан турмуш ўртоғининг олдида мулзам бўлди. Айни вақтда ўзининг турмуши тинчлиги, сингилларининг оиласи бутунлиги учун Оллоҳга шук-

Мамараим аканинг келинлари анча бамазни, деб эшитганим бор эди. Бир кунни нима бўлибдию ўгли Абдураим билан келини Гулрухсор ўртасида жанжал чиқиб қолди. Ота улар ҳаётига аралашини ўзларига эп кўрмай, менга мурожаат қилиб: - Қани, оқсоқол, сиз иккаловини олдингизга олиб гапга солиб кўринг-чи, нега уларнинг ширин турмуши шунча йилдан кейин бетинч бўлиб қолди экан? Тагида етинг. Кейин менга айтасиз. Илоҳини қилсангиз уларни ўзингиз яраштириб қўйинг, - деб қолди. Мен "йўқ" дея олмай, рози бўлдим.

кўрасан. Сенинг кўнглинг сезмаётган бўлса, меники сезиб турибди. Фақат менинг айтганларимни қилсанг бўлган. - Нима қилишим керак? - сўради Абдураим. - Янгам куёв сарпога олиб қўйган костюм-шимингни, туфлингни қилсан. Мен айтгандай қилиб оқ қўйлак, қизил галстугингни тақасан. Кўкрак чўнтагинга кўринадиган қилиб авто-ручка, қалам солиб интелегентларга ўхшаб оласан. Қўлингга эса дипломатингни кўтариб оласан. Қиз пединститутнинг талабаси экан, бунини дарҳол тушунади. Ўзингни ҳам сипо, ҳам олифат тutasан. Қолган гапларни сени у билан учрашувга

рози бўлганлигини белгисиз эди. Бугунги ота-оналар, аммо қолалар келишиди... - Мана етти йил бўлибдики, улар бирга яшади. Бир ўғил, бир қизли бўлишган... Шундай қилиб, келин гапида давом этди: - Мен эримни "одам қила олмай" хуноб бўлганим-бўлган. Йўқ... улар одам... Аммо ҳамма одамларга ўхшамайдилар. Навқирон пайтларида бир нави эдилар. Энди бўлса, борган сари бесўнақайлашиб ўзларига ҳам, кийим-бошларига ҳам бутунлай қарамайдиган бўлиб қолдилар. Гардеробда осигил турган нақшлар эгилари бор, на ар-зигулик дўппилари. Кўчага ҳам

лар. Энди нега ўшандай башанг кийиниб юрмайдилар, билмадим. Шунини юзларига айтсам мени уриб кетдилар. Мана кўринг, кўзимнинг ости кўкариб чиқди!... Мен билар эдимки, ҳақиқатан ҳам ҳаётда шунақа эркаклар бўлади. Ўзига қараб юриш, тез-тез ювиниб туриш, жойига қараб кийим кийиш асли табиатида бўлмади. Улар кийим-кечакнинг фарқига борадиларми-йўқми билмадим, қачон, қаерга нима кийиш лозимлигига аҳамият бермайдилар. Бундайлар айниқса уйланиб, болачақли бўлиб олганларидан кейин бутунлай ўзларини бўш

Эр-хотинлар тоифаси

Одамзод кўп муаммоларни ечишга ақл топар экан-у, аммо турмуш муаммоларини ҳал қилиб беришда оғизлик қилиб қолар экан. Қандай қилиб Абдураимни шу ёшида ёстиқдоши ис-таганидек, нозик дид, гўзал фаросат, чиройли хулқ эгаси қилиб ўзгартириш мумкин? Бу ёқда эса агар эр сал бўлса ҳам ўзини қайта тарбияламаса, хотин ажрашаман, деб турган бўлса... ўйлай-ўйлай фарзандлари ҳақида бутун бошли маъруза ўқидим. Болалар тирик етим бўлиб қолганида келажакда юз бериши мумкин бўлган жоғиали воқеа-ходисаларга

КЕЛИН-КУЁВЛАР ФОТИХАСИ БУЗИЛАДИ...

Бундай оилавий кўнглисизликларда одатда аввал аёл киши билан гаплашади. Унинг дарди-хасрати бўлади, шикоят бўладими-эшитиб кўрилади. Сўнг умр йўлдоши билан суҳбатлашади. Мен ҳам шундай қилдим. Келиндан улар ўртасига тушган совуқчиликнинг сабабини сураган эдим, эри Абдураим уни ургани, сабр қосаи тўлганини айтди. Нега урди, деб сўрасам, ёстиқдошининг бефаросатлигидан, ифлос юришларидан, кийим-бошларига сон кирмаслигидан арз қилиб кетди. Бир кун эмас, бир ой ҳам эмас, йил бўйи яхши ювиниб, яхши кийиниб юрмаслигидан, ўзи эса одамлардан иснод қилишидан шикоят қилди...

Мен Абдураимни билар эдим. У яхшигина нақшо эди. Ўй безакларини ганчдан ҳам, ёғочдан ҳам қойилмақом қилиб қўйиб эл олқишга сазовор бўлган. Гапни узокдан бошлайдиган бўлсам, у жуда ёшлигидан шу касбга кўнгли қўйди, орқасидан қўйди. Вояга етган чоғларидаёқ одамлар оғзига тушди. Иш берувчилар, иморатига тақлиф қилувчилар кўпайгандан кўпайиб борди. Бир кун келини, ота-онаси кўзлари тирклигида унинг бошини ҳам, ёстигини ҳам жуфтлаб қўйишдан бўлдилар. Таниш-билишлар, қариндош-уруғлар эрини, толиқмай қиз қидиришди. Аммо учрашувга чиққанда кўп қизлар уни ёқтирмасдан тескари қараб кетаверишди. Бир кун уларнинг уйига якяю-яно аммаси келиб қолди. Худди шу кун Абдураим бир қиз билан учрашувга чиқишга оғриниб турган эди. Аммаси унга: - Нечун қизлар билан учрашувга чиқмайсан? Янгам эшикма-эшик юравериб оёқларида оёқ қолмади-ку. Сен эса тайёрини ҳам қўришга қиймайсанми, ландовур, - деб қойиб берди. У бўлса аммасига: - Барбир қизлар мени хошлашмайди, - деб оёқ тираб туриб олди. Аммаси: - Буниси ёқтиради. Мана

олиб чиққанамда ўзим ўргатаман, хўпми? Хўп де!

- Хўп... - Қани янгам, бунинг кийим-бошларини олиб чиқинг-чи... Мана, кий буларни... Абдураим уларни кийди. Гавдаси ростдан ҳам келишмаган, кўпол эди. Бир иложини қилиб у ёқ-бу ёғини эпақага келтирди. Ақли етмаганларини аммаси тўғрилаб қўйди. Хуллас кийиниши, ўзини тутиши-хаммаси аммаси айтгандай бўлди. Қарабсизки, бесўнақай Абдураим келишимли йигитга айланди-қолди. Улар қиз учрашувига кетишди. Йўлда боришар экан аммаси:

- Қизга яхшилаб қара. Унга сездирмасдан қара. Қарашин керак экан, юрагим жиз этиши лозим экан, деб кўзингни лўқ қилиб тикилаверма. У ёқ-буёқларга ҳам қарагандай бўл. У ҳам сени тузукроқ кўриб олсин. Бу-умр савдоси... Архитектура институтига кирмоқчиман. Ҳар кун кечкурун репититорга бораёяман, дегин. Дипломатингга ишора қилиб қўй. Хўпми?

- Хўп. - Бора қол. Ана у Анхор бўйида турибди. Мен янгалари билан гаплашиб тураман. Музқаймоққа тақлиф қил. Гапга сол. Хуллас уёғини ўзинг хал қил. Сен ҳам йигитсан, ахир...

Қисқаси, икки ёш бир-бирларига ёқибдилар. Иккинчи учрашувда аммаси Абдураимга бир қўти шоколад, бир даста гул тутқазиб яна учрашувга олиб чиқди. Хайтовур қиз шоколадни ҳам, гулни ҳам олибди. Бу-қиз

ўша уст-бош, ишга ҳам ўша уст-бош. Кийим-кечак дегани тўй-хашамга бошқа, кўчага бошқа, уйга, ишга бошқа бўлмайди-ку! Йўқ... Улар учун буларнинг фарқи йўқ. Меҳмондорчиликка борадиган кийимлари билан уй ишларига ҳам унаиб кетаверишди. Иш кийимида маҳалладаги тўйларга ҳам кириб-чиқаверишди. Костюм-шимдан ҳам ёнбошлаб ётиб оёқат ейдими одам, амакижон?! Сонга кирмаган пойафзалларини айтмайсизми?! У кунни тўйга бижғиб кетган пайпоқ билан яп-янги ботинкаларини кийиб борсалар бўладими! Ахир тўйда уйга кириш керак бўлиб қолса, оёқларини саситиб қанақа ўтирадилар. Ахир мен одамлардан иснодга қилиб кетдим-ку! Қизлигимда учрашувга чиққанларида бинойидай кийиниб олган эди-

Гулрухсор эса, тўғриси айтганда, Абдураимнинг тамомила тескариси эди. У гўзалликка интилувчан, нозик ҳис-туйғули, кучли эҳтирос соҳибаси эди. Бекорга у тил ва адабиёт ўқитувчиси бўлмаганди. Буларни ёнма-ён қўйганда ораларида анча тафовут борлиги кўзга яққол ташланиб турарди. Ўзун-қулоқ гапларга қараганда Гулрухсор таг-тахтли, тоза, покиза оиладан чиққан. Шундан бўлса керак, у ер-бу ерларда учрайдиган, гап отадиған жазманларга қизлик давридан бошлаб қайрилиб қарамасди. Унинг ҳеч қачон бошқа олифталарга кўнгли суз кетмаганди. Палани тоза эди-да. Шуларни таҳлил қилиб кўрганда келиннинг арз-додиди жон бор эди. Нима қилиш керак?! Уларни яраштириб бўлмас! Бошим қолди...

уларнинг диққатини тортдим. Катта бўлганларида эса уларни уйлантириш, турмушга узатиш кезларида туғиладиган муаммоларни мисоллар билан тушунтирдим. Бу ҳам майли, дерсизлар, аммо улар улғайиб, эсини таниганларида сизларни кечирмасликларини, ота-онаси-дан нафратланишини, уларга нисбатан бемеҳр бўлиб ўсишларини атрофича аналтатдим. Келинга қарата, "агар ҳозир эрингиз сизни урган бўлса, келажакда норасидаларнинг уволи ҳам сизни уради, ўзингиз билмай қоласиз, буниси ёмон бўлади", - дедим. Ниҳоят, иккала болани улар олдиға олиб кирдим. Ўғил ҳам, қиз ҳам она бағрига ташландилар, илтижо қилган бўдилар. Уларнинг ҳар иккаласига қарата мана кўринг, уларни қанақа қилиб буниси сenga, буниси менга, деб бўлишиб оласизлар-да, кейин тинчгина, мазага қилиб юрасизлар?! Абдураимга қараб эса "сenga у вақтда "ювинмабсиз, кийинмабсиз", деб танбех берадиган хотин бўлмайди. Сизга эса келинбону, урадиган, айтганингизга юрмайдиган эр бўлмайди. Шу яхшимин", - дедим. Ўзимнинг кўзимдан ҳам чиқиб кетди. Абдураим қилган ишидан пушаймонлиги шундоқ кўриниб турарди. Бироздан кейин тилга кириб хотинидан ҳам, мендан ҳам кечирим сўради. Бундан бугеи бундай номаъқулчиликларни қилмасликка сўз берди. Келин уни кечирди. Улар ярашдилар. Болалар ҳаммиша бола-да. Бирпасда ҳаммасини унутиб ўйнаб кетишди. Мен Мамараим акани, уларнинг умр йўлдошлари бўлмиш опонини бу ерга қўйиб биргаликда уларга яна оқ фотиҳа бердик...

Омади гапни айтганда, никоҳ тўйида ота-онанинг келин-куёвга берган оқ фотиҳаси бағоят тароватли бўлар экан-у, бундақаси эриш туюлар экан, назаримда... Ҳеч қандай банди мўминнинг келин-куёвлигида олган оқ фотиҳаси бузилмас экан!

Азизмжон ҚОСИМОВ.

У бошлиқ бўлган, уйда ҳам қовоғини солиб, дўқ-пўписига ўтди. Бу одати билан гўё салобатли бўлармиш. У билан оддийгина ҳол-аҳвол сўрашиш ҳам амри маҳол бўлиб қолди. Хотини, бола-чақаси ҳам бу ҳолатга кўнишди.

Унинг қорнини тўйгазишса, уст-бошини тахт қилиб қўйишса бас. Меҳр-муҳаббат, кўнгли кечинмалари, оилавий суҳбатлар тарк

Бегона

эти бу хонадонни. Оила - ишдан хориб-чарчаб келганда захрини сочадиган манзил эди у учун. "Моддий тўқинлик бўлса бас. Яна нима керак?" Шундай ўйларди, лекин шунинг ҳам уйдасидан чиқолмасди.

Йиллар ўтди. Нафақага чиқди. Уйга қамалиб қолди. Кўниқолмади. Кўни-қўшниникига чиқай деса ўттиз йилдан буён қаёқда эди?... Қариндошлар билан гурунглашай деса, иш бахонасида улардан ҳам узоклашганди.

Уйдагилар билан... болаларининг, ҳатто хотинининг ҳам у билан сирлашадиган гапи йўқ. Қо-

лаверса, энди улар бошқа-бошқа одамлар эди. Уларнинг ўз олами, қизиқиш ва давралари бор.

"Нимани қилсанг хор, ўшанга бўласан зор. Қайтар дунё", деганлари шу эмасмикан?!

Муборак ЖУМАОБОВА,
Хоразм вилояти,
Хонқа тумани.

Қатра

ОДДИЙ ВА ЁҚИМЛИ УҚАЛАШ МАШҚЛАРИ

Қадимги аждодларимиз ҳар қандай хасталикни қўлларни уқалаган ҳолда даволаганлар. Улар уқалаш усулини жуда яхши билишган. Шу боис қадимги Греция, Хитой, Ҳиндистон, Миср, Форс ва Римда спорт беллашувлари олдидан спортчиларни уқалаб, мусобақаларга тайёрлаганлар. Уқалаш нафақат қадимги, балки даволашнинг энг ёқимли усулларида бири-дир. Бундан ташқари, ҳар доим мутахассисга мурожаат қилиш шарт эмас, балки ҳар ким ўзини уқалаши мумкин. Демак, энг оддий усул бармоқларни уқалашдир.

БОШ ЎРНИГА...

Кун бўйи турли сабаблар билан асаблар қақшаб, зўриқиши табиий. Шунинг учун тиниқиб дам олиб, қувватни тиклаш учун куйидаги оддий машқни бажаринг.

1. Чап қўлингизнинг кафтини очинг. Кафтининг ўртасида эса бутун диққатни жамлайдиган нуқта бор. Ана шу нуқтани бош бармоқ билан сал босинг. Бу машқни беш марта бажаринг. Нуқтани босаётганда нафас олиб, босимни пасайтиргач нафасни чиқаринг. Сўнг қўлларингизни алмаштирган ҳолда ушбу машқларни яна бажаринг.

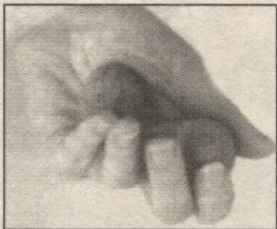
ЗўРИҚИШНИ ЙЎҚОТАМИЗ!

Шунингдек, ҳар куни кўрсаткич бармоғингизни уқалаш учун албатта вақт топишга ҳаракат қилинг. Бармоқларни уқалашнинг ноёб усуллари ихтирочис,

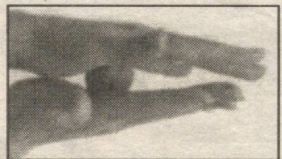
япониялик Йосиро Цуцумининг фикрича, агар машқларни бажариш давомида ёнғоқлардан ёки рангли тошлардан ҳам фойдаланилса уқалаш янада яхши натижа берар экан.

1. Қўлингизга икки дона

унча катта бўлмаган ёнғоқларни олинг-да, иккинчи кафтингиз билан ёпиб, ёнғоқларни энгил босган ҳолда айлантириб машқлар бажаринг.

2. Ёнғоқларни кафтларингизнинг жимжилоқ томонидан кўйиб, ёнғоқларни айлантириб, кафтингизни уқаланг.

3. Ҳар бир қўлингиздаги жимжилоғингиз учларини уқаланг. Ҳар бир қўлдаги жимжилоғингизни 3-4 минутдан уқаланг.

ТОШ БИЛАН УҚАЛАШ

Шар билан узоқ вақтгача машқ қилиш қон босимини пасайтириб, невралгия, паркинсон касали ва мушаклар тикилмасини даволайди.

Шошилманг, асабийлашманг. Шарларни иккала қўлингиз билан бир вақтда айлантиришингиз осон эмас. Лекин аста-секин бу машғулотларни ўрганиб оласиз.

Агар қўлингиз остида рангли тошлар бўлмаса хафа бўлманг. Турли ҳажмдаги шарчалар ва оддий тошлардан ҳам фойдалансангиз бўлади.

Ушбу машқларни бажариш учун бир неча хил юмалоқ шаклдаги ранг-баранг тошлар керак бўлади. Бундай турли ҳажмдаги шарлар тўпламини соғлом турмуш тарзини ҳаётга тадбиқ этишда зарур бўладиган нарсалар билан савдо қилувчи барча дўконлардан топиш мумкин.

Аста-секин уқалаш вақтини (5 минутдан ярим соат-

гача) узайтирсангиз ҳаётингиздаги жуда кўп кўнгилсизликларни унутасиз!

ЖИГАРИНГИЗ СОҒЛОММИ?

Шарқ табиблари қаттиқ қизишиб кетиш ҳолларига жигар фаолиятининг бузилиши сабаб бўлади, деган фикрга келишди. Тест ўтказиб, жигарингизнинг қандайлигини текшириб кўринг:

Чап қўлингизнинг бармоқларини қаттиқ зўриқтириб, кўрсаткич бармоғингизни ил-

моқ шаклида букинг. Агар жигарингиз билан боғлиқ муаммо бўлмаса буни бемалол бажара оласиз. Мабодо буни бажара олмасангиз, демак... Жигарингизнинг фаолияти бузилган. Бу ҳолда аввало кундалик истеъмол қиладиган таомларингиз рўйхатини кўздан кечириг. Ейдиган озиқ-овқатларингиз таркибда албатта творог, сут, гўшт, балиқ, ёнғоқ бўлиши шарт. Чой, қаҳва, хантал, тузланган ва дудланган маҳсулотлардан камроқ истеъмол қилиб, камроқ чекишга одатланинг.

АСАБИЙ ЗЎРИҚИШДАН ҚУТУЛАМИЗ!

Қўлларингизни кўрак баравар кўтаринг. Иккала қўлингизнинг кўрсаткич бармоқларини илмоқ шаклида бирлаштиринг. Сўнг қўлларингизни қарама-қарши томонга салсал тортинг. Бу машқни куч билан бажараётганингизда бурун орқали нафас олинг, бармоқларни бўшаширган-да эса нафас чиқаринг.

Агар сиз асабий зўриқишингиз бармоқларингиз учига, елка мушакларига ва томоққа йиғила бошлаганини сезсангиз, куйидаги машқларни бажаринг:

→ Ёстиқ ёки боксчилар қопини 2 минут давомида куч билан муштлашдан тортинманг;

→ Рўпарангизда турган йўлбарс гўё сизга қараб сакрашга тайёрланмоқда. Агар бармоқларингиз билан худди сув сачратаётгандек куч билан ҳаракатлар қилсангиз у сиз-

га тегмайди. Тезроқ ва янада тезроқ бармоқларингизни силкитинг! Сўнг бармоқларингизни бўшаштиринг.

Яқинда эшитган кўнгилсиз хабардан оғир аҳволга тушсангиз. Лекин сиз ҳали бошлиғингиз билан муҳим мавзуда суҳбатлашингиз ёки мижоз билан учрашингиз керак! Шундай пайтда мана бу усулларни бажаринг.

→ Қўлларингизни кулф шаклида бирлаштиринг. Сўнг бошингизни шифтга теккизишга ҳаракат қилгандек бор кучингиз билан юқорига тортинг ва қўлларингизни "Ха!" дея қичқирган кўйи пастга ташланг.

Сизга тавсия этилган усулларнинг зарари йўқ. Турли хасталикларнинг олдини олиш мақсадида бу машқларни ҳар куни бажариш мумкин.

Бунинг учун куйидаги машқларни бажаринг:

1. Шарни ҳар бешта панжангиз билан босинг.

2. Шарни гўё йўлбарс оғзига тушиб қоягандек сиқиб, ушланг.

3. Шарларни худди булоқдан чўмич билан сув олаётгандек олишга ҳаракат қилинг.

4. Бешта бармоғингиз билан шарни айлантиринг.

5. Отинг ва тутиб олинг.

6. Иккала қўлингиз билан шарни ишқаланг.

7. Кафтингизда аввал иккита, сўнг кўпроқ шарларни айлантиринг.

8. Шарларни бир кафтингиздан иккинчи кафтингизга ташланг.

ДИЛБАР ва БАСИРА тайёрлашди.

Хуснихатимизда қандай маълумотлар яширинган бўлиши мумкин? Ана шу маълумотларни билиш ва улардан ўз ўрнида фойдаланиш бизга нима беради? Ишбилармонликда, ҳамкорлик муносабатларини ўрнатишда, ишга мутахассислар танлашда графологиянинг ўрни бекиёс. Шунингдек, у ҳар биримизга кундалик ҳаётда, ўзаро муносабатларда, ҳатто касб танлашимизда ҳам асқотиши мумкин.

Келинг, сизга ўтган асрда шу соҳа мутахассислари томонидан кашф этилган ва жиддий тадқиқотлар олиб борилган нарсаларни оддий сўзлар билан тушунтириб берайлик. Бизнинг миямиз ва шахсиятимиз барча ташқи манбаларда, яъни хатти-ҳаракатларимизда, имо-ишораларимизда, юриш-туришимизда ва ҳоказоларда акс этади. Хуснихатимиз биз ҳақимизда хабар берувчи ана шу манбалардан бири ҳисобланади.

Шу боис графологик таҳлилга оид мисоллар кўпчилик учун қизиқарли бўлиши мумкин. Масалан, ўсмир ёшидаги қизлар хуснихатининг ўзига хос кўринишлари ажралиб туради. Улар одатда ҳарфларни чапга огдириб, думалоқ шаклда, бир-бирига боғлаб ва услубга солиб ёзишади. Баъзи ҳарфлар баландлигининг турлича бўлиши,

ҳам нотекис. ҳарфлар ўртача ва жуда қаттиқ босиб ёзилади. Ўнг томонда хат боши қолдирилмайди. Матн бир-бирига улашиб кетаверади. Бундай хуснихат муаллифи замон билан бирдек қадам ташлашга интилаётган, аммо кўп ҳолларда бунинг уддасидан чиқолмаётган ёш аёлдир. Бу аёл ўзи ва ҳузур-ҳаловати учун эмас, балки "керак", "мажбурман", "зарур" деган қоидаларга амал қилиб, ўзига нисбатан қаттиққўллик қилиб ва танқидий муносабатда бўлиб яшайди, ўзини фидо этишга тайёр туради. Аксариат эркаклар унинг мана шу одатидан уста-

**Рухият
сирлари**

Графология: ХУСНИХАТДА ЯШИРИН СИРЛАР

шаклларнинг марказига диққат қаратиш ҳолатлари кузатилади. Шаклни назорат қилишга уриниш оқибатида ёзиш тезлиги одатдагидан паст бўлади. Бундай хуснихатлар соҳиблари бутун диққатларини ўзларига, шахсий ҳиссиёт ва туйғуларига қаратишганликлари билан ажралиб туришади. Улар қарорлар қабул қилиш ва хатти-ҳаракатларда мулоҳаза ва етти ўлчаб бир кесишдан кўра кўпроқ хис-туйғуларига таяниб иш қўришади. Шунингдек, уларда қаршилик кўрсатиш, жумладан ота-оналарининг ўзларига таъсир кўрсатишига нисбатан, интилишни ҳам қўриш мумкин. Четдан қараганда бундай қизлар ўжар, қайсар ва худбин бўлиб кўринсаларда, аслида бу уларнинг мустақилликка, катта бўлиб қолганликлари билдиришига, ўзларини ҳали ҳам ёш бола деб ҳисоблайдиган ва шунга яраша муомала қиладиган ота-оналарининг таъсиридан қутулишга ва уларга улғайганликларини кўрсатишга интилишларининг мевасидир. Бундай ўсимларни одатда тенгдошлари орасида ўз ташқи кўринишлари, имиджлари ва мавқелари қандайлиги ташвишга солади. Мустақилликка интилиш бўлса ҳам улар атрофдагиларнинг маслаҳат ва фикрларига, қўллаб-қувватлашларига эҳтиёж сезади.

Ўз диққати устидан қучли назорат ўрнатган одамларнинг хуснихатида самарасиз услублаштириш ва унинг оқибатида ёзиш тезлигининг пасайиши, ҳарфларни ажратиб ёзиш, қоғозда матннинг қатъий тартибда бўлиши, ҳарфларнинг "мажбурий" ўнгга огиши, ҳалқаларнинг торлиги, "б" ҳарфининг синик шаклдорлигини кўриш мумкин. Бундай хуснихат муаллифи "ниқоб" ортга бекинган бўлади. "Ниқоб"нинг аҳамияти шундаки, у очик ва содда одам сифатида таассурот ўйотишга интилса-да, қаршидагиди одамни диққат билан кузатаётган ва исталган пайтда у ҳақда қўрган-билганларидан фойдаланиб, ҳийла-найранг ишлатиши мумкин. Бундай одам расмийлик, бюрократ бўлади ва имконият тугиди дегунча бу сифатларини намоён этади. У ўта ўжар ва ўз билгандан қайтмаслиги, оддий нарсаларга ҳам эътибор бериши билан ажралиб туради.

Тор, сикилган, ўнгга оғиб турган, ҳарфлар бурчак шаклидаги хуснихатга ҳеч дуч келганмисиз? Ҳарфлар ўзаро боғланган, аммо сўз охирига бориб улар майдаланиб кетади. Варақда сатр пастга тушиб кетаверади. Сатрларнинг ўзи

монлик билан фойдаланиб қолишга ҳаракат қиладилар. Токи бу аёл ўз қадрини билмас, атрофдагиларга ҳам ўзига бўлгани каби юқори талаблар қўймас, ён-атрофдагиларга нафақат нимадир бериш, балки улардан олиш ҳам зарурлигини англаб етмас, ҳатто айби бўлмаган ҳолатларда ҳам ўзини айбдор сезиш одатини тарқ этмас экан, у бировларнинг қўлида қўғирчоқ бўлиб қолаверади.

Яна қучли ва қатъий назоратга мойил кишилар ҳам учрайди. Улар ёзув қоғда ва стандартларига оғишмай амал қилишади. Ёзувлари ўта услублашган ва жуда секинлиги билан ажралиб туради. Ҳарфлардаги илмоқларнинг торлигини (масалан, "елка", "етти" каби сўзлардаги "е" ҳарфида) кузатиш мумкин. "Р" ҳарфи сўз орасида келганда унинг пастки қисми синик, букилган шаклда бўлади. Бу чиройли ёзишни махсус машқ қилган катта ёшли аёлдир. Бу ўринда ҳам хуснихат эгасининг айрим характер хусусиятларини билиб олишга имкон бор. Бундай киши бутун диққат-эътиборини бир жойга жамлаб, куч билан ёзади (мушакларнинг қучли босимга дош беролмай қўл қалтираб кетгудай бўлиши оқибатида айрим ҳарфларнинг нотекис чиқиши шундан далолат беради). Фақатгина ички қўркув бор, ёки ўзига ҳослигини намоён этишдан ҳайкадиган, бир хил ҳаётга қўниқиб қолган кишигина бу қадар ўз шахсий "МЕН"ини бостириши ва стандартларга амал қилиши мумкин. Фалсафий тилда айтганда, бундайлар мазмунни бўм-бўш шаклнинг қурбонига айлантиришади. Бундан ташқари диққат билан қаралса, мана шу тушқунлик айрим ҳарфларнинг сикилганлигида ҳам кўринади.

Қоғоздаги ёзув хуснихатида юқори даражали назоратни акс эттиришни ҳам кўриш мумкин. Ҳарфлар бурчак шаклида, тор, аммо сатрлар ва сўзлар орасидаги масофа маъқул шаклда бўлади. Хат ва сўз бошида "б" ҳарфининг яққол кўзга ташланиб турадиган шаклдорлиги кузатилади. "Н" ҳарфи юқорига "ўрмалаб" кетаётган, иккинчи хат боши ҳам юқорилардан бўлади. Хуснихат соҳибни ҳиссиётли, шу билан бирга ўз хис-туйғуларини, барча сўз ва хатти-ҳаракатларини назорат қилиб туришга ҳаракат қиладиган кишидир. Ўзига ўта талабчан ва танқидий баҳо беради, маънавий-ахлоқий савияси юқори. Гарчи буни очик намоён этмаса-да, ўзига баҳоси анчайин баланд ва ўзини қадрлашларини, эътибор кўрсатишларини ёқтиради. У ҳар доим ўзининг ҳақлигига ва нуқтаи назарининг

тўғрилигига ишонади. Одамларга эътиборлигини атайлаб намоён этишни хуш кўради.

Қоғознинг тўрттала томонидан ҳам умуман жой қолдирилмаган хатлар ҳам учрайди. Ҳарфлар босма шаклда, қучли бурчак остида бўлади. Сатрлар, айрим жойларда эса ҳатто сўзлар орасида ҳам масофа сақланмайди. Ҳарфлар, бўш каттаклар қатталиги турлича, ҳарфларнинг оғиши ҳам ҳар хил. Бу хуснихат эгаси эркак киши бўлиб, у доминант шахсдир. Унга сал қўполроқ ҳиссиётлилик хос. Ўзини голиб сифатида кўришни ёқтиради. Манзиратни ёқтирмайди, дарров мақсадга қўчиб қўлади. Гайриоддий, оғрик ва касалликларга чидамли. Сухбатдошини бўлиб қаттиқ ва кўп гапирди. Оддий ҳаётий ҳолатларга мослашиши қийин, майда нарсалар эътиборидан четда қолади. "Ҳозир ва шу ерда" қоидага амал қилиб яшайди, бетоқат, ўзгарувчан. Бундай кишилар ҳақида "қўли гул" дейишади: бир нималар яшаш, қуришни хуш кўради, техника ва жисмоний меҳнатга қизиқиши қучли бўлади. Кайфияти ўзгарувчан. Шахслараро муносабатларда тўғри йўл ва масофани танлашга қийналади.

Мана яна бир ўзига хос хуснихат — у чапга огдириб ёзилган. Ҳарфларни куч билан босиб ёзиш, сатрларнинг нотекислиги, "н", "р", "б" ҳарфларида ўрта қисми чўзилиб, юқорисидан жой олиши, "р" ҳарфининг дум қисми қалталиги, "у", "д" ҳарфларида илмоқнинг учбурчак шаклда бўлиши, "б", "т" ҳарфларининг тепа қисми "синиб", букилиб қолганлигини кўриш мумкин. Бундай хуснихат соҳибни шахсиятпараст бўлади ва буни бошқалардан яшириб ўтирмайди. Ўзини ҳаммадан ақли санайди ва юқори қўяди. Ўзининг жамоат орасидаги ўрни, мавқеи ва қадр-қимматига алоҳида эътибор билан қарайди. Бошқаларга нисбатан бе-эътибор ва хиссиз. У аслига нисбатан ақли ва юқори билимли бўлиб кўринишга интилади. Жинсий муносабатларда муаммоларга дуч келади. Ўз қобилига ўрналиб олган, меҳрли, қайноқ ва самимий туйғулари унга бегона. Айёр, ўзгалардан фойдаланиб қолиш учун ҳамма нарсасига тайёр туради. Ишонсиз киши.

Навбатдаги хуснихатнинг амалдаги стандартларга мулқат мос келмаслиги яққол кўзга ташланиб туради. Ўнг томонга эгилганлик, ҳарфларнинг ўткир бурчак ҳосил қилиши, қўйи сатрларнинг юқорига "ўрмалаб" кетиши, "з", "д" ҳарфларида ўрта қисмининг юқорироқда бўлиши, қоғозда деярли "қизил чизик"ларнинг қолдирилмаслиги, "б" ҳарфининг юқори

қисми кескин "синик" ҳолатда бўлиши унга хос хусусиятлардир. Бундай хуснихат эгаси бўлган эркак жажлдор, ички норозилиги бор, ҳаётдан доим хафа бўлиб юрадиган ва уни фақат қора бўёқларда кўрадиган кишидир. У ташқи таъсирларга берилувчан, обрў-эътиборли, нуфузли кишиларни тихирлик билан қабул қилолмайди. Ҳар доим норози бўлиш учун қимидир, ёки нимадир баҳона қилиб туради. Ундаги ҳиссий биқикликка отаси томонидан ҳар қандай ташаббус ва интилишларини бўғишга қаратилган тарбия усули қўлланилган ҳам маълум даражада сабаб бўлиши мумкин. Бу одам ҳар доим ва ҳамма жойда ўзини хафа қилинган, ҳақоратланган қурбон сифатида намоён этади, ўзига баҳоси ҳам айнан шундай. Унга бемехрлик ва муносабатларда қўнғил яқинлиги ва бирлигининг йўқлиги хосдир.

Ниҳоят кўриб чиқиладиган хуснихатларнинг энг сўнгги тилига ҳам етиб келдик. Бу хат ажратиб, услуб ва шаклга солиб ёзилган бўлади, ўзгарувчан, тўғри эгилувчанлик хос, ичкарига эгилувчан ҳаракатлар ("б" ҳарфида илмоқ ва марказга қайтган думча, "с", "о" ва бошқа ҳарфлар), хуснихат нуқтаи назаридан ортқича бўлган белги ва элементларнинг мавжудлиги ("д", "з", "у", "й" ва бошқа ҳарфларга қаранг)ни кўриш мумкин. Сатрлар бир текислигини йўқотиб боради, улар орасидаги масофа ҳам турлича бўлади. Ҳарфларнинг пастки элементлари — думлари пастдаги сатрга тушиб кетади. Сўзлар орасидаги масофа ҳам ҳар хил, гап охирига бориб унинг қисқаришини кузатиш мумкин. Қоғозда бўш жой қолдирмай ёзишга мойиллик бор. Бу хуснихат соҳибаси бўлган аёл "иккинчи даражали одам" ниқобини тақиб юрадиганлар сирасига киради. Бундай аёл шакл, таассурот ва имидж асл моҳият ва мазмундан кўра муҳимроқ, деган фалсафига таяниб яшайди. Ўз чиганогига ўрналиб олган шилиққурт сингари бу аёл ҳам шахсий ўй-хаёллари ва ташвишлари билан ўралашиб қолган, тушқун ва умидсизликка берилган инсондир. У қийинчиликлар олдида "синиб" қолади, келажакка қўркув ва ишонсизлик билан қарайди. хис-ҳаяжонга берилувчанлик, танқидий қарашларнинг устунлиги, фикрларнинг субъективлигини кўриш мумкин. Бу хуснихат соҳибасига ўзини очикчасига ва сунъий равишда жонфидо қилиб кўрсатиш, ҳисоб-китоблилик хос, моддий манбалар муҳимдир.

(Давоми 16-бетда) →

837 Ёшим 60 да. Асли тошкентликман. Аёлим вафот этган. Ишлайман. Тошкентда, ўзимнинг уйимда яшайман. Хушфёъл, оғир-вазмин эркакман. 55 ёшгача қарлик бўлишнинг фарқи йўқ, беварзанд ёки ёлғиз, аёл билан танишиб, бирга умргузаронлик қилмоқчиман.
Манзилим тахририятда.

Тўлқин

838 Навоий вилоятданман. Ёшим 30 да. Ажрашганман. Маълумотим олий. Бир қизчам бор. Жиддий, дунёқараш кенг ва ораста аёлман. Масъул ташилотда ишлайман. 45 ёшгача бўлган, қарлик бўлса ҳам майли, меҳрибон, оилани қадрлай оладиган эркак билан турмуш қурмоқчиман.
Манзилим тахририятда.

Мухаррам

839 Ёшим 26 да. Тошкент вилоятданман. Ажрашганман. Ишлайман. Ҳаётни ва оилани қадрлайман. Ўзимнинг ширин, файзли ва мустақкам оилани бўлишни истайман. Келишган, жиддий аёлман. 35 ёшгача бўлган, Тошкент шаҳри ёки Тошкент вилоятида яшайдиган, ўзининг уй-жойи бўлган, оиласини қадрлайдиган эркак билан танишиб, турмушга чиқиш ниятидаман.
Манзилим тахририятда.

Сарвируй

(Боши 15-бетда)

ИМЗО ВА ХАРАКТЕР

Имзога қараб инсоннинг характери билишда бош ва охири ҳарфлар, тиниш белгилари, ҳарфларнинг эгилганлиги, аниқлик ва бошқаларга эътибор қаратилади.

Имзонинг биринчи ҳарфи қанчалик катта бўлса, бу инсоннинг ўзига баҳоси ва шахсий фикри шунчалик юқорилигини кўради.

Биринчи ва кейинги ҳарфлар деярли бир хил ҳажмда бўлса, бу одам ўзига танқидий муносабатда бўлишни ёқтиради.

Агар имзо ғажақдор, жимжимали бўлса, унинг соҳибига (соҳибаси) тўғри ва кўча маънода ишқий муносабатларга мойил экан.

Мабодо биринчи ҳарфдан сўнг нукта қўйилган бўлса, бу инсон ўта расмий ва майдакаш, ишини пухта бажарадиган кишидир.

Баъзида биринчисидан сўнг иккинчиси ҳам бош ҳарф билан ёзилган имзолар учрайди. Билинги, қарингизда иззат-нафси баланд, жиззаки, ўзига хос характерли киши турбиди. Одатда бундай имзо эркак-

ларга хос бўлади. Агар аёл киши шундай имзо қўйса, бу унинг эркаклардек кучли ва қатъиятли характеридан ва маъмурлик ҳамда бошқарувчилик қобилиятидан дарак беради.

Камдан кам ҳолларда имзодаги иккинчи ҳарф биринчисидан катта бўлади. Бунда инсоннинг атрофдагилардан яширишга урина-

билиш қийин бўлган одамлардир. Шундай имзо қўядиган аёллар эса ҳудудий бўлишади.

Меҳрибон ва мулоим инсон имзо сўнгига ҳеч бир ҳарфга ўхшамаган тик чизик тортади. Агар бу "дум" ҳудди имзонинг давомидек қўзилиб кетса, қарингизда охири бурда нони ҳам бошқалар билан бетам баҳам кўрадиган, аксинча у хат бошига

ётган амалга ошмаган уй-ниятларнинг белгиси бор.

Мабодо имзо қозоғга сингиб кетиб, охирида кичкина нуктага айланиб қолса, олдингизда айёр, қув ва хавфли одам турибди. Бундай одамлар аксарият ҳолларда юқори лавозимларга эгиллашади.

Ҳаётда нималардандир қўқиб яшайдиган инсоннинг имзосида хоч (крест) шакли бўлади. Улар ҳавфли, бошқариш ва ҳатти-ҳаракатларини олдиндан қўра-

билиш қийин бўлган одамлардир. Шундай имзо қўядиган аёллар эса ҳудудий бўлишади.

Меҳрибон ва мулоим инсон имзо сўнгига ҳеч бир ҳарфга ўхшамаган тик чизик тортади. Агар бу "дум" ҳудди имзонинг давомидек қўзилиб кетса, қарингизда охири бурда нони ҳам бошқалар билан бетам баҳам кўрадиган, аксинча у хат бошига

ётган амалга ошмаган уй-ниятларнинг белгиси бор.

Мабодо имзо қозоғга сингиб кетиб, охирида кичкина нуктага айланиб қолса, олдингизда айёр, қув ва хавфли одам турибди. Бундай одамлар аксарият ҳолларда юқори лавозимларга эгиллашади.

Ҳаётда нималардандир қўқиб яшайдиган инсоннинг имзосида хоч (крест) шакли бўлади. Улар ҳавфли, бошқариш ва ҳатти-ҳаракатларини олдиндан қўра-

ФАРЗАНДИНГИЗ ТИНМАСА ҚИЙИН...

- Мен бухоролик Дилимоҳ опа бўлман. Фарзанди бахтли бўлмаган онанинг бахтли бўлиши қийин экан. Тўрт ўғлим севганларига уйланишиб, уйлик-жойлик бўлиб кетишган. Лекин, мени тахририятга бошлаб келган дард бу эмас... - гап бошлади у.

- **Тинчликми, нима бўлди?**

- Ёлғизгина қизим Юлдуз ногирон туғилганди, олиб бормаган табибу шифокорларимиз қолмади ҳисоб. Аммо қизимнинг туғма дардини даволашнинг иложи йўқ экан. У оқсаб юради. Шу боис кўнгли ўқсиб, доимо ўртоқларидан ўзини четга олиб юради. Юлдуз тиббиёт техникумини тугатди. Чи-

ройли. Уй ишларида менга ёрдам беради. Фақат оқсоқлигини демасангиз, бошқа қизлардан сира камчилиги йўқ. Бу йил 21 га чиқади.

- **Уни узатишни истайсизми?**

- Қани эди-я? Ўзига муносиби чиқса-ю, бахтини топиб, бир оиланинг бекаси бўлса... Лекин ё ёши катта, ёки хотини ўлиб бир неча болалари билан қолган эркаклардан совчи келади. Ахир қизимнинг ҳам ўзига яраша кўнглида армонлари, орзулари бор. Қани эди, ўзига мос, майли сал оқсайдиган бўлса ҳам ёши унча катта бўлмаган, уйлانмаган йигитни қув қилсак...

845

- Иسمи Музаффар, Сирдарё вилоятданман. Ёшим 49 да. Хотиним билан кўп йиллар давомида аҳил яшадик. Фарзандларимизни вояга етказдик. Ғоғимиз, даламиз ва ўзимизга яраша мол-ҳолларимиз бор эди. Аёлим менга ёрдам берад, уй ишларига ҳам улгурарди. Сира ўзини аямасди... - дея, чуқур ҳўрсиниб олган гап бошлади эркак.

- **Бирор гап бўлдими?**

- Афсус... Аёлим охири бедаво касалликка йўлиди. Мен ҳам вақтида эътибор бермаган эканман. Охири йиқилди. Касалхонага олиб борганимизда кеч бўлган экан.

- **Аёлингиз тузалмади-ми?**

- У бир ой касалхонада

ётган, оламдан ўтди. Яхшиям фарзандларимизнинг барча орзу-хавасларини қўрганган. Лекин бевақт вафот этгани қаддини букиб қўйди. Маъракаларини ўтказганимиздан кейин кенг ҳовлида ёлғиз қолдим. Қизларим ҳафтада келишади, набираларим бир-икки кун ҳовлини тўлдиршиб юришади. Улар кетган ҳаммаёқ хувиллаб қолади.

- **Демак, тахририятга уйланиш мақсадида келдингизми?**

- Нима қилай? Эркак одам ёлғиз қолса, нафқат юраги, балки бутун танаси ҳам тўқила бошларкан. 45 ёшгача бўлган, ўзимдек ёлғизликдан қийналган аёл бўлса, тан маҳрами бўлардим. **БАСИРА тайёрлади.**

Оила бўлими телефони: 233-04-50

«ОИЛА» БЎЛИМИГА КЕЛУВЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

Бўлимга келиб эълон берувчилар ҳам, манзил олишга келганлар ҳам, ёки шу масалада вилоятлардан хат йўллаганлар ҳам тахририятга паспортлари нусхасини топширишлари шарт. Паспортининг нусхаси бўлмаган шахсларга келин ва қувларнинг манзиллари ёки телефон рақамлари берилмайди.

Графологшя: ХУСНИХАТДА ЯШИРИН СИРЛАР

ётган амалга ошмаган уй-ниятларнинг белгиси бор.

Мабодо имзо қозоғга сингиб кетиб, охирида кичкина нуктага айланиб қолса, олдингизда айёр, қув ва хавфли одам турибди. Бундай одамлар аксарият ҳолларда юқори лавозимларга эгиллашади.

Ҳаётда нималардандир қўқиб яшайдиган инсоннинг имзосида хоч (крест) шакли бўлади. Улар ҳавфли, бошқариш ва ҳатти-ҳаракатларини олдиндан қўра-

билиш қийин бўлган одамлардир. Шундай имзо қўядиган аёллар эса ҳудудий бўлишади.

Меҳрибон ва мулоим инсон имзо сўнгига ҳеч бир ҳарфга ўхшамаган тик чизик тортади. Агар бу "дум" ҳудди имзонинг давомидек қўзилиб кетса, қарингизда охири бурда нони ҳам бошқалар билан бетам баҳам кўрадиган, аксинча у хат бошига

ётган амалга ошмаган уй-ниятларнинг белгиси бор.

Мабодо имзо қозоғга сингиб кетиб, охирида кичкина нуктага айланиб қолса, олдингизда айёр, қув ва хавфли одам турибди. Бундай одамлар аксарият ҳолларда юқори лавозимларга эгиллашади.

Ҳаётда нималардандир қўқиб яшайдиган инсоннинг имзосида хоч (крест) шакли бўлади. Улар ҳавфли, бошқариш ва ҳатти-ҳаракатларини олдиндан қўра-

бўлмаган имзодан характерни аниқлашга мисол келтирамиз. Бундай имзо соҳибига атрофдагилар учун очик (харфлар аниқ ўқилади), шу билан бирга жиззаки (биринчи ҳарф катта) инсондир. Иккинчи ҳарфнинг далолат беришича, у сабрбардошли, меҳрибон - айнаи вақтда савоб ишларни ҳаммага қўзқўлаб қилишни хуш қўради.

Ҳаётга умид билан боқадиган неқбин киши (имзонинг якуни салгина юқорилаб кетган). Имзода тўлқинсимон белгилар мавжуд. Бу эса таъсирчанлик,

тезкор қарорлар қабул қилишга қодирлик белгиси. Ҳаётда аниқ мақсади бор, ўзига маъқул касбини танлаган (ҳарфлар уйғунлиги ва умумий эгилувчанлиги шуни кўрсатади).

Агар бу одам қапакдай бўлмаса, унда зўр истеъдод ва қобилият мавжуд. У тақдирга ишонади.

ДАРМОН тайёрлади.

«Оила ва жамият» газетаси тахририяти расмол Набижон Холмуродовга падари бузруквори **РАЗЗОҚ** отанинг вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Муассислар: Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар қўмитаси, Болалар жамғармаси ва «Соғлом авлод учун» Халқаро жамғармаси

Фойдаланилмаган қўлэмалар таҳлил қилинмайди, муаллифларга қайтарилмайди, ёзма жавоб берилмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй. Босишга топшириш вақти - 18.00. Босишга топширилди - 19.00

E-mail: oilavajamiyat@rambler.ru oilavajamiyat@mail.ru

БОШ МУҲАРРИР: ДИЛБАР САИДОВА

Бош муҳаррир: 234-86-91
Қабулхона: (тел. ва факс) 233-28-20
Оила, табриклар, эълонлар: 233-04-50
Бўлимлар: 233-04-35, 234-25-46
Бухгалтерия: 132-07-41

Web-site: oilavajamiyat.uz

Газета тахририят компьютер базасида терилди ва саҳифаланди.

МАНЗИЛИМИЗ:

Тошкент - 700000
Амир Темур кўчаси,
1-тор кўча, 2-уй.

«Олой» бозори ёнида.

ХОМИЙ: «Матбуот тарқатувчи» акциядорлик компанияси

ОБУНА ИНДЕКСИ - 176
Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0169-рақам билан 11.01.07да рўйхатга олинган.
Буюртма Г - 332. Формати А-3, ҳажми 4 табоқ.
Адади - 13283

Саҳифаловчи — Ш. БАРОКОВ
Расмол — Н. ХОЛМУРОДОВ
Мусахҳиҳ — С. САЙДАЛИМОВ

1 2 3 4 6 7 8